

manifest electoral

eleccions municipals
27 de maig de 2007

PSC

MANIFEST ELECTORAL

ELECCIONS MUNICIPALS 2007

III Convenció Municipal

L'Hospitalet, Centre de Convencions Hesperia Tower

10 i 11 de març de 2007

0.

ÍNDEX

1. NOVES REALITATS I NOVES POLÍTIQUES PER CONSTRUIR CIUTADANIA I GUANYAR COHESIÓ

1.1. Un nou Estatut per a uns municipis més forts, amb més competències i recursos

1.2. Una societat més diversa, més complexa i amb noves necessitats

1.3. Un nou marc d'oportunitats per al món local

1.4. Els eixos de la proposta socialista per a la nova etapa

1.4.1. Cohesionar els nostres pobles i ciutats mitjançant l'atenció preferent als barris i a les famílies

1.4.2. Garantir la seguretat, la convivència i el civisme en l'espai públic

1.4.3. Desenvolupar noves polítiques de ciutadania en favor de la igualtat d'oportunitats

1.4.4. Endreçar més i millor el territori en el marc d'un desenvolupament sostenible

1.5. El compromís dels socialistes per a un bon govern

1.6 La gestió local de polítiques europees i el paper dels municipis en la cooperació al desenvolupament

1.6.1 Impuls del municipalisme global

1.6.2 Treball en xarxa a Europa: teixint complicitats

1.6.3 La cooperació descentralitzada municipal per al desenvolupament

2. POBLES I CIUTATS COHESIONATS: BARRIS I FAMÍLIES

2.1. La cohesió social neix als barris de les nostres ciutats i pobles

- 2.1.1. Acollida i integració dels immigrants
- 2.1.2. Educació de qualitat
- 2.1.3. Cultura a l'abast de tothom. Un llarg recorregut de polítiques culturals des dels ajuntaments
- 2.1.4. El compromís envers l'esport
- 2.1.5. Salut als barris, pobles i ciutats

2.2. Les famílies fan ciutadans

- 2.2.1. Els serveis socials
- 2.2.2. La promoció de l'autonomia personal i atenció a la dependència
- 2.2.3. Les polítiques per a la gent gran: Polítiques de promoció i participació de la gent gran
- 2.2.4. Serveis per a la infància i l'adolescència
- 2.2.5. Les persones amb discapacitat física, psíquica i sensorial i amb malaltia mental
- 2.2.6. Serveis als adolescents i joves

3. CONVIVÈNCIA I CIVISME: MÉS COMPETÈNCIES I REFORÇ DE L'AUTORITAT DE L'ALCALDE PER GOVERNAR UNA SOCIETAT EN CANVI

3.1. La seguretat com a garantia de la llibertat davant dels nous riscos

3.2. Seguretat integral, prevenció integral

3.3. L'autoritat pública com a responsable de l'ordre i la llibertat públics

3.4. L'espai públic: un àmbit compartit per la convivència

3.5. El civisme, un compromís col·lectiu amb el bé comú

3.6. La convivència exigeix responsabilitat i diàleg

3.7. Justícia de Pau, Justícia de Proximitat

3.8. Línies d'actuació des dels governs locals

4. NOVES POLÍTIQUES DE CIUTADANIA

- 4.1. La ciutadania es construeix als pobles i ciutats: ciutadans i ciutadanes més responsables, més compromesos i més capaços**
- 4.2. La igualtat d'oportunitats**
- 4.3. Drets de les dones i igualtat d'oportunitats**
- 4.4. Conciliació de la vida laboral i familiar, els nous usos del temps**
- 4.5. Polítiques per a l'emancipació i l'autonomia dels joves: construint ciutadania**
- 4.6. Mediació i gestió de conflictes**
- 4.7. Integració i mediació intercultural**
- 4.8. Igualtat per a persones gais, lesbianes i transsexuals**
- 4.9. Modernització de l'administració: més eficàcia, més transparència, e-govern**
- 4.10. Apropar les decisions a la ciutadania: proximitat i participació com a guies del govern local**
- 4.11. Uns mitjans de comunicació públics i de proximitat al servei de les noves realitats municipals: ràdio i televisió locals, al servei de les persones**

5. TRANSFORMAR I ORDENAR L'ESPAI PÚBLIC. EQUILIBRI TERRITORIAL PER A UN DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE

- 5.1. Urbanisme compacte, equilibrat i sostenible: la gestió responsable del territori**
 - 5.1.1. Per una planificació territorial sostenible i accessible
 - 5.1.2. El territori i la sostenibilitat ambiental dels nostres municipis
 - 5.1.3. Protegem l'entorn i endrecem l'espai públic
 - 5.1.4. Pobles i ciutats acollidores i saludables
 - 5.1.5. Municipis adaptats i accessibles
 - 5.1.6. Infraestructures per una mobilitat sostenible
 - 5.1.7. Infraestructures de telecomunicació que arribin a tothom

5.2. Barris renovats, barris de primera

5.3. promoure l'accés a l'habitatge: més habitatge protegit i més divers

5.3.1. Impulsant plans territorials d'habitatge i consorcis territorials

5.3.2. Polítiques fermes respecte a la sobreocupació d'habitatges

5.3.3. Polítiques actives en matèria de rehabilitació d'habitatges

5.4. El teixit productiu com a motor del desenvolupament econòmic local

5.4.1. L'activitat econòmica enforteix els municipis

5.4.2. Potenciar una major ocupació, impulsant al màxim la seva qualitat

5.4.3. Impulsar una planificació urbanística dinamitzadora del desenvolupament local

5.4.4. Donar suport als emprenedors i a les emprenedores i als autònoms i a les autònomes al servei de municipis més dinàmics

5.4.5. Donar suport a les pimes i a l'economia social i cooperativa, fomentant el creixement, l'ocupació i la innovació.

5.4.6. Promoure un comerç proper per a barris acollidors i cohesionats i un consum responsable

5.4.6.1. Un Comerç proper per als barris acollidors i cohesionats

5.4.6.2. Els consum al servei del ciutadans i ciutadanes

5.4.7. Impulsar un turisme emprenedor, sostenible i enriquidor del territori

5.5. Les realitats metropolitanes necessiten d'ens metropolitans de gestió de serveis

5.5.1. L'Àrea Metropolitana de Barcelona: Un ens local únic per gestionar els serveis metropolitans

5.6. Serveis de qualitat per a tots els ciutadans independentment d'on visquin

5.6.1. Una aposta per la qualitat de vida en els pobles i la Catalunya rural

5.6.2. Els socialistes defensem que els governs locals gestionin el territori pensant en l'equilibri i en la cohesió

5.6.3. Els municipis petits davant el repte del segle XXI

5.6.4. Societat del coneixement al món rural i als municipis petits

1.

NOVES REALITATS I NOVES POLÍTIQUES PER CONSTRUIR CIUTADANIA I GUANYAR COHESIÓ

1.1. Un nou Estatut per a uns municipis més forts, amb més competències i recursos

Ara fa tres anys els socialistes catalans vam afirmar, en paraules de José Montilla, que érem davant “una gran oportunitat històrica”. Primer, perquè a Catalunya, el maig de 2003, la ciutadania va renovar majoritàriament la seva confiança en les forces progressistes per continuar governant els ajuntaments del país. Segon, perquè, poc més tard, es va constituir el govern d’esquerres i catalanista a la Generalitat, presidit per Pasqual Maragall, amb el ferm compromís d’impulsar tant la reforma de l’Estatut com un ampli ventall de polítiques de benestar, cohesió social i equilibri territorial, posant final així a 23 anys de governs conservadors de CiU. I, tercer, perquè els socialistes, de la mà de José Luis Rodríguez Zapatero, van guanyar les eleccions generals de 2004, derrotant les polítiques socialment regressives, neocentralistes, neoliberals i profundament autoritàries exercides sense complexos pels governs del PP.

Aquest triple escenari de governs progressistes, que a la Generalitat de Catalunya s’ha tornat a revalidar en 2006 amb l’edició del Pacte per l’Entesa Nacional de Progrés, ha fet possible des de llavors importants transformacions en el terreny de les llibertats individuals i dels drets civils, la millora de la qualitat democràtica, en el camp del benestar social amb l’atenció a la dependència i la millora de les pensions, en l’aprofundiment de l’Espanya plural, en el compromís amb l’educació i el medi ambient o en el foment de l’economia productiva.

Tres anys més tard, l’oportunitat històrica que anunciàvem els socialistes catalans s’ha materialitzat principalment en un nou text d’autogovern que, en el camp dels governs locals, suposa un reconeixement indubtable dels objectius històrics que sempre ha defensat el municipalisme progressista. El 2007, amb el nou Estatut, els ajuntaments de Catalunya disposen d’un extens nucli de competències, que s’han d’exercir en base a tres principis fonamentals: subsidiarietat, diferenciació i suficiència financera. El nou Estatut reconeix i protegeix l’autonomia dels municipis, la seva capacitat d’autoorganització, d’associació i de potestat normativa, tal com es recull a la Carta

MANIFEST ELECTORAL

Europea d'Autonomia Local. Garanteix també que les noves competències i serveis que assumeixin els municipis aniran acompanyats dels recursos necessaris. A més, es crea el "Consell dels Governes Locals" com a òrgan de representació dels municipis i de les futures vegueries davant les institucions de la Generalitat.

Tot plegat fa que puguem avui afirmar que iniciem una nova etapa en el govern dels nostres ajuntaments perquè disposem d'una nova realitat jurídica, institucional i política que ens ha de permetre assolir els grans reptes socials, cívics, culturals i econòmics que tenen plantejats els nostres pobles i ciutats.

Proposem una millora del finançament local que suposi pels governs locals una autèntica autonomia local. Volem manifestar la necessitat d'avançar en paral·lel en la millora del marc legislatiu i financer. Sense recursos suficients l'autonomia no és plena.

Defensem un model de finançament local basat en la participació en els ingressos de l'Estat, en els ingressos de la Generalitat, i en els tributs propis.

En primer lloc, i abans d'abordar l'augment del finançament local cal dir que existeixen un conjunt de despeses, que estan realitzant els ajuntaments, no vinculades a obligacions competencials. Es tracta del que hem anomenat despeses no obligatòries o impròpies. Aquesta qüestió suposa una problemàtica de base que han de solucionar la Generalitat i l'Estat de manera proporcional a la competència dels seus respectius governs en aquells serveis que els ajuntaments estan suplint. Els socialistes demanem que el finançament d'aquests serveis consolidats es resolgui progressivament en un termini de 10 anys.

Respecte a la participació en els ingressos de l'Estat, el sistema actual de participació en la "cistella d'impostos" és millorable i cal aprofundir en el mateix. Caldria augmentar els percentatges de cessió i generalitzar aquest sistema progressivament al màxim de municipis, creant un fons d'anivellament per als municipis més petits.

Pel que fa a la participació en els ingressos de la Generalitat, creiem que el desenvolupament del nou Estatut de Catalunya ha de servir per desenvolupar el compromís inequívoc dels socialistes perquè el govern de Catalunya garanteixi l'autonomia i la suficiència financera dels governs locals.

Per això, el que proposem és que els governs locals participin en els ingressos tributaris de la Generalitat. Aquesta participació hauria de ser de caràcter incondicional i consistir en un percentatge del total dels seus ingressos. Proposem que el Fons de Cooperació Local de Catalunya es quadruplicui en el període 2007-2011.

El nou Estatut suposa l'aplicació del principi de subsidiarietat a Catalunya. Els socialistes volem que aquest procés serveixi per millorar la prestació de serveis als ciutadans i crear més benestar i més cohesió.

El nou Estatut garanteix l'autonomia local i possibilita un nou marc en el que els govern locals milloraran la seva posició institucional i financera. L'objectiu últim és generar més benestar, més riquesa i més cohesió a nivell local. Els regidors i regidores socialistes estem convençuts que és necessari, -una vegada es resolguin els dèficits històrics de finançament local- plantejar un traspàs de determinades competències i serveis cap a l'esfera local. Aquests procés apropià els serveis al territori, implicarà als usuaris en la seva prestació i millorarà la seva qualitat.

En la majoria dels serveis a què ens referim (educació, ocupació, habitatge, immigració, etc.) els govern locals no tenen, actualment, competències. L'Estatut, possibilita un marc perquè els govern locals puguin estar en condicions en el futur de prestar aquests serveis. Per tant, creiem necessari endegar aquest procés de resituació a nivell local de serveis, tal com passa en altres països europeus, amb l'objectiu de fer possible la redistribució de la despesa pública cap als ajuntaments. Ara bé, tal com preveu el nou Estatut, qualsevol nova atribució de competències als governs locals que provingui de la Generalitat ha d'estar acompanyada de l'assignació de recursos necessaris. Afirmem la voluntat d'avançar en el procés descentralitzador cap al món local, garantint sempre els recursos necessaris per a l'assumpció de noves competències.

1.2. Una societat més diversa, més complexa i amb noves necessitats

Quan els socialistes catalans vam argumentar la necessitat de reformar l'Estatut ho vam fer en base a l'imperatiu de poder atendre millor les noves necessitats que al llarg dels darrers vint-i-cinc anys havien anat apareixent i que, conseqüentment, havien transformat la societat catalana. En efecte, avui el context social als nostres pobles i ciutats s'ha modificat substancialment. L'adveniment d'una nova etapa associada als fenòmens de la globalització ha irromput en l'espai local amb tota la seva força. Fa temps que se'n parla però és en els darrers anys que aquesta nova realitat s'ha manifestat sense pal·liatius. L'augment sostingut de la immigració, la proliferació dels nous usos de l'espai públic, les transformacions en el mercat de treball, les dificultats d'accés a l'habitatge, les noves percepcions d'inseguretat, el perllongament de l'etapa juvenil i l'allargament de l'esperança de vida, la massiva incorporació de les dones al món laboral i a nous espais de responsabilitat pública, o les noves formes de família, són transformacions que prenen forma en els carrers i en la vida quotidiana de tots els ciutadans i ciutadanes.

Indubtablement aquesta nova realitat no està exempta de tensions i de problemes que sovint no tenen una solució ni fàcil ni immediata. Els socialistes, però, estem convençuts que els nous reptes que tenim plantejats avui només els podem encarar correctament si els pensem també com a noves oportunitats per afermar el model de cohesió, de convivència i de benestar que des del 1979 anem construint als nostres pobles i ciutats.

Avui volem ratificar un cop més que els socialistes optem per una societat inclusiva, per una societat plural i no per una pluralitat de societats. Des de fa uns anys la presència estable de persones immigrades arribades d'arreu ha transformat el nostre país i ha modificat estructuralment la configuració de la societat catalana. Per això, ara més que mai, afirmem que lluitem per una societat cohesionada, que es fonamenta en un compromís recíproc de drets i de deures per a tothom. Des d'aquesta perspectiva, avui la convivència és un dels principals valors a defensar. Però una convivència no tan sols entesa com a absència de conflictes en l'espai públic –cosa que certament volem–, sinó com una oportunitat real per a l'intercanvi i l'encontre entre les diferents realitats. Només així evitarem que la creixent diversitat cultural i la realitat lingüística del país no sigui sinònim de noves formes de desigualtat.

El model concret de poble i ciutat que els socialistes hem anat vertebrant particularment a cada indret de Catalunya, a cada territori, l'hem elaborat sempre pensant en les persones, a fi d'atendre les seves dificultats quotidianes i concretes, i amb l'objectiu de millorar permanentment la qualitat de vida de la ciutadania . Perquè per a nosaltres cada poble i cada ciutat ha de ser un espai –i un entorn global– generador d'oportunitats per a tothom.

Des d'una visió global del que és avui la Catalunya-ciutat, no hi ha dubte que la geografia territorial del segle XXI passa per les realitats metropolitanes, molt particularment per la que s'articula al voltant de Barcelona, però també per la que representen cada cop més Girona i el camp de Tarragona, l'emergent regió metropolitana de Lleida i també la realitat dels entorns de les ciutats més importants. Més enllà fins i tot d'aquestes realitats, i la del propi món rural, avui la continuïtat en el territori és un fet que ens obliga a una gestió urbana basada en la cooperació, el consens i la solidaritat intermunicipal. Només des d'aquesta perspectiva podrem respondre al doble objectiu de garantir uns pobles i ciutats acollidores, cohesionades i convivencials, i alhora competitives, sostenibles, dinàmiques i emprenedores.

1.3. Un nou marc d'oportunitats per al món local

Aquesta nova etapa que inicien ara els governs locals a Catalunya no tan sols ve impulsada per les potencialitats municipalistes que garanteix el nou Estatut, sinó també per les oportunitats que per al món local ofereixen les noves polítiques de benestar i cohesió social que impulsen els governs progressistes de Catalunya i Espanya presidits per José Montilla i José Luis Rodríguez Zapatero, respectivament. Són polítiques orientades a garantir la igualtat d'oportunitats, l'atenció a les famílies, la qualitat de vida, la cohesió social i territorial i la millora de la seguretat ciutadana. En tots els casos incideixen de manera directíssima en el món local perquè ho fan en la vida quotidiana de la gent i perquè els ajuntaments participen també en el desplegament i la concreció d'aquestes polítiques. Des d'aquest punt de vista, l'oportunitat històrica que afirmàvem els socialistes el 2003, i que s'ha assolit amb èxit amb l'aprovació del nou Estatut, té ara un segon moment, una segona volta igualment cabdal. Perquè ara és el moment de

desplegar el nou text estatutari en un sentit profundament progressista, i municipalista perquè ara és el moment de fer efectives polítiques avançades en tots els camps, particularment en serveis socials, en polítiques de gènere, en civisme i seguretat, polítiques convivencials, en política educativa i bons equipaments, en cohesió territorial, i social en medi ambient o salut., coneixement de llengües I perquè des del govern d'Espanya els socialistes estem compromesos amb la construcció del quart pilar de l'Estat del benestar mitjançant l'aprovació i la posada en marxa de la Llei de Promoció de l'Autonomia Personal i d'Atenció a la Dependència.

1.4. Els eixos de la proposta socialista per a la nova etapa

Els socialistes hem liderat globalment el procés de transformació i millora en els nostres pobles i ciutats des de 1979. En cada moment –i atenent sempre les necessitats concretes de cada territori– hem identificat els reptes, definit els objectius i donat les respostes més adequades, buscant sempre el màxim de consens i complicitat dels ciutadans, i treballant a partir del nostre programa d'esquerres i catalanista en favor de generar el màxim de benestar, igualtat i cohesió convivència arreu de Catalunya.

En aquesta nova etapa, el món local té plantejats grans reptes que amb unes polítiques adequades i amb els millors equips de treball –formats per alcaldes i alcaldesses i regidors i regidores socialistes– es poden transformar en magnífiques oportunitats de millora i progrés. Primer, perquè avui els governs locals tenen reconegudes majors competències. I, segon, perquè tant en el govern d'Espanya com en el de la Generalitat hi ha una clara sinèrgia amb el món local, que afavoreix l'eficiència de les reformes legislatives i de les polítiques. Per tant, ara tenim la possibilitat de donar continuïtat en el temps a l'objectiu de construir una societat socialment dinàmica i més avançada. Perquè ara més que mai és el moment de les concrecions, de les materialitzacions, de l'aplicació de les lleis i el desenvolupament efectiu de les polítiques.

Els socialistes pensem que en aquesta nova etapa, paral·lelament a les iniciatives progressistes que des dels governs català i espanyol es duguin a terme, els ajuntaments de Catalunya han de desenvolupar els següents quatre eixos programàtics:

1.4.1. Cohesionar els nostres pobles i ciutats mitjançant l'atenció preferent als barris i a les famílies

La realitat social avui arreu de Catalunya és molt diferent de fa deu anys. En el marc d'aquest nou escenari cal parar atenció al paper cabdal que juguen els pobles, les ciutats amb els seus barris i les famílies en els seus diferents models pel que fa a la cohesió social. Perquè uns barris ben articulats en serveis i equipaments de proximitat, amb espais públics de qualitat, permeten que arrelhi la idea de comunitat, d'un entorn acollidor i integrador. I perquè l'atenció a les famílies de tot tipus conforma un element essencial de les polítiques de proximitat. Les famílies han estat sempre i són de forma

indiscutible la primera unitat de convivència, i contribueixen a l'arrelament dels individus en el seu barri. Són transmissores de valors i les primeres prestadores de serveis. Perquè les famílies fan ciutadania. Avui la vulnerabilitat que presenten algunes de les noves realitats familiars, especialment les monoparentals, com també la gent gran que viu sola, ens obliga a una atenció específica en favor d'aquests col·lectius.

Les polítiques de suport a les famílies, han de tenir un caràcter social i han de ser universals, considerant la família en totes les seves formes i models i parant una atenció especial als grups familiars més fràgils. També han de contemplar les prestacions econòmiques, especialment en els nuclis més desfavorits. Per això és necessari la creació de xarxes de serveis.

Conseqüentment, des d'aquesta doble perspectiva (barris i famílies), posarem l'accent del treball municipal en els següents aspectes: doblarem els esforços per acollir i integrar els immigrants sense que ningú ni persones immigrades ni autòctones, quedi exclòs dels serveis públics, tot garantint-ne la qualitat; reformularem el sistema de serveis socials locals a fi de fer efectiva la seva universalitat i la millora de la gestió, la qualitat i l'avaluació contínua; ampliarem els serveis d'atenció i suport a les famílies amb infants i/o amb persones mancades d'autonomia personal; doblarem els programes i els dispositius d'atenció a la infància, a l'adolescència i en favor de la gent gran tenint en compte la seva gran diversitat, les seves diferències de gènere i el seu creixent dinamisme; i desenvoluparem al màxim les potencialitats que com a agents educatius i culturals tenen els nostres pobles i ciutats, a fi d'articular i generar sinèrgies entre tots els àmbits implicats.

1.4.2. Garantir la seguretat, la convivència i el civisme en l'espai públic

La qualitat d'un poble o d'una ciutat pren molt sovint com a mesurador l'estat de conservació i l'ús social que es fa dels seus espais públics. D'altra banda, els carrers, les places, les platges, parcs i espais verds, els equipaments culturals i escolars, tots i cadascun dels elements que conformen els béns comuns, són potencialment enriquidors del model de convivència i cohesió que proposem. Per això, des de sempre els socialistes hem apostat per la millora i la qualitat de l'espai públic dels nostres pobles i ciutats.

Avui, però, a la llum dels canvis socials dels darrers anys, cal garantir la seguretat, la convivència i el civisme en l'espai públic. Perquè la seguretat és un requisit fonamental de la pròpia llibertat i del fet que tothom pugui exercitar la igualtat de drets. Avui la idea de seguretat pren cada cop més una perspectiva integral, dins de la qual la prevenció opera com un element bàsic per evitar tant els actes incívics com els petits delictes. Així mateix, el sosteniment de la qualitat en l'espai públic passa per articular un pacte d'usos que reculli les diverses sensibilitats, que eviti la creació de guetos i el risc de l'apropiació excloent per part d'alguns col·lectius. I això avui sovint exigeix l'exercici de l'autoritat democràtica que és conferida als governs locals per fer complir la legalitat vigent, i per garantir així la convivència i el civisme. Una societat cohesionada ha de

tenir una visió comuna pel que fa a una sèrie de valors compartits i respectats per tota la ciutadania. En aquest sentit, cal impulsar els programes locals de civisme i el paper dels centres educatius.

1.4.3. Desenvolupar noves polítiques de ciutadania en favor de la igualtat d'oportunitats

Paral·lelament a l'impuls que des dels governs d'Espanya i de Catalunya s'està donant als quatre pilars de l'Estat del Benestar –educació, salut, pensions i atenció a la dependència–, cal desenvolupar des dels ajuntaments una nova acció pública que posi l'accent en la capacitació de la ciutadania. Es tracta d'un conjunt de polítiques de ciutadania que reforcen el nostre sistema de benestar perquè busquen fer més capaços, més responsables i més compromesos els ciutadans i les ciutadanes, tot singularitzant accions i mesures en funció de necessitats específiques. Són polítiques que es basen en el principi republicà de ciutadania, en el fet que la ciutadania és una construcció activa, que comporta drets i deures assumits amb responsabilitat, que es construeix de forma personal i al llarg de la vida, i que té voluntat transformadora. En aquest àmbit s'inclouen les polítiques d'igualtat de gènere i de conciliació laboral, personal i familiar mitjançant la millora dels usos del temps. També en formen part les polítiques d'integració o de mediació ciutadana o d'acolliment lingüístic que volen donar respostes al fet migratori, com també les que desenvolupen la ciutadania activa dels joves, la seva emancipació i autonomia. Finalment, no menys importants resulten les polítiques de promoció de la participació ciutadana i de foment de l'associacionisme, com també de reconeixement de les dones i dels drets històrics dels col·lectius històricament discriminats per la seva opció sexual.

1.4.4. Endreçar més i millor el territori en el marc d'un desenvolupament sostenible

La política territorial és un dels fonaments de la cohesió social i la qualitat de vida de les persones. Els socialistes hem estat capdavanters en l'impuls d'un urbanisme racional que respongui a criteris socials, econòmics i mediambientals en el marc d'un model territorial sostenible i equilibrat. Però la gestió del territori es veu sotmesa permanentment a múltiples pressions i ha d'afrontar periòdicament nous reptes. I avui el que la ciutadania ens reclama és que el conjunt dels municipis disposin d'unes infraestructures d'accessibilitat i mobilitat suficients, d'uns nuclis urbans raonablement densos, ben equipats i socialment cohesionats, on sigui possible accedir a un d'habitatge públic -potenciant majoritàriament l'habitatge de lloguer-, i gaudir d'uns espais públics de qualitat. Per assolir moltes d'aquestes demandes ens calen instruments de cooperació municipal i planificació territorial adequats, molt particularment mitjançant el desenvolupament de les futures vegueries i de les àrees metropolitanes previstes en el nou Estatut.

La sostenibilitat en la política territorial ha de posar l'accent en la reducció dels residus, en la creació de les infraestructures per al seu tractament i globalment en unes polítiques locals de gestió molt eficients. També és fonamental potenciar una mobilitat sostenible, basada en el transport públic i en la intermodalitat, i en l'aplicació de tecnologies cada cop menys contaminants. Per a tot això cal que des dels ajuntaments impliquem i coresponsabilitzem la ciutadania i el conjunt dels sectors econòmics en la protecció del medi ambient i en favor de la sostenibilitat.

L'acció sobre el territori té un paper clau que permet afavorir oportunitats per al desenvolupament econòmic i l'ocupació de qualitat. En aquest sentit, des dels ajuntaments donarem especial suport als emprenedors, a les iniciatives econòmiques d'alt valor afegit, i a tot allò que signifiqui una millora del comerç de proximitat.

1.5. El compromís dels socialistes per a un bon govern

La concepció ètica de la pràctica política és un element consubstancial del nostre ideari polític com a socialistes, que impregna l'acció municipal dels nostres governs locals i que caracteritza l'actuació dels càrrecs públics. El bon govern que perseguim es fonamenta en criteris d'eficàcia i eficiència dels recursos públics. La complexitat de les realitats urbanes d'avui exigeix dels governs locals un explícit lideratge polític per afrontar els reptes i convertir-los en oportunitats. Aquest lideratge implica que el govern local s'ha d'exercir sempre des de la proximitat. I això requereix una actitud d'escolta activa, de sensibilitat propera, de diàleg intens. En aquest sentit, dialogar i concertar accions amb els ciutadans i les xarxes socials és avui imprescindible. El resultat de tot diàleg i tot procés participatiu, hauria de ser consultiu, amb tendència a vinculant, sempre depenent de cada mecanisme, però sobretot, garantint la transparència del procés i preservant la seva coherència amb altres processos endegats al municipi i amb les decisions preses. El nou escenari de relació entre el ciutadà i l'administració exigeix un estil que pugui enfortir la democràcia i fer més transparent la relació entre les parts. Cal, doncs, reinventar i reivindicar diverses maneres d'entendre la interlocució i la participació ciutadana, avançant en fórmules que permetin un diàleg més intens amb el conjunt de la ciutadana i amb el món associatiu.

Aquest compromís pel bon govern, implica una aposta decidida dels socialistes i les socialistes per una democràcia de qualitat. L'evolució de la societat, els nous reptes i les noves oportunitats que es presenten requereixen una nova manera de fer. Una concepció relacional del govern local, fonamentada en:

- La participació dels ciutadans i ciutadanes en els processos de disseny, implementació i avaluació de les polítiques municipals.
- La modernització de l'administració local per tal que la ciutadania esdevingui protagonista activa de la gestió de la ciutat, aprofundint l'exercici de ciutadania i millorant la transparència i l'eficiència en la gestió dels recursos municipals.

Aquest model de gestió relacional ha de permetre:

- Reforçar la cultura democràtica a través de la corresponsabilitat en la gestió municipal, i garantir els processos de construcció de ciutadania.
- Augmentar la confiança ciutadana en els seus ajuntaments, millorant la transparència i construint un govern relacional.
- I millorar la qualitat de les polítiques municipals enfront una realitat canviant i cada cop més complexa, a través de la incorporació de la visió de la ciutadania, el repartiment de responsabilitats i el treball transversal i en xarxa.

En aquesta línia, i en referència amb el món associatiu, cal prioritzar la interlocució amb aquelles entitats que acompleixin els requisits ètics en les seves finalitats i metodologies -inclosa la democràcia interna en el seu funcionament- així com valorar la seva legitimitat en base a la representativitat en el sector i/o territori al qual pertanyen.

Els grups municipals a l'oposició tenen un paper important en el control de l'acció dels govern locals i en el plantejament de noves alternatives. Així doncs, caldrà afinar la legislació d'aplicació (Llei municipal i de règim local de Catalunya, Llei reguladora de la jurisdicció contencioso-administrativa), per tal que la seva funció opositora no es vegi retallada o vulnerada per males pràctiques des del govern local.

1.6 La gestió local de polítiques europees i el paper dels municipis en la cooperació al desenvolupament

1.6.1 Impuls del municipalisme global

Els ens locals són avui portadors de globalització, creadors de consciència global, punt de trobada entre el Nord i el Sud, entre cultures i religions diferents. La complexitat del nostre món es troba a les ciutats i els pobles. Aquests superen l'univers nacional i estatal per connectar-se directament amb les xarxes globals (siguin econòmiques, migratòries o religioses) i és per això que els reptes d'avui es comencen a resoldre a les ciutats i els pobles, generant models de convivència basats en referents compartits. Els socialistes hem de saber aprofitar la diversitat dels nostres municipis per connectar-los al món i convertir-los en referents cosmopolites i integradors.

Un instrument que pot ajudar a fer front comú als reptes plantejats, és la nova organització internacional: Ciutats i Governos Locals Units (CGLU), que té la seva seu a Barcelona -ciutat que n'és un dels membres fundadors i més actius des de la seva creació al maig de 2004. La CGLU, que té el suport del Govern de la Generalitat, representa i defensa els interessos dels governs locals autònoms i democràtics a nivell mundial, ja siguin grans o petits, rurals o urbans. Els i les socialistes treballarem per

reforçar el paper d'aquesta organització dins el context internacional i europeu, fet que suposarà que els governs locals tinguin més veu, en totes aquelles matèries que els afectin.

Impulsarem la potenciació -i creació- de xarxes, i la vertebració d'aliances de poders locals d'abast europeu i internacional. El programa de la Unió Europea sobre actors no estatals i ens locals, és un bon mitjà per ajudar al finançament de les activitats internacionals a desenvolupar pels nostres municipis.

Els i les socialistes compromesos amb la pau i el desenvolupament de la democràcia, volem promoure també, la participació dels nostres municipis en l'anomenada "Diplomàcia local", entesa com un mitjà per la implementació d'accions en l'objectiu de la pau, la democràcia i el respecte dels Drets Humans. En conseqüència proposem prendre la iniciativa des de Catalunya, de plantejar a la CGLU, la formació d'electes locals en política internacional i europea per tal de conèixer el funcionament dels organismes internacionals i europeus que gestionen polítiques que afecten el món local.

Continuarem amb la tasca de difondre, respectar i reivindicar l'aplicació d'instruments internacionals i europeus en vigor, favorables pel món local, com és la Carta Europea d'Autonomia Local del Consell d'Europa, on s'estableix les garanties de la independència política, administrativa i financera de les col·lectivitats locals.

1.6.2 Treball en xarxa a Europa: teixint complicitats

La diversitat d'actors locals a Europa, -una diversitat complexa-, es caracteritza per una estructura polièdrica i policèntrica de municipis grans, mitjans, i petits, i cada vegada més interdependents els uns dels altres. La governança a Europa que exigeix una col·laboració constructiva i activa entre tots els nivells o esferes de govern, i el nostre model social europeu que exigeix serveis públics de qualitat per a tots els ciutadans i ciutadanes, i en especial per als més vulnerables, fa que, la major part d'aquests serveis es gestionin des dels ens locals i regionals, la qual cosa requereix que les institucions europees reconeguin l'important paper que juguen els municipis.

Una part important de polítiques públiques europees incideixen clarament en el món local, en àmbits com la cohesió econòmica, social i territorial, el desenvolupament sostenible, la formació, la innovació o la igualtat d'oportunitats. Per això, els i les socialistes catalans defensem que els ens locals puguin participar consultivament en l'elaboració de la normativa comunitària que posteriorment hauran d'aplicar, d'acord amb el principi de subsidiarietat i d'autonomia local. També vetllarem per tal que els representants catalans al Parlament Europeu, al Comitè de les Regions, i al Congrés de Poders Locals i Regionals del Consell d'Europa canalitzin les demandes i les necessitats manifestades pels governs locals.

El Goal local (la prioritat local), com defineix la Comissió Europea la seva estratègia actual adreçada als ens locals, cal que sigui aprofitada per tal que els interessos del territori juguin un paper cada vegada més rellevant en les polítiques europees a gran escala. Els i les socialistes treballarem per reforçar el procés de diàleg entre ens locals i la Comissió Europea, com a element clau per assegurar la idoneïtat de les normatives i les polítiques europees des d'una perspectiva local.

En particular, aconseguir una major presència i participació dels municipis en la gestió dels recursos que reben, en el marc dels programes operacionals dels Fons Estructurals per a Catalunya pel període 2007-13, amb coordinació amb els organismes comunitaris, i en especial, amb l'assistència de les oficines de la Comissió Europea i del Parlament Europeu a Barcelona.

Potenciarem la participació en xarxes europees de municipis com a element clau en el procés d'integració europeu, que suposa oferir un marc de treball privilegiat a les administracions del nostre territori per promoure la innovació i l'intercanvi d'experiències a nivell transnacional. Des del territori, els i les socialistes promourem en la mesura del possible la creació de regidories d'Integració de Polítiques Europees que s'ocupin i coordinin directament de la gestió de les polítiques, els fons, i les xarxes europees.

Refermem, la nostra voluntat de reforçar la cooperació entre municipis en el marc del Procés euromediterrani, des del convenciment que els municipis han de ser els actors i impulsors d'una política més inclusiva, d'acostament de les dues ribes de la Mediterrània. És per aquest motiu que recolzem la propera creació d'un Fòrum d'autoritats locals i regionals euromediterranis, fet que de ben segur suposarà una fita més del procés euromediterrani iniciat a Barcelona.

1.6.3 La cooperació descentralitzada municipal per al desenvolupament

La mirada local ja no es pot circumscriure al seu entorn més immediat. Avui des dels ajuntaments també tenim l'obligació d'aportar respostes a alguns dels grans reptes globals que tenen un clar impacte local, com ara la pobresa i la fam que provoquen les migracions, el canvi climàtic i la degradació del medi ambient, o la deslocalització d'empreses.

La nova ciutadania democràtica i solidària que volem impulsar, no escapa a aquesta dimensió global. Valors universals de justícia, drets humans, pau, etc. Estan també en el punt d'articulació entre la dimensió local i la global.

La cooperació descentralitzada sorgeix del convenciment que la cooperació al desenvolupament no és responsabilitat ni prerrogativa exclusiva dels governs o de les instàncies governamentals o interestatals tot i creure que l'ajut oficial al desenvolupament i les relacions basades en la igualtat entre estats és la via fonamental per aconseguir un ordre mundial més just, sinó que pensem que també les institucions

autonòmiques i els governs municipals poden i han de ser agents de solidaritat amb el Sud, des del propi convenciment polític, així com per donar suport al compromís ciutadà i des de la seva llibertat per definir els seus propis criteris de treball.

La majoria d'ajuntaments gestionen des de fa anys, alguns inclòs des de fa més de vint anys, un pressupost destinat a la cooperació al desenvolupament. En aquest sentit els i les socialistes ens reafirmem en el compromís de dedicar com a mínim el 0,7%, que ja s'està aplicant en alguns municipis.

Els i les socialistes fomentarem la coherència de les polítiques locals de cooperació al desenvolupament, i ens comprometem a treballar per la millora permanent de la qualitat i l'eficàcia de les postres polítiques de solidaritat i cooperació. Crearem mecanismes d'avaluació i control de l'acompliment dels compromisos adquirits, de la correcta actuació dels projectes i que els resultats beneficiïn socialment a la població receptora. D'altra banda, no podem obviar el fenomen del canvi climàtic, no només des de la perspectiva del Nord, sinó també sobre l'impacte en els pobles del Sud, més vulnerables. Els municipis hem de contribuir a la conscienciació ciutadana i promoure iniciatives, en la mesura de les nostres possibilitats, que redueixin els seus efectes.

Els canvis en l'escenari global, les noves realitats fruit de l'impacte que tenen en l'àmbit local problemàtiques globals i la constatació del limitat impacte transformador de les accions de cooperació finançades fins al moment, que en general no han superat una visió assistencialista, fan necessari redefinir l'acció de la cooperació al desenvolupament des del món local i amb visió transversal.

Els ajuntaments han d'assumir el paper específic de col·laboració amb les autoritats locals dels països del Sud. Cal implementar una autèntica política pública local de cooperació, una política que respongui a un model específic adaptat a les competències i capacitats dels governs locals arreu. Això significa reforçar la capacitat dels governs locals democràtics, treballar per a la promoció d'una ciutadania activa, reforçar la governabilitat local i posar en el centre de les accions la creació de les condicions per al desenvolupament humà sostenible.

Les bases d'aquesta nova política de cooperació es fonamenten en la voluntat de contribuir a la resolució dels desequilibris en el desenvolupament a partir del reforçament dels governs locals democràtics i de les seves capacitats per assumir la responsabilitat que tenen assignada: garantir la cohesió territorial i social com a base d'un desenvolupament humà sostenible, i amb equitat.

La cooperació descentralitzada és un element necessari i fonamental per al desenvolupament de polítiques públiques de cooperació que complementen i donen coherència a la realitzada entre estats.

Concretament, el municipi és la via de participació més directa i immediata de la ciutadania en les seves responsabilitats democràtiques, una de les quals és exigir i comprometre's amb polítiques solidàries. Les entitats locals, com a institucions més properes a la gent, han de recollir i estimular la preocupació social creixent davant de la crítica situació en què sobreviu bona part de la humanitat.

Des dels governs locals els i les socialistes impulsarem l'educació de la ciutadania en els valors solidaris; incentivarem la creació de Consell de Cooperació per afavorir la participació ciutadana; aprofundirem en els mecanismes de coordinació, concertació i complementació amb tots els agents de la cooperació i molt especialment amb les entitats solidàries ampliarem l'exitosa experiència dels agermanaments; consolidarem el codesenvolupament com a model de cooperació municipal que reconeix els immigrants com a agents de desenvolupament dels països d'origen; i reforçarem el paper del Fons Català de Cooperació al Desenvolupament, especialment com a instrument de suport tècnic i gestió mancomunada .

Les polítiques de cooperació i solidaritat des dels Ajuntaments i el món local, necessiten però d'una ferma voluntat política, lideratge, capacitació i formació dels diferents actors locals. Una progressiva professionalització dels equips tècnics i polítics per aconseguir que aquestes siguin eficaces i en coherència amb les polítiques i tendències nacionals, estatals i europees.

L'àmbit local és un espai privilegiat per teixir xarxes de solidaritat entre els pobles del Nord i del Sud. Aquestes s'han d'anar construint a partir de la participació ciutadana en les diverses associacions, sindicats, centres educatius, etc. El municipi, com a instància institucional més propera a la ciutadania, té la responsabilitat de col·laborar amb aquestes iniciatives socials i d'oferir-los vies per exercir la seva vocació de solidaritat. Des del municipi s'ha de fer una política de suport a les iniciatives locals, de coordinació d'aquests esforços i de sensibilització al voltant de la necessitat d'una major equitat entre Nord i Sud.

2.

POBLES I CIUTATS COHESIONATS: BARRIS I FAMÍLIES

2.1. La cohesió social neix als barris de les nostres ciutats i pobles

El projecte municipalista del PSC es fonamenta en l'existència en els nostres pobles i ciutats d'uns barris dignes cohesionats i sostenibles on les persones vulguin viure i treballar ara i en el futur. Els i les socialistes entenem els barris com els entorns immediats en els que viuen les persones, és a dir, el conjunt d'habitatges, carrers, places, comerços i equipaments públics més propers i immediats a les nostres llars. El barri es situa entre l'àmbit del domicili particular i el marc urbà i/o rural de referència. Els barris són espais òptims per a la relació i l'intercanvi de coneixements entre els veïns i les veïnes, per a la participació ciutadana en els afers públics, per a la integració i la cohesió social, i per a la construcció de xarxes de seguretat i solidaritat que evitin que davant dels riscos actuals les persones quedin desprotegides. En definitiva, és des dels barris i nuclis de població des d'on podem enfortir les nostres comunitats.

L'actual situació d'alguns dels nostres barris més perifèrics reflecteix l'existència de problemàtiques derivades de la pèrdua de poder adquisitiu d'algunes famílies, la degradació i sobreocupació del parc d'habitatges, preus abusius, escassetat dels habitatges de promoció pública, problemes de mobilitat respecte del centre de les ciutats, deteriorament de l'espai públic i dèficits en equipaments i/o serveis per la major pressió demogràfica. Existeixen també cada cop més barris perifèrics d'alta qualitat, de classes socials benestants i d'alt poder adquisitiu. El paisatge humà dels nostres pobles i ciutats s'ha tornat quelcom complex. Des del PSC apostem amb fermesa per unes polítiques públiques que evitin la segregació social i territorial i garanteixin les mateixes oportunitats amb independència del lloc de residència.

La major pressió demogràfica sobre els serveis públics no s'ha degut únicament al fenomen migratori. Alguns dels actuals dèficits de serveis són també conseqüència d'una inadequada o inexistent resposta a les noves demandes ciutadanes per part de les administracions públiques.

És indubtable que encara persisteixen situacions de desigualtat de la població que viu en algunes zones dels nostres pobles i ciutats si comparem la seva realitat amb la

situació d'altres zones més centrals. La major incidència de la pobresa i l'exclusió, la inseguretat ciutadana, els problemes derivats de la drogodependència, els dèficits en els serveis públics o en els teixits comercials, exigeixen una atenció específica i urgent. Davant de situacions específiques són necessàries respostes adreçades a la seva normalització i eliminació de qualsevol situació discriminatòria.

La immigració constitueix un element molt important de desenvolupament econòmic i de progrés social, alhora que esdevé un repte per la convivència i cohesió social. El fenomen migratori s'ha fet sentir amb especial intensitat en algunes zones i ha tingut com a conseqüència un augment de la demanda sobre el nostre sistema de benestar (com ara l'atenció sanitària, educació, habitatge, cursos d'idiomes, serveis socials, beques de menjador i de transport escolar,...) que no sempre s'ha pogut atendre adequadament.

La població autòctona ha pogut sentir-se desposseïda d'aquells recursos comunitaris que anteriorment sentia com a exclusivament propis. En ocasions, això ha pogut ocasionar la percepció de greuge comparatiu. Hem d'evitar que el nostre sistema del benestar pugui veure's empitjorat en aquells barris dels nostres pobles i ciutats on la immigració es concentra majoritàriament. És necessari atendre les necessitats dels nousvinguts i al mateix temps garantir la plena disponibilitat i accés a les prestacions de la població autòctona. Això ens permetrà mantenir una veritable cohesió social.

Partint d'un diagnòstic acurat de la situació actual, de la trajectòria i experiència d'ajuntaments socialistes a molts pobles i ciutats, i d'acord amb les preocupacions expressades per molts ciutadans i ciutadanes, ens plantejem unes línies d'actuació específiques per millorar aquesta situació de partida.

2.1.1. Acollida i integració dels immigrants

Han estat els municipis els pioners en l'acollida i en la integració de les persones immigrades. Des de fa anys, i malgrat la precarietat pressupostària, els governs locals han creat nous serveis i han contractat professionals per fer front a aquesta nova demanda social. Des del PSC celebrem la creació pel Govern de l'Estat (2005) del nou Fons Econòmic destinat als ens locals pel cofinançament dels programes d'acollida i integració, perquè representa un reconeixement del món local com a gestor en aquests processos.

Així mateix, amb el desplegament de l'Estatut en matèria d'immigració, el govern de la Generalitat impulsarà la política d'acollida i integració mitjançant una nova llei marc de referència. Aquesta llei ha de ser un instrument que marqui els criteris i principis d'actuació, i que aposti per l'administració local com a espai idoni per a l'acollida i integració. I hem de partir de la base que tota política d'acollida i d'integració requereix de la inversió suficient per tal que aquests processos esdevinguin realment positius.

Entenem la integració de les persones immigrades com un procés que no pot deslligar-se de la cohesió social i una realitat positiva pel nostre entorn local. Per tant, caldran mesures específiques que ajudin a la integració dels nouvinguts però seran igualment necessàries mesures que apostin per la cohesió i que s'adrecin al conjunt de la societat per tal d'assegurar un nivell de benestar per a tothom. En els processos d'integració són també necessàries les accions per promoure la participació i interlocució de les persones immigrades des del compromís cívic.

Els i les socialistes apostem per una política d'acollida i integració des de la garantia dels drets i deures i de la igualtat d'oportunitats. Apostem per una societat plural i no per una pluralitat de societats que seria contrària a la cohesió.

Per evitar comunitats tancades, per treballar en la prevenció del conflicte i poder evitar el risc d'exclusió social són necessàries polítiques integrals des de l'urbanisme, les polítiques socials, la política d'habitatge, la gestió de l'espai públic, etc.

Les polítiques d'acollida i integració a nivell local han de comptar amb la cooperació, coordinació i corresponsabilitat de la resta d'administracions públiques, els agents socials i les entitats i associacions presents al territori. Són necessaris el consens i els objectius compartits perquè l'estratègia sigui positiva i no contradictòria. Volem un model propi d'integració a Catalunya, des de les nostres experiències i conjunt de valors i principis. Aquest model es basarà en les experiències pròpies i compartides per fer de la nostra societat una societat integradora i respectuosa amb els orígens de tothom.

Cal invertir més recursos en el disseny i posada en marxa d'accions que propiciïn una millor acollida i integració dels immigrants. Cal identificar aquells municipis que han de fer front a despeses extraordinàries derivades de l'establiment de nouvinguts al seu territori, per tal d'ampliar els recursos i les estratègies amb el mateix municipi i des de la cooperació amb el govern de l'Estat i de la Generalitat, de forma àgil i adequada. Creiem que les línies d'actuació en aquest àmbit haurien de posar l'accent en:

- Adopció d'una visió transversal del fenomen de la immigració que impliqui a tots els nivells de governs i a tots els serveis públics.
- La informació i el coneixement de l'entorn, del país d'acollida, de les normes de convivència, dels principis democràtics, dels nostres serveis i sistemes de benestar, dels drets i deures dels ciutadans i ciutadanes com a incentiu per a la inserció en la societat i la igualtat d'oportunitats.
- Promoure l'educació i la formació com a element essencial per a la inserció social

- El coneixement del català i el castellà i de les nostres institucions com a dret i deure de tota persona resident a Catalunya i com a clau d'accés a la igualtat d'oportunitats i a la participació en societat.
- La formació ocupacional i la no discriminació en les relacions laborals, especialment de les condicions de qualitat i d'accés de les dones immigrades.
- Tenir especial cura de les dones atenent a les especificitats de gènere que marquen el seu procés d'integració i la seva participació social.
- Tenir especial cura dels adolescents i joves d'origen immigrant. La seva inserció social i laboral és primordial tant per a la seva pròpia integració i inserció social com per a la prevenció de riscos d'exclusió i de conflicte; donat que allò que provoca problemes d'inseguretat i delinqüència és la marginació i no la immigració. El que provoca problemes d'exclusió i inseguretat és la marginació.
- La participació social i ciutadana de les persones immigrades és un instrument indiscutible d'integració, donat que aprofundeix en el sentiment de pertinença i de compartir un projecte comú, foment d'espais de relació i coneixements mutus.
- El foment de les entitats esportives i de lleure en la seva tasca socialitzadora i integradora.
- Fomentar la participació i implicació de les dones immigrades com a factors de cohesió social.
- Calen polítiques integrals des de tots els àmbits, i no exclusivament des dels serveis socials.

L'important augment de població (i de necessitats) fruit dels moviments migratoris no ha de tenir un impacte negatiu sobre els nostres serveis públics. En aquest sentit hem de posar els mitjans necessaris, conjuntament amb les administracions estatal i autonòmica.

La cohesió de la nostra societat es basa també en la qualitat dels serveis públics i en redimensionar quantitativament els serveis d'acord amb les noves realitats socials. Les escoles, els serveis sanitaris i/o els serveis socials són els serveis públics que més es veuen afectats i que necessiten de més inversió per atendre aquestes noves demandes. En els processos d'integració i cohesió és important la tasca que realitzen no només les administracions sinó altres agents i associacions, per la qual cosa, és necessari fomentar les capacitats de la societat civil i la seva implicació. Cal una previsió, planificació i finançament públic apropiat per evitar la saturació i guanyar en qualitat en els serveis públics.

2.1.2. Educació de qualitat

L'educació pública de qualitat, basada en l'equitat en l'accés i els resultats i els processos educatius, ha estat sempre una prioritat fonamental en els plantejaments programàtics del PSC. Els i les socialistes defensem una definició de "l'educació" com un dret de ciutadania, un dret desenvolupat al llarg de totes les etapes de la vida i que és cabdal en el desenvolupament humà, cultural i social.

Els estudis de l'OCDE ens demostren que l'educació de qualsevol persona és la garantia de la seva integració plena i activa a la societat, perquè assoleixi bones perspectives laborals, al mateix temps que és cabdal per al desenvolupament socioeconòmic del país. Per això, l'aposta per la qualitat i l'equitat educatives són fonamentals.

Al llarg de tots aquests anys de governs municipals de progrés, l'escola ha estat un element fonamental per avançar en la cohesió social i la igualtat d'oportunitats en els nostres municipis. L'escola pública, més concretament, ha jugat un paper indispensable a l'hora de fomentar els valors de la tolerància, la llibertat i l'equitat. La complicitat entre municipis i escola pública ens ha beneficiat a tots en molts àmbits i cal reconèixer-ho. Només cal observar, per posar un exemple, qui ha assumit bona part del paper integrador dels infants i joves nouvinguts en els nostres pobles i ciutats. Cal, doncs, continuar millorant aquesta complicitat donant-li el suport dels altres agents educatius presents en el municipi.

Els i les socialistes partim d'una consideració àmplia del fet educatiu segons la qual l'educació no és un patrimoni exclusiu de l'escola, ni aquesta pot portar tot el pes. Darrerament, l'escola ha hagut de fer front a noves situacions, com ara: l'increment del fenomen migratori, l'important índex de fracàs escolar i l'augment de comportaments i conductes d'assetjament escolar i de violència. Per combatre aquestes problemàtiques, que desborden la institució escolar, és necessària la implicació directa i activa del conjunt d'agents socials i educatius de la ciutat. Cal posar de relleu que el principal paper educatiu el té la família; cal facilitar als pares i a les mares espais, instruments i aliances que els permetin exercir aquesta responsabilitat.

El territori és un agent educatiu per ell mateix i també pel fet que articula i genera sinèrgies entre els diversos àmbits de socialització (escola, famílies, entitats, institucions, empreses o mitjans de comunicació). Sota aquest visió s'han de tramatar les polítiques educatives municipals, inserint-se en l'escola, en la comunitat educativa, en els agents econòmics i socials, en les interrelacions i xarxes socials.

El Pacte Nacional per l'Educació, signat per l'anterior govern catalanista i d'esquerres amb el conjunt dels agents socials i educatius, significà un "compromís per enfortir el sistema educatiu i assegurar la cohesió social i la igualtat d'oportunitats". L'horitzó en matèria educativa apareix molt condicionat per dos fets: d'una banda, la posada en

marxa i el desenvolupament d'aquest pacte i, de l'altra, l'elaboració i discussió en clau parlamentària de la futura Llei d'Educació de Catalunya. Aquests dos moments en l'agenda política han de comportar un reconeixement de la corresponsabilitat municipal pel que fa a l'educació, atorgant més competències i més recursos als ajuntaments, fent efectiu el principi d'autoritat educativa local.

Enrera quedaran els anys en què els municipis només tenien com a competència el manteniment bàsic dels centres educatius. Avui els ajuntaments comencen a veure reconeguda la seva reivindicació d'intervenir en l'accés a l'escolarització. I això s'ha fet mitjançant dos instruments, les Oficines Municipals d'Escolarització i les Taules de Planificació. A més, defensem que els municipis puguin assumir competències a l'hora de distribuir l'alumnat entre les escoles, encara que això hagi de suposar modificar l'actual legislació vigent.

L'accés i l'acollida en el territori del nou alumnat, de forma equilibrada, evitant la creació de ghettos escolars, entre tots els centres sostinguts amb fons públics, és el primer pas per reduir les desigualtats educatives i vetllar per l'equitat. Un cop l'alumne s'ha incorporat al sistema educatiu, aquest ha de vetllar per la gratuïtat de l'educació amb els recursos complementaris (llibres de text, beques d'estudis), l'atenció compensadora que es requereixi, i per la suficiència dels diferents serveis de suport. Aquesta és l'única manera de fer real i efectiva la igualtat d'oportunitats.

Per assolir una educació de qualitat cal garantir l'accés de tothom als ensenyaments no obligatoris. En aquest sentit es lluitarà des de totes les institucions de Catalunya per aconseguir que les poblacions que no disposen de transport públic ofereixin als estudiants d'ensenyaments no obligatoris la possibilitat de viatjar en transport subvencionat.

Millorar la qualitat educativa als nostres municipis és mirar cap al futur. El repte és incrementar l'èxit escolar i augmentar el nombre de ciutadans amb estudis de segon i tercer nivell - en un horitzó que ens situï als nivells dels països més avançats del nostre entorn -, fent persones més lliures, autònomes i responsables, ciutadans participatius i actius, formant també professionals qualificats i vinculats al teixit econòmic més proper. És hora que els governs municipals es converteixin en el motor impulsor de l'activitat educativa i formativa als pobles i ciutats.

El lideratge del Partit dels Socialistes de Catalunya en els principis de la ciutat educadora parteix del convenciment indiscutible que la ciutat és educativa *per se*: la planificació urbana, la cultura, els centres educatius, els esports, les qüestions mediambientals i de salut, les econòmiques, les que es refereixen a la mobilitat i la vialitat, a la seguretat, als diferents serveis públics, les corresponents als mitjans de comunicació, etc., inclouen i generen diverses formes d'educació de la ciutadania. Per a la ciutat educadora, el gran repte del segle XXI és aprofundir en l'exercici dels principis i valors democràtics mitjançant orientacions i actuacions adequades.

Les principals propostes dels i les socialistes en matèria educativa són:

Primer, continuar amb el procés de creació de places públiques d'escoles bressol municipals per a completar el Mapa de llar d'infants de Catalunya, en compliment de la Llei 5/2004 de creació de llars d'infants de qualitat.

Els municipis han d'impulsar els principis de ciutats educadores i afavorir l'existència d'una xarxa socioeducativa territorial en la qual els agents socials (famílies, centres, entitats culturals i de temps lliure, empreses, mitjans de comunicació i administracions) assumeixin el seu rol educatiu i actuïn en un projecte comú.

Impulsarem les escoles de música i els ensenyaments artístics de forma concurrent amb el Departament d'Educació, per democratitzar l'accés a la pràctica artística, ampliar la formació bàsica i desenvolupar les capacitats culturals i artístiques dels nostres ciutadans.

Impulsarem l'educació de persones adultes, amb l'objectiu de col·laborar en l'atenció a les necessitats de formació al llarg de tota la vida

Promourem en els municipis la creació de plans educatius d'entorn amb l'objectiu de contribuir a l'efectiva igualtat d'oportunitats dels alumnes, afavorir l'èxit escolar i el treball en xarxa de tots els agents educatius que intervenen en el territori.

Pel que fa a l'educació en els pobles i ciutats els i les socialistes creiem que caldria treballar per ampliar els horaris d'obertura dels centres escolars en horari no lectiu.

Potenciarem les biblioteques escolars dotant-les de més recursos i millors infraestructures perquè puguin estar obertes a l'entorn immediat, i garantirem l'atenció escolar dins dels paràmetres i ràtios de qualitat en les ciutats i pobles amb forts creixements de població escolar, planificant amb els municipis els futurs centres educatius.

Impulsarem iniciatives que fomentin l'interès i la motivació cap a la lectura (coordinació entre les escoles, la xarxa de biblioteques i les entitats culturals).

Darrerament també s'ha visualitzat la necessitat de crear programes locals per a l'orientació en els estudis i per a la transició al mercat laboral, adreçats als adolescents que estan finalitzant la secundària obligatòria i postobligatòria. Aquests programes s'haurien d'ofertar des de les mateixes escoles, formant part el seu contingut d'activitats curriculars del segon cicle de l'ESO, realitzades per tots els estudiants d'aquest nivell educatiu.

Igualment important és el desenvolupament de programes de prevenció, detecció precoç i protecció dels infants i adolescents en situació de risc: casos d'assetjament escolar ("bullying"), de fracàs escolar i d'abandó prematur de l'educació obligatòria.

Un dels nous reptes educatius és garantir l'acollida i integració a la societat d'arribada dels infants i joves nousvinguts, així com l'aprenentatge de la llengua i la cultura autòctones (coordinadament amb el Departament d'Educació). Farem realitat noves iniciatives interculturals i intergeneracionals i garantirem a la majoria de la població el coneixement de les noves tecnologies i dels nous llenguatges.

Creiem que també cal crear projectes per a la prevenció de relacions abusives i no igualitàries entre els i les adolescents.

Creiem que ha de treballar-se per tal de crear projectes per a l'adquisició d'hàbits saludables a través de la xarxa sanitària present en el territori, i conjuntament amb els centres escolars i les AMPAS: higiene, alimentació, pràctica esportiva, sexualitat, consum salut mental etc.

Des del PSC apostem per promoure l'educació en valors, especialment aquells que tinguin a veure amb la convivència, el civisme i les valors democràtics.

Impulsarem accions encaminades a reforçar la relació família-escola, a fi de aquests dos agents educatius col·laborin en el procés de formació dels nens i els adolescents i aquesta col·laboració esdevingui un fet arrelat al territori.

Treballarem per incrementar en nombre i qualitat l'oferta d'activitats en el lleure a partir de la interrelació entre els centres educatius i els agents d'educació no formal, tot vetllant perquè aquestes estiguin a l'abast de tots els nens i els adolescents amb independència del poder adquisitiu de les seves famílies.

Finalment, posarem a disposició dels i les estudiants sales d'estudi suficients, amb els horaris més amplis que sigui possible i reforçant el servei en èpoques puntuals, com els mesos d'exàmens dels estudiants universitaris.

2.1.3. Cultura a l'abast de tothom. Un llarg recorregut de polítiques culturals des dels ajuntaments

Els i les socialistes hem adquirit una àmplia experiència en polítiques culturals locals al llarg dels 28 anys d'ajuntaments democràtics. Generalment ho hem fet des de la solitud, més enllà de les nostres competències i de les nostres possibilitats econòmiques, sense la necessària complicitat i suport del Govern de Catalunya. En aquest període hem proporcionat les eines i els recursos necessaris per construir i consolidar una xarxa d'equipaments i de serveis culturals que possibilitin l'accés dels ciutadans/es als nous béns i productes culturals.

La nova realitat política dels darrers tres anys ha trencat aquesta dinàmica. El caràcter municipalista del govern “tripartit”, la seva confiança en el principi de subsidiarietat i la seva sensibilitat envers el territori, han possibilitat una etapa de cooperació amb els ajuntaments que s’ha concretat, per exemple, en el Pla d’equipaments culturals.

Amb el nou Estatut d’Autonomia, la cultura és un dret de tot ciutadà i ciutadana. Aquest és el millor escenari per a desenvolupar les polítiques públiques necessàries que vinculin la cultura a les estratègies d’igualtat d’oportunitats i de cohesió social.

En aquest marc, davant les eleccions municipals del 2007, el Partit dels Socialistes de Catalunya renova la seva aposta per la centralitat de la cultura, aportant el nostre reconegut bagatge, i incorporant els nous reptes que se’ns presenten, com els fenòmens de la globalització i l’acollida de les noves cultures.

La necessitat de concertar un gran acord amb el Govern de Catalunya

Les administracions locals reben la major part de les demandes culturals i són, a més, les millors posicionades per atendre-les, però encara no disposen del marc competencial i financer adequat.

Els municipis no només hauran d’accedir a més suport econòmic per part de la Generalitat. També hauran de concertar amb la Generalitat un conjunt d’actuacions de cooperació que els permeti participar, per exemple, en l’elaboració dels mapes d’equipaments culturals i dels plans d’infraestructures culturals, en l’elaboració de normatives o en la creació d’organismes de suport i interlocució.

El repte principal, però, és el desplegament dels circuits de difusió i les xarxes d’equipaments sectorials al llarg de tot el territori. Volem impulsar la itinerància de béns i productes culturals per tota la xarxa i possibilitar-ne l’accés a un major nombre de ciutadans. I ens resulta imprescindible el lideratge del Departament de Cultura.

Els i les socialistes apostem perquè aquesta sigui la legislatura que implementi la cooperació en xarxa. Proposem culminar les inversions pendents i abordar de forma prioritària la programació, és a dir, omplir aquests equipaments d’activitats i de continguts culturals i per tant, de públics. Per als ajuntaments, posar en marxa la xarxa de museus locals, la xarxa d’arxius, la xarxa de teatres/auditoris o la xarxa de sales i centres de difusió de les arts, a més de la de biblioteques, suposa no només la garantia de l’accessibilitat dels nostres ciutadans a nous productes i serveis, sinó també un mecanisme compartit de gestió més eficient i sostenible.

A més d’aquestes xarxes territorials, els municipis també s’han de plantejar buscar noves formes per potenciar la concertació de l’oferta cultural pública i l’oferta cultural privada, com una manera de sumar esforços per fer més accessible l’accés a la cultura.

Davant del nou marc de cooperació i de treball en xarxa que s'ha produït en la darrera legislatura en el govern nacional, proposem debatre en profunditat i amb la participació dels municipis sobre com la producció cultural dels equipaments nacionals es vinculen al territori de forma adequada i estable.

La posada en marxa de la nova organització territorial amb la creació de les noves estructures regionals d'abast supramunicipal (vegueries en lloc de diputacions) ha de permetre un encaix més proper dels mecanismes de reequilibri territorial i de cooperació intermunicipal pel que fa a la programació i distribució dels productes culturals de les diverses xarxes d'equipaments, concertadament amb el Departament de Cultura de la Generalitat, seguint el model traçat per la Diputació de Barcelona.

En aquest sentit promourem des dels ajuntaments un conjunt de polítiques destinades a:

- Reconèixer l'impacte econòmic de la cultura i incentivar la creació, fora de Barcelona, d'empreses culturals amb perspectives de mercat (que abastin sectors tan diversos com el de les TIC, l'entreteniment o el turisme cultural) capaces de generar llocs de treball i moviment econòmic.

- Promoure la implantació de les noves Tecnologies de la Informació i la Comunicació en el camp de la cultura per a facilitar a la ciutadania l'ús i l'accés a la informació, a la difusió de continguts i a productes culturals digitalitzats.

- Desenvolupar, fomentar i impulsar l'accés de tots els alumnes al coneixement de les TIC (Tecnologies de Informació i Comunicació), com a eina bàsica d'estudi.

- Diversificar les ofertes en els equipaments culturals de proximitat municipals (museus, arxius, teatres i auditoris, centres cívics) i coordinar les seves programacions i gestió des d'una òptica transversal i de ciutat, prioritzant, a més de les activitats especialitzades, altres ofertes en activitats de formació no reglada i en projectes de participació, recerca, i creació artística

- Impulsar la renovació i la posta al dia del parc d'infraestructures culturals bàsiques dels municipis, concertadament amb el Govern de Catalunya, amb l'objectiu de finalitzar el mapa de teatres-auditoris i sales d'art, completar el de biblioteques, i vertebrar la xarxa de museus i arxius, i dotar-los de programacions culturals sòlides i regulars, amb ofertes professionals i de qualitat, capaces d'atraure nous públics.

- Desplegar la figura de la biblioteca com a centre integral d'informació i documentació al ciutadà, la xarxa de lectura pública mitjançant la millora dels serveis bibliotecaris, la coordinació amb les biblioteques escolars i la construcció i dotació de noves biblioteques, concertadament amb la Generalitat (PUOSC,) abastant tots els municipis de més de 3.000 habitants, i connectant les poblacions menors amb el servei de bibliobusos.

MANIFEST ELECTORAL

- Garantir la connexió a Internet a les biblioteques públiques municipals com a eina indispensable per a l'accés de la població a una informació plural, intensa, i a la vegada, alternativa i complementària.

- Donar suport a la creació i difusió artística. A més de consolidar i ampliar la programació, més o menys estable, d'activitats de difusió de caràcter professional (teatre, música, arts visuals) a partir dels equipaments i festivals existents i dels circuits intermunicipals que es creïn, cal establir, concertadament amb la Generalitat, polítiques de suport als creadors apostant especialment per les expressions artístiques d'avantguarda amb nous equipaments especialitzats de producció artística al territori. Caldrà garantir, a més, el suport del Govern de la Generalitat als festivals i fires de sector d'àmbit nacional que impulsen alguns ajuntaments.

- Construir una nova ciutadania artísticament activa, generalitzant els ensenyaments artístics bàsics, mitjançant els equipaments municipals d'ensenyaments artístics (escoles d'art i de música). Més enllà dels trajectes professionalitzadors, hem de fomentar també, des d'una perspectiva amateur, la formació artística del conjunt de la població, que és l'escenari més propi del municipalisme. Per altra banda, les propostes culturals i educatives que es dissenyin als nostres ajuntaments han d'anar estretament relacionades

- Posar en valor el patrimoni cultural i la memòria col·lectiva com a factors de cohesió i identitat local. Impulsarem des dels municipis l'accés dels ciutadans als béns culturals associant-los a les polítiques de foment del turisme; vincularem les estratègies de protecció, conservació i dinamització entre el patrimoni cultural i natural en el marc de polítiques urbanístiques i de paisatge; recuperarem el patrimoni edificat per a usos públics i sostenibles; i requerirem el suport de la Generalitat per a garantir el dret de tot ajuntament a mantenir el seu arxiu amb els requeriments tècnics i de personal necessaris, i per a dotar convenientment els museus i centres d'interpretació locals. Per assolir aquests reptes, exigirem recursos d'altres administracions i fomentarem la implicació dels ciutadans en la conservació i valoració del seu patrimoni històric.

- Promoure la cultura popular i l'associacionisme cultural, mitjançant el suport municipal a les associacions que mantenen el cicle festiu i les tradicions locals, tot concertant amb el sector nous programes que impulsin la recerca, la renovació, la innovació i la creativitat pel que fa als continguts; les activitats artístiques de caràcter amateur (música, teatre, dansa,...); i l'impuls de la participació ciutadana i la incorporació de la diversitat i les noves realitats culturals a l'acció cultural.

- Potenciar els Consells Escolars Municipals, dotant-los de més capacitat de decisió i de participació en les polítiques educatives

En definitiva, totes aquestes propostes només poden ser coherents i eficaces si som capaços d'impregnar-les amb l'accent social que caracteritza la nostra trajectòria. La

cultura és un instrument paradigmàtic per assolir la cohesió social de les col·lectivitats locals. És per això que els socialistes prioritzem el pluralisme i la convivència, l'intercanvi i la multiculturalitat, la transmissió de valors col·lectius i el civisme, així com el respecte a la diferència, mesures que han d'inspirar el nostre projecte cultural. Per als socialistes és prioritari apropar l'oferta cultural de la ciutat a tots els sectors socials mitjançant una xarxa d'informació que inclogui les escoles, associacions i espais d'ús públic. És en aquest sentit que les nostres polítiques han d'anar orientades a entendre la cultura com un element estatègic de la nova convivència i a donar suport a qualsevol activitat cultural que es produeixi al nostres municipis, més enllà dels orígens dels seus creadors o impulsors i de la llengua emprada.

2.1.4. El compromís envers l'esport

L'esport és un dels fets socials més significatius dels nostres temps. És una eina fonamental per l'educació, la integració i la cohesió social, alhora que també ho és per la salut i el benestar. A més, l'esport és un mitjà per a la implicació de moltes persones en organitzacions, associacions i entitats de tot tipus, amb una enorme incidència en els nostres pobles i ciutats, constituint un marc ideal per l'exercici de la ciutadania.

Els i les socialistes tenim com a acció referencial en l'àmbit de l'esport la garantia d'accés a la pràctica esportiva per tots els segments de la població amb independència del seu origen, edat, sexe, condició física o nivell socio-econòmic.

Els governs locals són els que aixopluguen el teixit esportiu. Les entitats esportives en l'àmbit local constitueixen una gran riquesa i són un pilar bàsic de la participació ciutadana en el disseny de les polítiques esportives.

El manifest municipal del PSC de cara a les properes eleccions municipals de l'any 2007 serveix a un doble propòsit. D'una banda, serveix per revalidar el nostre compromís polític en relació a l'esport, i de l'altra, presenta públicament les línies d'actuació preferent en aquest àmbit.

Per als socialistes els municipis són, i ho han de continuar essent, els que planifiquin el desenvolupament de la xarxa bàsica i complementària d'equipaments esportius en el seu àmbit territorial (lògicament tenint en compte el PIEC).

Els municipis, conjuntament amb el Departament d'Educació i la Secretaria General de l'Esport han d'impulsar la inclusió d'instal·lacions esportives en funció de les necessitats de cada centre escolar o municipi en totes les noves construccions i rehabilitacions escolars.

Des dels governs locals creiem que s'ha de donar suport a la creació de la figura dels dinamitzadors escolars.

Els governs locals potenciaran i asseguraran l'estructura dels Consells Esportius, com a agents dinamitzadors esportius fora de l'horari escolar, en el si del territori.

Igualment i conjuntament amb les federacions i els consells esportius, els nostres ajuntaments treballaran per establir plans de formació esportiva .

Els Ajuntaments, conjuntament amb la resta d'agents esportius, han de treballar per dur a terme campanyes de sensibilització i transmissió dels valors positius de l'esport i per l'eradicació de la violència i el racisme en la pràctica esportiva.

Així mateix, els Ajuntaments, conjuntament amb el Govern de la Generalitat, contribuiran a fer que l'esport es converteixi en un mitjà per a la millora de la salut.

De la mateixa manera els municipis, en funció de la seva situació territorial i les seves particularitats, han d'impulsar projectes de turisme esportiu d'acord amb els esports més genuïns o propis de cada territori.

Els i les socialistes considerem que els Ajuntaments han de vetllar per tal que l'esport tingui criteris de sostenibilitat i respecte del medi ambient segons marquen les directrius del Comitè Olímpic Internacional.

El municipis seguiran vetllant per la diversitat de l'oferta esportiva dins del seu àmbit territorial, donant especial atenció als col·lectius amb més dificultats d'accés.

Els ajuntaments donaran suport al conjunt d'activitats esportives del nostre àmbit territorial.

2.1.5. Salut als barris, pobles i ciutats

Tots els ciutadans i ciutadanes tenen dret a la protecció de la seva salut, a accedir a la prevenció sanitària i a beneficiar-se de l'atenció sanitària. Les polítiques de salut han d'estar basades en la promoció, prevenció i protecció de la salut, el dret a la salut ha de constituir veritablement un dret fonamental de l'individu.

La salut és el principi i la fi dels processos vitals. Les malalties poden tenir efectes en la capacitat per treballar, per educar-se, per viure una vida autònoma. Però també els dèficits educatius, la fragilitat econòmica o l'aïllament social tenen efectes directes en el procés d'emmalaltir, en la tipologia i gravetat de determinades patologies. Les polítiques de salut han de promoure el benestar físic, mental, i social dels individus. Les administracions públiques han de promoure el benestar de tots els seus ciutadans, combatent l'exclusió social i la discriminació, fomentant la justícia, la protecció social i la igualtat entre home i dona.

Nous reptes socials generen nous reptes en el sistema de salut. L'atenció de persones

d'altres cultures (amb paradigmes diferents respecte al concepte de salut i de malaltia), l'envelliment de la població (amb demandes inespecífiques i relacionades amb altres tipus de malestar que es tradueixen en el malestar físic), el retrocés en els estàndards de salut de la població infantil, els avenços tecnològics, la lluita contra les pandèmies o la vigilància de les amenaces transfrontereres greus per la salut, són alguns dels nous reptes als quals hem de donar resposta.

Al mateix temps les administracions han de continuar treballant en Salut Pública, promovent la salut de tota la població i garantint la seva qualitat de vida, promovent hàbits saludables, propiciant la salut comunitària, estudiant i eliminant l'impacte de determinades polítiques sobre l'augment de les desigualtats de salut en els àmbits socioeconòmic, cultural, de gènere, de minories ètniques i medioambientals.

La propera legislatura ens portarà a consolidar una iniciativa en l'àmbit de la salut pública i la lluita contra les desigualtats en salut que va començar tot just fa un any i que comença a donar els seus fruits. Aquesta iniciativa en l'àmbit de la salut va molt lligada als projectes de rehabilitació de zones urbanes en degradació que van iniciar-se l'any 2004 amb la "Llei de Barris", i que caldrà ampliar a altres pobles i nuclis de població per recuperar la qualitat de vida de la gent que hi habita.

L'aprovació d'aquesta llei va tenir una extraordinària rellevància per la millora dels barris en situació de major degradació i fragilitat social. Malgrat la interdisciplinarietat i transversalitat inherents a la "Llei de barris", no tothom des del sistema de salut l'ha interioritzat com una oportunitat per analitzar i actuar sobre les diferents variables (socials, educatives, culturals, de qualitat de l'entorn físic) que afecten i condicionen la nostra salut.

Des de fa un any, l'àmbit de la salut s'ha volgut sumar a la iniciativa de la Llei de Barris amb un programa específic, "Salut als Barris". Aquest programa parteix de tres principis bàsics en el seu plantejament:

- Proximitat.
- Compromís institucional.
- Lluita contra les desigualtats.

A finals de febrer de 2007 disposarem de 21 Projectes de Salut de barri, amb una anàlisi de necessitats, objectius de salut a dos o tres anys vista, programació d'activitats de salut comunitària i promoció de la salut i un sistema d'avaluació. Hauran participat més de 300 professionals i 70 equips diferents de gairebé totes les comarques de Catalunya.

Lògicament les línies prioritàries d'actuació del nostre partit pels governs locals del país en relació a l'àmbit de la salut no es limiten a les ciutats que han obtingut finançament pels projectes de rehabilitació de determinats barris en degradació. Ara cal acompanyar el procés engegat amb velles necessitats i temes pendents a la resta de pobles i ciutats. Les nostres propostes són:

- Dinamitzar i consolidar el model de cooperació amb l'administració local per mitjà dels Governos Territorials de Salut, al mateix temps que es desenvolupin projectes d'acció intensiva en territoris amb especials necessitats (identificats amb els mapes sanitari, sociosanitari i de salut pública).

- Promoure i consolidar els consells de salut municipals com espais de participació, intercanvi, informació, propostes i discussió entre els/les ciutadans/nes i els/les professionals i responsables de salut del territori.

- Dissenyar un Model d'Atenció Comunitària que posi l'Atenció Primària en el centre de la intervenció en salut. Oferir als equips d'atenció primària la possibilitat de vincular-se amb projectes de salut a nivell territorial, desenvolupar activitats de salut comunitària i construir i consolidar una relació de cooperació i confiança amb la resta d'agents.

- Garantir la creació d'estructures de coordinació amb l'assistència social, l'assistència especialitzada i l'assistència hospitalària.

- Millorar els sistemes d'informació i de planificació operativa, de forma que la descentralització del sistema sigui possible. La implicació dels governs locals en la planificació i la gestió farà efectiu el principi de subsidiarietat, així com el desplegament de la llei de l'ICS i la descentralització de la Salut Pública mitjançant la futura Agència de Salut Pública de Catalunya.

2.2. Les famílies fan ciutadans

La nostra societat ha experimentat en els darrers anys importants canvis sociodemogràfics. La incorporació de les dones als sectors productius, l'aparició d'una pluralitat i diversitat de formes familiars i la major esperança de vida són, sense cap mena de dubte, esdeveniments molt positius però que han tingut importants conseqüències en els rols que tradicionalment desenvolupaven les famílies, i particularment les dones. Això ha dificultat la incorporació plena de les dones a la vida social, econòmica, cultural i política, debilitant el compromís per la igualtat d'oportunitats i els seus drets en la incorporació al món laboral i social.

Les polítiques de suport a les famílies avui venen marcades per aquests canvis demogràfics, econòmics i socials que afecten tant les estructures com les formes de convivència familiar. És responsabilitat de totes les administracions, però especialment dels governs locals, que és el nivell més proper, donar resposta a les diferents

necessitats que avui dia tenen plantejades les nostres famílies, sigui quina sigui la forma que aquestes adoptin.

Aquests canvis s'han traslladat inexorablement als models familiars, als valors, a les prioritats i a les capacitats de les famílies. I els poders públics, especialment les administracions més properes a la ciutadania com són els ajuntaments, han d'assumir el repte de donar suport a les famílies en forma de noves activitats i nous serveis, com per exemple la creació de centres municipals d'informació i atenció a les famílies. Les administracions públiques han d'establir mesures per afavorir la conciliació laboral, familiar, social i cultural, desenvolupant i enfortint els serveis públics que siguin necessaris alhora que han de treballar per implicar a tots els agents econòmics i socials davant d'aquestes noves formes d'organització social.

La família és, per als socialistes, una relació social en clara transformació i que compleix importants funcions de socialització, de solidaritat mútua entre els seus membres i de cohesió social. Les famílies han estat, són i seran xarxes de seguretat i solidaritat entre les persones que comparteixen el mateix espai, així com un element integrador de la comunitat, i, en definitiva, un ric espai d'aprenentatge de valors.

Els i les socialistes apostem per promoure accions que donin resposta a les necessitats de les famílies independentment de quina sigui l'estructura del seu nucli de convivència i la seva situació socioeconòmica. Igualment apostem per potenciar el treball en xarxa per evitar duplicitats i així garantir una major eficàcia i eficiència en la prestació dels serveis. I, finalment, promourem una cultura de família entesa com a eix vertebrador de la nostra societat.

2.2.1. Els serveis socials

Els serveis socials són un dels pilars del nostre model social de benestar i contribueixen d'una manera cabdal a la construcció d'una societat més inclusiva i cohesionada. Afortunadament d'uns anys ençà la concepció dels serveis socials ha anat evolucionant d'una visió bàsicament assistencialista cap a una concepció universalista. És a dir, adreçada a tothom per tal de fer efectiva la justícia social i promoure el benestar de tota la població, garantint la seva qualitat de vida i l'accés als serveis socials com a dret universal.

La nova llei de serveis socials de Catalunya, actualment en tramitació parlamentària, configurarà un gran salt endavant per a l'establiment d'un nou sistema o columna de l'Estat del Benestar. Per primer cop es reconeixerà el dret d'accés als serveis socials per a totes les persones com un dret de ciutadania (de la mateixa manera que succeeix amb l'atenció sanitària, l'educació o el sistema de pensions) i es concretaran les prestacions de la xarxa pública de serveis socials.

Afortunadament la tasca desenvolupada fins ara pels governs locals ha estat ingent. En els vint-i-vuit anys de democràcia local, els municipis catalans han respost amb immediatesa, però en la mesura de les seves possibilitats, a les necessitats econòmiques de les famílies en situació de fragilitat social, de persones grans o amb discapacitat que tenien manca d'autonomia personal, dels infants i adolescents, o de les persones en situació d'exclusió social. Ha estat l'àmbit local, amb la col·laboració inestimable d'entitats i associacions sense finalitat de lucre, on s'han anat consolidant uns serveis socials cada vegada més sòlids, més eficaços i més propers.

En base a les noves necessitats socials i al nou marc legal dels serveis socials els i les socialistes:

- Redefinirem el sistema de serveis socials locals i el seu funcionament a partir d'un nou model que els garanteixi com a dret universal i subjectiu.
- Implicarem l'administració local en la millora de la gestió, la qualitat i l'avaluació contínua dels serveis socials bàsics.
- Treballarem per millorar la coordinació entre les diferents administracions públiques (Departament d'Acció Social i Ciutadania de la Generalitat, diputacions provincials, consells comarcals i ajuntaments) i el tercer sector, impulsant la creació de xarxes locals i d'espais relacionals entre els agents implicats (ex. la xarxa local per protecció de la infància o els circuits locals d'atenció a dones víctimes de la violència).
- Fomentarem els serveis d'atenció i suport a les famílies amb infants i/o persones mancades d'autonomia personal, desenvolupant un ventall d'actuacions per sensibilitzar, informar i donar suport als familiars que tenen cura d'aquestes persones dependents.
- Potenciarem el treball social comunitari com a eina d'intervenció preventiva i generadora d'espais d'inclusió social i com a metodologia de treball pròpia dels serveis socials. En aquest sentit impulsarem, coordinadament amb l'administració autonòmica (Departaments de Justícia i d'Acció Social i Ciutadania, de la Generalitat) l'execució de programes i la concertació d'accions orientades a afavorir els processos de reinserció social de les persones sotmeses a mesures de caràcter penal, a fi i efecte d'afavorir la seva integració en l'entorn comunitari de procedència.
- Farem difusió dels aspectes més significatius de la nova Llei de Serveis Socials de Catalunya, tant pel que fa als responsables tècnics i polítics locals com a les entitats d'iniciativa social i el conjunt de la ciutadania.
- Promourem, conjuntament amb l'administració autonòmica, programes de formació contínua per als/les professionals responsables de l'aplicació de les noves lleis socials.

- Treballarem pel foment de la participació ciutadana i associativa en l'àmbit dels serveis socials. Una de les possibles mesures per assolir aquest objectiu és la potenciació dels consells de serveis socials municipals.

- Establirem marcs clars i estables de col·laboració entre les administracions locals i les entitats d'iniciativa social i mercantil prestadores de serveis. Es definiran els drets i deures mutus, les fonts de finançament i els mitjans de coordinació per garantir transparència i qualitat dels serveis.

- Liderar la implementació en el territori dels Plans Locals d'Inclusió i Cohesió Social. Elaboració d'un diagnòstic i pla d'acció compartit amb la resta d'agents socials del municipi.

- Demanarem el traspàs dels equipaments dels centres cívics de la Generalitat de Catalunya als ajuntaments, aplicant clarament el principi de subsidiaritat.

2.2.2. La promoció de l'autonomia personal i atenció a la dependència

L'atenció d'aquelles persones mancades d'autonomia personal per desenvolupar les tasques de la vida diària representa avui en dia un repte social d'enorme magnitud. La cura d'aquestes persones ha estat assumida, gairebé en solitari, per les famílies (i concretament per les dones, com ho demostra el fet que el 83% dels que en tenen cura informalment són dones).

El concepte de persona depenent fa referència a la situació en què es troba aquella persona que requereix d'ajuda externa per realitzar les activitats de la vida diària, tant bàsiques (higiene personal, vestir-se, desplaçaments per la llar, etc.) o de caràcter instrumental (pujar i baixar escales, preparació d'àpats, gestions quotidianes, etc.).

Malgrat que la major part de les persones en situació de dependència són persones d'edat avançada (especialment majors de 80 anys), no només és aquest col·lectiu el que requereix de serveis de suport i atenció. Les persones amb discapacitats físiques, psíquiques i sensorials, les persones amb malaltia mental i els malalts crònics també són potencials receptors d'aquests serveis. Cal tenir en compte que estadísticament les persones amb discapacitat en un grau superior al 33% han passat de representar el 2,77% de la població l'any 1996 a representar el 4,90%, l'any 2004. Quantitativament aquest col·lectiu el formen a Catalunya més de 330.000 persones.

Observant l'evolució que han tingut, i que de ben segur continuaran tenint, aquestes dades demogràfiques, era del tot necessari prendre la decisió de crear un Sistema per a l'Autonomia personal i l'atenció de la dependència (SAAD). Des de l'àmbit municipal celebrem la recent aprovació de la "Llei de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència" per part del govern de l'Estat.

Partint d'aquesta llei estatal, i conjuntament amb la nova llei de serveis socials de Catalunya, des de les administracions locals i des de la Generalitat de Catalunya haurem de donar resposta gradualment als nous drets que assoliran aquells/es en situació de manca d'autonomia personal. Començarem per garantir l'atenció de les persones amb dependències més greus aquest mateix any 2007, fins a arribar l'any 2015 a donar cobertura a les persones amb dependències més lleus.

Hem d'aprofundir en la coordinació entre el sistema de salut i els serveis socials per permetre el disseny de programes d'intervenció individualitzats tenint com a model el gestor de cas.

Els serveis que cal planificar, dissenyar i implementar en tot aquest procés són de diferent ordre o nivell d'atenció:

En primer lloc, hem de posar en marxa i/o intensificar serveis per a la prevenció i detecció precoç de la dependència.

En segon lloc, cal reforçar els equips d'atenció social primària donada la seva importància en la detecció, diagnòstic, seguiment dels casos i assignació dels recursos adients per a les persones dependents.

També cal augmentar els nivells de cobertura de l'atenció domiciliària, tenint en compte que ha de ser el recurs més utilitzat, ja que és el que millor dona resposta a les necessitats de les persones dependents. Cal solucionar els actuals dèficits tant pel que fa al nombre de persones ateses com al nombre d'hores d'atenció en cada domicili. Atendre les persones a casa seva, mentre la situació de dependència ho permeti, és la millor opció per a l'usuari/a, que pot continuar així en el seu entorn familiar i veïnal i evitar el desarrelament que suposa el seu internament residencial.

Una altra de les prioritats és, igualment, generalitzar l'accés al servei de teleassistència ja que garanteix la seguretat i dona tranquil·litat i acompanyament a les persones que poden estar en situació de risc. És un servei que pot evitar, o al menys retardar, la institucionalització de l'usuari/a.

En quart lloc, són necessaris més centres de dia adreçats a les persones grans o amb discapacitat que no puguin romandre soles a casa però que sí puguin continuar vivint en família amb aquest servei i el suport no professional dels seus familiars. De la mateixa manera són necessàries més places d'habitatge tutelat per a persones discapacitades amb retard mental.

També ha de ser una prioritat oferir serveis de suport a les famílies cuidadores de persones en situació de dependència. Poden ser serveis de respir per a persones cuidadores, formació, material d'autoformació, tallers, etc. Els serveis de Respir, a més d'atendre la persona en situació de dependència, tenen per objectiu oferir un període

de descans a la família cuidadora per tal que puguin exercir la seva tasca de cuidadors amb les millors condicions.

Finalment, són necessàries més places residencials. En aquest sentit, el nou Govern d'Entesa s'ha compromès a garantir que tothom que tingui objectivament una situació de dependència demostrada i necessiti l'internament en una residència tingui accés a una plaça residencial. L'objectiu és aconseguir reduir el temps d'adjudicació i simplificar el procés el màxim possible. És per això que cal preveure també la possibilitat de concertació de places amb l'oferta residencial privada. Cal establir també un índex de places públiques en funció de la població a qui va destinada i un índex de control per a les residències privades.

Amb l'actual marc legal, les competències en els serveis d'atenció a la dependència són dels municipis pel que fa als tres primers nivells enumerats. En relació amb els centres de dia i les places residencials són competència de la Generalitat de Catalunya. Ara bé, la nova llei de serveis socials de Catalunya preveu la negociació per als traspassos a l'àmbit local de les prestacions socials d'atenció especialitzada (places residencials) en un horitzó no gaire llunyà i en un context de garantia de drets ciutadans des de la proximitat.

2.2.3. Les polítiques per a la gent gran: Polítiques de promoció i participació de la gent gran

La gent gran, com a col·lectiu format per les persones majors de 65 anys, representa avui gairebé el 17% de la població dels nostres pobles i ciutats. Aquest xifra ens dóna una idea de la revolució demogràfica que ha significat la major longevitat de la població i el descens de la natalitat. L'augment de la vida útil, juntament amb l'aparició de nous valors socials, ha suposat un canvi radical en la presència i percepció social del paper que la gent gran pot i ha de jugar en les nostres societats.

D'aquest augment espectacular del nombre de persones grans no podem deduir només que cal millorar la cobertura i l'accessibilitat dels serveis sanitaris i socials que atenen a les persones en situació de dependència. La incidència de la dependència és especialment important a partir dels vuitanta anys però molt menor en edats més joves. Moltes de les persones amb més de seixanta cinc anys continuaran gaudint d'una vida activa i plena durant anys abans de requerir el suport d'alguna persona externa. S'ha de fomentar per aquest la perllongació de la seva vida de manera autònoma en el seu propi entorn o en habitatges tutelats si és necessari.

Les persones grans han de tenir garantits uns ingressos econòmics dignes, millorant les pensions mínimes per part de les administracions competents.

El col·lectiu de la gent gran es caracteritza per la seva enorme diversitat i dinamisme. Les polítiques públiques adreçades a les persones grans hauran de redefinir-se i

dissenyar-se per tal de respondre eficaçment a un nou model d'envelliment actiu i participatiu. Un nou enfocament que posa l'accent en el fet que les persones grans són, abans de tot, ciutadans i ciutadanes de ple dret, actius/es, participatius/ves i participants de tots els aspectes de la vida social i comunitària i no només receptors/es de serveis.

Els i les socialistes volem potenciar la implicació i la participació de les persones grans en tots els àmbits de la vida social. En el seu poble, barri o en el conjunt de la seva ciutat. I ho volem fer a través del suport a l'associacionisme, als òrgans de participació locals (Consells Municipals de la Gent Gran), així com de la promoció del voluntariat.

Tanmateix, volem impulsar les relacions intergeneracionals i crear activitats i serveis que millorin la capacitat personal, mental i física de les persones grans. L'objectiu és mantenir el seu nivell d'autonomia personal el màxim temps possible. Per fer-ho possible els i les socialistes considerem que són prioritàries les següents línies d'actuació:

En primer lloc, amb el foment de programes de formació i capacitat per a persones majors de 65 anys, per exemple, apropant a les persones grans a les noves tecnologies afavorint l'aprenentatge al llarg de tota la vida

En segon lloc, incorporant a les activitats la vessant intergeneracional i de gènere per aprofitar els coneixements de les persones grans i posar en valor les seves aportacions. També fomentant la interculturalitat i promovent l'accés a persones d'origen immigrant a aquests serveis.

En tercer lloc, desenvolupant programes de preparació a la jubilació i d'envelliment actiu per millorar la seva qualitat de vida.

Així mateix, és partint del coneixement de la realitat que proporciona la proximitat del govern local des d'on s'haurien de plantejar polítiques de formació i ocupació especialitzades en aquest sector de població, especialment a partir del nou marc que aporta la nova legislació sectorial.

2.2.4. Serveis per a la infància i l'adolescència

Per tots i totes és coneguda la importància bàsica que els primers anys de vida dels infants tenen per al seu desenvolupament intel·lectual, relacional i psicològic. Com a conseqüència d'aquest fet, així com per la incorporació massiva de la dona al mercat laboral, la demanda dels serveis d'escola bressol no ha fet més que augmentar a tots els països de la Unió Europea.

L'escola bressol, com a servei educatiu, ha de ser capaç d'integrar els aspectes educatius, socials i assistencials amb els corresponents estàndards de qualitat

escolars. En aquest àmbit els i les socialistes partim d'una constatació prèvia: l'educació dels infants de 0 a 3 anys és una responsabilitat compartida entre les famílies, els i les professionals de l'educació, els i les agents socials (sindicats i moviments de renovació pedagògica) i les administracions públiques (administració local i autonòmica). Tenint present en tot moment que el cicle de 0 a 3 anys és una etapa educativa a tots els efectes.

Els municipis catalans, des del mateix 1979, han vingut desenvolupant en aquesta matèria una tasca de suplència de l'administració autonòmica catalana. La proximitat a les necessitats de conciliació de les famílies en relació amb els infants de 0 a 3 anys, i el dèficit històric de serveis educatius pels infants en edat pre-escolar promoguts des de la Generalitat, varen portar el món local a crear (sense tenir la competència atribuïda ni els recursos) noves places d'escola bressol. La capacitat municipal ha estat, en tot cas, menor de la demanda real i s'han produït importants mancances i dèficits crònics. Precisament per aquesta precarietat inicial, hem de celebrar els avenços aconseguits en els tres anys de govern liderat pel President Maragall.

Avui en dia, les competències en aquesta matèria han estat assumides pels municipis tot i que inicialment no eren seves. Aquesta assumpció s'ha fet coordinadament amb el Departament d'Educació.

La construcció de bona part de les 30.000 noves places d'escoles bressol programades es farà en els propers anys (fins el moment s'han construït un total de 6.652 places). Segons l'acord signat entre el Govern de Catalunya i les entitats municipalistes la posada en marxa de les places programades implicarà una inversió superior als 150 milions d'euros i un total de 283 municipis ja han engegat projectes de construcció d'aquests equipaments.

Les necessitats específiques dels infants i adolescents en la nostra societat van molt lligades als canvis que s'han produït en l'àmbit social i familiar, demogràfic, econòmic, científic, tecnològic, cultural,... i a la manera com aquests canvis condicionen els diferents entorns on es desenvolupen aquests infants i adolescents. Aquests canvis no necessàriament comporten unes majors quotes de benestar, de progrés, ni impliquen l'assoliment d'una societat més justa, igualitària i solidària.

Uns dels canvis més significatius s'ha produït en relació als centres escolars com a agents socialitzadors d'infants i adolescents. Aquests han perdut el seu històric monopoli com a instàncies socialitzadores (juntament amb les famílies). Els mitjans de comunicació, les noves tecnologies, les entitats esportives i/o de lleure, han esdevingut nous entorns educatius i de socialització.

Pel que fa a les polítiques d'atenció a la infància i a l'adolescència han estat tradicionalment fragmentades i mancades d'una visió integral. Per donar resposta a aquesta mancança és prevista la futura Llei d'Infància de Catalunya. La nova llei regularà globalment l'atenció a aquest col·lectiu, al mateix temps que incorporarà

mesures d'actuació específicament adreçades als infants en situació de fragilitat social o que requereixen especial atenció.

Els i les socialistes ens proposem com a línies fonamentals d'actuació en l'àmbit de l'atenció dels infants i dels adolescents:

- Promoure la millora de la qualitat de vida i l'educació en els valors democràtics i solidaris dels infants i adolescents, així com vetllar per l'exercici segur i lliure dels seus drets.
- Consolidar els plans d'acció local que atenguin a les necessitats específiques dels infants i adolescents, però alhora planificar i coordinar les diferents actuacions transversalment.
- Creació d'espais d'intercanvi i suport als pares i mares com a espais d'acompanyament per tal que les persones que hagin d'assumir la responsabilitat d'educar els seus fills i filles ho facin amb més recursos i coneixements. També es duran a terme campanyes per la corresponsabilització dels pares en l'atenció i educació dels fills/es.
- Sensibilitzar pel respecte als drets dels infants i adolescents i promoure una educació en valors que tingui com a finalitat última la formació de persones capaces de viure i conèixer en societat.
- Desenvolupar instruments i estratègies que facilitin la participació i el diàleg entre l'administració i els infants.
- Desenvolupar instruments i estratègies que facilitin la participació i diàleg entre l'Administració i els infants i els i les adolescents per conèixer un nou punt de vista sobre la ciutat, com per exemple els consells de participació infantil. També servirà com a eina de formació en la participació de la democràcia. Caldrà explorar la potencialitat de les TICs com a formes innovadores de participació (SMS, fòrums, xats, blocs, ...)
- Qualsevol infant i adolescent ha de rebre protecció davant situacions de desatenció i vulneració dels seus drets bàsics, amb una atenció especial d'acord amb la seva maduresa mental i física.
- Cal analitzar la figura dels voluntaris i les voluntàries socioculturals com a element positiu en l'acollida dels i les joves nous i noves als nostres pobles i ciutats, i tenir en compte la tasca que ja estan duent a terme els espais i agrupaments escoltes.
- Utilització de l'esport i les manifestacions culturals com a instrument de reinserció i prevenció en programes adreçats a infants, adolescents i joves en situació de risc

- Potenciar espais de diàleg i d'activitats intergeneracionals com a base del reconeixement mutu.
- Desenvolupar accions de mediació escolar i familiar per la resolució de conflictes amb infants i adolescents.

2.2.5. Les persones amb discapacitat física, psíquica i sensorial i amb malaltia mental

L'atenció a la discapacitat no ha evolucionat d'acord amb els canvis socials i demogràfics que s'han produït a la societat. Els serveis i prestacions a què tenien accés les persones amb discapacitat van ser satisfactòries en un primer moment de desenvolupament de l'estat del benestar, però han patit molts pocs canvis, i han acabat esdevenint clarament insuficients. Durant els gairebé trenta anys d'ajuntaments democràtics han estat les entitats del tercer sector les que han assumit el protagonisme. Unes entitats que han comptat en algunes ciutats amb un important recolzament per part de les administracions locals. Aquest fenomen, ha provocat que el nivell de cobertura de serveis i prestacions sigui molt heterogeni en funció del territori. Caldria potenciar la construcció d'equipaments residencials i centres de dia per les persones amb discapacitats mentals a càrrec de les administracions competents

Avui en dia, la família continua sent el principal recurs d'atenció per la persona amb discapacitat, amb l'impacte que aquest fet té sobre aspectes com la taxa d'activitat femenina o la igualtat de les dones en les seves possibilitats de desenvolupament personal i social. Per la qual cosa els cuidadors/familiars tindrien el mateix tractament que es contempla legalment vers als cuidadors/familiars.

El col·lectiu de persones amb discapacitat no gaudeix dintre de la nostra societat d'una situació d'igualtat. Indicadors com la taxa d'ocupació, el nivell de renda o la participació social revelen aquesta desigualtat. Una desigualtat que encara és més acusada quan parlem de persones amb la discapacitat de malaltia mental.

Hem de continuar treballant per suprimir les barreres arquitectòniques amb caràcter urgent en els espais públics per millorar la mobilitat i l'accés a la informació al col·lectiu de persones amb discapacitat. I en els sectors públic i privat hem de fer campanyes de sensibilització i educació per suprimir les barreres psíquiques. Hem de fer dels nostres pobles i ciutats, pobles i ciutats per a tothom.

Demànarem al Govern de la Generalitat que legisli amb rapidesa la necessària adequació del nostre marc legal en matèria de contractació laboral amb persones amb discapacitat.

Des del PSC pensem que és necessari donar resposta a aquestes situacions. Aquelles persones amb discapacitat han de tenir garantit l'exercici dels seus drets al mateix nivell

que la resta de ciutadans. Cal continuar impulsant polítiques inclusives i normalitzadores en tots els àmbits de la vida ciutadana, però especialment en aquells que afecten la qualitat de vida d'aquest col·lectiu. Parlem principalment de polítiques en l'àmbit de la salut, la mobilitat, l'educació, la integració laboral i els serveis socials, continuant impulsant l'actualització del Codi d'accessibilitat de Catalunya.

Des de el món local els socialistes hem de seguir compromesos en complir percentatge legal en la reserva i cobertura dels llocs de feina reservats a persones amb discapacitat.

2.2.6. Serveis als adolescents i joves

L'adolescència i la joventut són les etapes vitals més complexes però també més decisives per afrontar l'orientació personal i professional de la vida adulta. La joventut ja no és una etapa de trànsit entre la infància i l'edat adulta sinó una fase plena de la vida que requereix un tractament integral de les seves necessitats específiques.

Els ajuntaments, des de fa temps, hem creat serveis d'informació i d'orientació per als joves i hem organitzat programes professionals de compensació per als nois i noies que no continuen en el sistema educatiu. Els i les socialistes també hem apostat per polítiques d'oci relacionades amb els àmbits artístics i les TIC i, en aquests últims temps, per polítiques d'emancipació vinculades a facilitar l'accés dels joves a l'habitatge, esdevenint aquestes prioritàries per aconseguir donar una resposta efectiva.

Avui en dia, aquesta necessitat segueix vigent i es reforça la conveniència d'intervenir de forma integral - en tots els moments i espais en els que els i les joves es desenvolupen. Per fer-ho hem de comptar amb la coordinació entre professionals de diferents àmbits i administracions públiques.

Els i les adolescents necessiten d' accions concretes pel seu desenvolupament vital. Podríem destacar aquests àmbits d'actuació:

En primer lloc, amb espais de dinamització, on poder desenvolupar les seves aficions i canalitzar les seves iniciatives, adaptats al llenguatge juvenil, allunyats de l'estètica institucional.

En segon lloc, amb el foment de la participació dels i les joves i adolescents en la planificació de l'espai públic, els serveis i els usos de la ciutat.

En tercer lloc posant l'accent en l'acció social, fomentant la cultura de l'esforç i el desenvolupament personal, als centres de secundària. Un espai imprescindible per a la formació social, en valors i cívica dels i les joves. També cal treballar l'educació en la prevenció i en l'adquisició d'hàbits saludables i de consum i la prevenció de les drogodependències. Així com cal avançar en la promoció de igualtat d'oportunitats i la igualtat de gènere entre nois i noies.

A més, treballarem per fer possible una més àmplia oferta sociocultural durant la nit, amb l'obertura de nous equipaments i serveis educatius i esportius.

De la mateixa manera cal destacar altres àmbits com l'adaptació del transport públic a les necessitats dels i de les joves, potenciant l'horari nocturn, el foment de l'oci nocturn i el recolzament dels joves creadors.

A més cal fer esment als i les joves compresos entre els 12 i els 14 anys. Es troben en una situació de risc d'exclusió de les polítiques públiques, donat que encaixen entre la infància i l'adolescència. Calen polítiques específiques per aquests pre-adolescents, fent-los participar de la dinàmica de la població o entorn, i alhora oferint possibilitats de participar en els afers de la ciutat.

Igualment, ens cal enfortir la vinculació de les famílies, aconseguir la seva corresponsabilitat amb els serveis i els centres que generen les actuacions dirigides als joves. I per altra banda, hem de respondre a l'arribada de joves provinents d'altres cultures, alguns dels quals -per edat- no s'incorporen al sistema educatiu. Aquest fet implica el disseny de serveis i programes d'acollida, d'aprenentatge dels coneixements bàsics, de participació i de relació amb l'entramat social.

Els municipis han de ser receptius als models expressius i de comunicació dels joves, col·laborant amb ells a partir de les seves opinions, maneres de relacionar-se, etc. Els joves generen tendències i cultures, i ens hem d'apropar a elles, intentant trobar elements comuns per trencar les rigideses institucionals i vincular al màxim els àmbits formal i informal.

En aquest sentit, també cal valorar molt positivament la tasca educativa que estan fent les associacions i institucions educadores en l'àmbit del lleure infantil i juvenil en els nostres municipis. Creiem que cal impulsar, o continuar impulsant, la cooperació entre aquestes entitats i les institucions municipals com una bona forma d'apropar-nos-hi i millorar.

3.

CONVIVÈNCIA I CIVISME: MÉS COMPETÈNCIES I REFORÇ DE L'AUTORITAT DE L'ALCALDE PER GOVERNAR UNA SOCIETAT EN CANVI

3.1. La seguretat com a garantia de la llibertat davant dels nous riscos

Des dels orígens de la democràcia, l'extensió de les llibertats i dels drets individuals s'ha fonamentat el compliment de les lleis que garanteixen les llibertats individuals en la consecució d'un grau de seguretat personal que arribés a tota la població perquè la seguretat és la garantia de la llibertat i de la democràcia. L'extensió social de les condicions que garanteixen una vida relativament segura ha estat el motor de la democratització i de la consolidació de la idea de ciutadania. L'Estat del benestar, en les seves diverses modalitats, és la culminació d'aquesta evolució històrica.

El resultat és que avui vivim en una de les societats més segures i més lliure que poden haver existit a la història. El benestar, la sensació de seguretat i la protecció davant dels riscos diversos mai no havien arribat a tants individus. Però una societat segura no és una societat exempta de risc. Paradoxalment, la nostra seguretat adquirida ha comportat simultàniament prendre consciència dels molts riscos que fan més fràgil l'equilibri social.

Els governs municipals de la Catalunya democràtica han contribuït i contribueixen de forma compromesa a l'extensió i la millora de la seguretat als barris i pobles i ciutats. La proliferació de Polícies Municipals va servir en els primers anys de la democràcia per afrontar els dèficits que la dictadura havia deixat en herència: un servei policial pensat per a la coacció i la repressió i no per a la defensa de la ciutadania.

Però el concepte de seguretat resulta cada vegada menys útil si només el concebem com a lluita contra el crim i els delictes. Caldria reformular el sistema de seguretat ciutadana per tal de garantir la seguretat de les persones, la convivència i el civisme en l'espai públic. La societat oberta és la que més llibertat i oportunitats ofereix a l'individu per fer possible la seva realització personal. Però a canvi requereix alhora que els mecanismes d'integració i ascens social funcionin de forma permanent i adaptats al

canvi continu dels temps moderns. Una visió ampla de la seguretat també ha d'integrar aquesta dimensió, en connectar la integritat física i la integració social.

Des de sempre erròniament, s'ha presentat el concepte de seguretat com un valor enfrontat al dret a la llibertat. Aquest binomi que no és antagònic, en l'actualitat, s'està revalorant per l'evolució i complexitat de la realitat social a la qual estem immersos. Plantejar el debat de seguretat com sinònim de repressió en detriment de la llibertat, únicament, és deixar de costat importants variables socials que ens han de dur a emmarcar el concepte de seguretat dintre d'un entorn ampli, canviant i complex, que s'acosta més a la visió de la seguretat dintre de l'ecosistema social i en harmonia o equilibri amb la resta de actors i elements de l'entorn social de referència. Davant del fals dilema entre seguretat i llibertat, s'erigeix una noció de seguretat integral, per fer front als nombrosos tipus de risc que s'amaguen darrera de la percepció simple d'inseguretat. La sensació de seguretat protegeix la llibertat, estimula la participació de la ciutadania en tots els àmbits, vacuna les persones contra la por i la desconfiança en la justícia.

En aquesta noció de seguretat integral, el món local pot aportar una gran experiència acumulada. En aquests anys, la seguretat s'ha construït des dels Ajuntaments, a través dels cossos de Policia Municipal, però també a través de les iniciatives d'integració i reforçament de la cohesió de la comunitat. Seguint aquesta línia d'acció, les noves polítiques de seguretat(s) necessiten mantenir i aprofundir aquesta perspectiva integral que dona ple sentit a la seva aplicació.

Garantir la seguretat ciutadana perquè tothom pugui exercir els drets i les llibertats que atorguen les lleis de manera igualitària ha de ser un dels objectius prioritaris de qualsevol societat democràtica. Cap ciutadà ni ciutadana, sigui quina sigui la seva situació socioeconòmica o el territori en el qual visqui, ha de quedar privat del dret a estar i sentir-se segur, o el que és el mateix, privat del dret a ésser i sentir-se lliure. Cal cercar solucions imaginatives per dotar els municipis petits de recursos que reforcin l'autoritat de l'alcalde donat que no tenen cap mena de forces de seguretat pròpies o properes.

Els i les socialistes hem d'oferir a la societat una política, basada en la cohesió social, en la prevenció, i el control dels actes incívics en la integració de tots els ciutadans, en una mobilitat més segura, en l'enfortiment del servei públic de seguretat en tots els nivells de l'Administració, una política basada en el compliment dels deures i en el gaudi dels drets per part de tota la ciutadania. Hem de saber transmetre la realitat dels fets, que moltes vegades estan tant allunyats de la percepció de por i incertesa que atemoreix als ciutadans. Per què uns ciutadans atemorits són uns ciutadans que ja han perdut part de la seva llibertat.

3.2. Seguretat integral, prevenció integral

La prevenció a les nostres ciutats ha anat esdevenint una eina útil i en la qual progressivament s'han abordat iniciatives pròpies de l'àrea de seguretat, com ara el foment de les accions d'autoprotecció individual; els programes transversals amb altres sectors de l'activitat pública; les polítiques socials en pro d'iniciatives de cohesió social i en situacions de marginalitat i pobresa; les polítiques urbanístiques en pro d'un disseny dels espais públics que afavoreixin la seguretat ciutadana, i programes i activitats d'ensenyament i cultura i lleure

Des de la perspectiva de la seguretat com un concepte integral, la prevenció opera com un concepte de diversos aspectes, dels quals destaquen els relacionats amb la Protecció Civil i les emergències en general. En aquest sentit, cal millorar tant des de la perspectiva legislativa com organitzativa per tal de classificar i especificar les competències de prevenció i actuació en emergències dels diferents nivells de l'Administració. És necessari reforçar l'autoritat local en matèria de Protecció Civil, impulsant també una coordinació assistència i col·laboració de la Generalitat. Així mateix cal promoure la participació ciutadana en les tasques de Protecció Civil, mitjançant les associacions de Voluntaris de Protecció Civil.

Un altre aspecte que s'inclou dins la seguretat, entesa com un concepte integral, són les qüestions que afecten a la vialitat, en les seves dues vessants: l'educació i la seguretat. Cal, doncs, efectuar accions educatives en matèria de vialitat, per tal de fomentar els valors i les bones pràctiques entre la ciutadania, tasca que per tant cal començar en l'etapa escolar. Cal, igualment, promoure la realització de Plans Locals de Seguretat Viària, com una eina bàsica de planificació i prevenció en aquesta matèria i amb l'objectiu primordial de reduir la sinistralitat viària. Des dels municipis s'ha de fer un avanç en la moderació del trànsit. I aconseguir introduir en totes les accions municipals, mesures concretes destinades a fer uns pobles o ciutats més amables i influir d'una forma substancial en la reducció d'aquesta xacra del segle XX i XXI que són els accidents de trànsit.

La prevenció ha de ser un element bàsic en la nostra política local de seguretat, en la qual és del tot imprescindible la incorporació de polítiques transversals i la potenciació dels valors de convivència i de civisme per corregir els petits delictes i els actes incívics que generen un fort sentiment d'inseguretat, desatenció i desordre

En aquesta línia, apostem pels plans locals de seguretat, que han d'estar presents en una doble vessant: d'una banda, en la prevenció integral dels riscos que poden atemptar contra la seguretat de les persones; d'altra banda, en la participació, la convivència i la col·laboració entre ciutadans.

3.3. L'autoritat pública com a responsable de l'ordre i la llibertat públics

En parlar d'una idea ampla de seguretat, que afronta una idea igualment ampla de risc, el paper de les institucions públiques adquireix una rellevància especial.

L'autoritat dels poders públics representa la unió de tots els vectors que conformen una imatge integral de la seguretat. L'autoritat pública és l'actor que abraça més àmbits susceptibles de sofrir els riscos esmentats: laboral, via pública, medi ambient, integració social, salut, etc; i compta amb mitjans amplis però limitats a l'hora de preservar l'equilibri i la seguretat, el més important dels quals és la policia . En aquesta situació, la policia gaudeix d'una situació preeminent però no única. Altres actors de l'administració també simbolitzen i preserven l'equilibri i la seguretat.

El procés de la globalització ha afectat en part la confiança de la ciutadania en les capacitats de les seves administracions públiques per resoldre els problemes generats a partir de la facilitat de moviment de capitals, mercaderies i persones. Aquest caràcter transnacional de molts actors estratègics de l'economia i de la societat, també del crim organitzat, ha posat en qüestió les estructures tradicionals de l'autoritat pública. D'altra banda, les noves migracions introdueixen un element de diversitat necessari per l'evolució històrica de les societats. Les polítiques d'integració i acollida han d'evitar la generació de fractures artificials només provocades per la marginació i la desafecció dels ciutadans nouvinguts envers els poders públics. Vivim en una societat amb canvis molt ràpids. Canvis que no són neutres i fan que canviï la realitat local, aquests canvis originen nous fenòmens i reptes, i també noves oportunitats. La societat és més complexa, i per això aquesta societat exigeix més governança als governs locals.

Davant d'aquesta situació, tots els nivells de govern de l'Estat, entès com l'àmbit de l'esfera pública, han de refermar el seu caràcter polític i les seves potestats, i han de saber adoptar un discurs polític adequat a la nova realitat. La resposta no pot ser la dimissió de l'autoritat ni la resignació davant la ciutadania, sinó un reforçament del paper públic de l'autoritat.

Paral·lelament, resulta imprescindible incrementar el retorn de la confiança del de la ciutadania en els afers públics. La transparència i els mecanismes de responsabilitat de les autoritats públiques han de trobar instruments nous d'aplicació i de comunicació envers els ciutadans.

Finalment, el reforçament de l'autoritat passa per estimular la idea de responsabilitat individual entre els ciutadans, com a factor de cohesió i de compromís envers la col·lectivitat. Una cultura de la responsabilitat basada en l'esforç i en el valor de l'espai públic resulta necessària per poder pensar en una autoritat reforçada.

L'àmbit local té una especial responsabilitat per impulsar els valors que garanteixen l'ordre de la comunitat. La seva proximitat i la seva presència en el ritme quotidià de la

ciutadania li permeten exercir un paper clau. L'accessibilitat també vol dir més exigència en l'exemplaritat envers els seus comportaments.

És imprescindible recuperar i fomentar una idea d'ordre pensada des de l'esquerra i aplicada des del nivell local. Una idea d'ordre orientat a la llibertat, la igualtat i la responsabilitat, elements que donaran equilibri a l'esquema general i que integri els serveis de seguretat i de justícia en un esquema més general orientat al binomi llibertat/igualtat doncs, la llibertat, la justícia i la igualtat són les bases d'un règim polític veritablement democràtic, basat en el compromís dels seus membres.

L'administració moderna ha de garantir el reequilibri de les sinèrgies socials com a estratègia per a garantir la convivència i la seguretat ciutadana. En l'actualitat, els veïns i veïnes dels nostres pobles i ciutats requereixen i necessiten l'adequada disposició de serveis i relacions, tant amb l'administració com entre els ciutadans. L'ordre ha pres avui un paper preponderant com a element dinamitzador de la convivència i el civisme. El concepte d'ordre emanat de la voluntat popular i representat per la norma democràticament elaborada, és una necessitat que ha d'establir-se com a plataforma estable i facilitadora de l'exercici de la llibertat, tant pública com privada.

L'autoritat pública ha de ser garant del manteniment d'aquest ordre democràtic, triat i possibilitat entre tots i habilitat per al desenvolupament de les llibertats. L'autoritat pública ha de garantir el desenvolupament i defensa de la norma, mitjançant la capacitat preventiva, controladora i correctora de les diferents policies i a través també de la capacitat sancionadora de l'administració. Aquesta defensa de l'ordre és garantia de respecte, convivència, civisme i seguretat. L'autoritat pública ha de dotar-se, a més, de tants mecanismes com siguin possibles en la defensa i garantia de les llibertats, tant públiques com privades, aquí hem de contemplar tant les organitzacions policials eficients, els procediments administratius àgils i correctes, així com la justícia de proximitat i el caràcter preventiu d'una bona política educativa.

El respecte i la convivència ens aboquen a un nou contracte entre la ciutadania i el govern, un contracte que ha de possibilitar que amb els drets i les oportunitats vinguin, també, les responsabilitats i les obligacions.

3.4. L'espai públic: un àmbit compartit per la convivència

L'espai públic és el marc en el qual es desplega l'autoritat política, l'àmbit en el que conflueixen els ciutadans –autòctons i foranis. És la plaça, el carrer, el centre públic. També és el mitjà de comunicació, és la celebració col·lectiva dels veïns i veïnes i és la discussió dels pressupostos per a l'any següent. En definitiva, com apunta Daniel Innerarity, és "l'esfera de deliberació on s'articula el comú i es limiten les diferències". L'espai públic, doncs, es converteix en un espai privilegiat per aconseguir aspectes que facin viable la realitat de convivència i cohesió social que el medi urbà necessita, amb coincidències però també amb conflictes que cal resoldre.

Per això, les polítiques de seguretat(s) han de ser pensades i dissenyades per renovar l'espai públic i fer-lo més inclusiu. El seu objectiu ha de ser impulsar la cohesió i la convivència de tots els individus que habiten la vila, el poble o la ciutat.

La creació d'un model d'espai públic obert, de qualitat, que permet la interacció ofereix un marc per aprofitar les possibilitats d'una ciutat on la vida urbana té molt a veure amb una cultura de liberalitat, complexitat, hibridació, diversitat, emancipació, comunicació i hospitalitat. L'espai públic, doncs, es converteix en un espai privilegiat per aconseguir aspectes que facin viable la realitat de convivència i cohesió social que el medi urbà necessita.

Les polítiques que defineixen l'espai públic, com a espai d'ús i propietat col·lectiva, han d'estar destinades a fomentar el respecte i el compliment de les normes comunes de convivència. Els instruments i les competències són d'índole diversa: la protecció d'individus, béns i territoris que realitzen els cossos de policia (amb especial èmfasi en la Policia Local); el disseny de l'orografia convivencial que projecten els Plans d'Ordenació Urbanística; la distribució dels serveis públics (escoles, centres sanitaris, espais culturals, mercats i eixos comercials, etc.) que és prevista en l'ampliació i reforma dels centres urbans i les urbanitzacions; les polítiques simbòliques (plans culturals, iniciatives d'implicació cívica...).

La governació dels Ajuntaments en aquest inici de segle exigeix dels equips de govern una visió integral de la convivència. Una visió plural, diversificada de les accions a prendre. I sobretot una visió transversal de l'actuació municipal.

El municipi és un instrument de cohesió i de convivència. La identificació de la ciutadania amb el seu municipi és un factor pel que representa d'implicació en la convivència, el civisme i la millora de l'espai públic. Cada cop menys, els carrers, les places i els equipaments són espais de convivència ciutadana. Les relacions entre ciutadans atenen actualment a paradigmes diferents quant a expressions i usos, que provoquen la necessitat d'una actualització de l'espai públic.

En la mesura que els municipis siguin capaços de crear i potenciar espais comuns, espais on la gent s'hagi de trobar i retrobar de forma quotidiana, on es desenvolupin actes en comú, s'aconseguirà vertebrar la comunitat i s'estimularà la convivència sense actituds paternalistes ni innecessàriament intervencionistes. Una estratègia municipal per la convivència és una mirada al llarg termini del desenvolupament de la ciutadania de cada un dels municipis.

Sense perdre de vista que fer política municipal avui és també fer política supramunicipal. La xarxa de la Catalunya-ciutat es construeix sobre els nuclis de convivència, que sovint sumen pobles i creen veritables àrees metropolitanes de ciutadans. Una realitat que els Ajuntaments han d'afrontar des de la cooperació

interlocal i de la sinèrgia de recursos i projectes generats per les administracions ja existents.

3.5. El civisme, un compromís col·lectiu amb el bé comú

Més de vint-i-cinc anys de governs locals democràtics han permès crear una nova relació entre el ciutadà i la ciutat (més enllà del tamany de població amb què definim la polis). Però existeixen encara temes pendents per a la nostra democràcia local. I apareixen simultàniament, com ja hem assenyalat, nous elements de risc i fractura. Per superar aquests obstacles, cal partir d'una idea essencial: l'espai públic s'organitza entorn a la idea de civisme o identitat basada en el deure cívic.

Quines estratègies locals han d'aplicar els poders municipals per afavorir i promoure el vincle cívic entre els ciutadans? Com generar o renovar el sentiment de deure cívic entre els membres de la comunitat local? Aquest interrogant resulta de caràcter vital per al món local, especialment en aquells territoris en els quals es donen condicions per fragmentar el vincle cívic, el sentiment de pertinença a l'espai públic. Aquells territoris on es corre el perill real de desactivar el coneixement i l'aplicació dels deures de ciutadania que hom ha de respectar per mantenir l'equilibri integrador del municipi.

Només impulsant el civisme com l'element primordial de la relació interpersonal, a les nostres places, carrers i espais públics, podrem tenir la ciutat que volem. La relació entre les persones és molt important, però també és bàsica la relació entre la persona i la ciutat, i viceversa. Una ciutat amb bons equipaments, amb carrers nets, sense barreres arquitectòniques, amb un mobiliari urbà de qualitat, amb grans espais públics i zones ajardinades. És a dir, una ciutat feta a la mida de les persones. Una ciutat amable per a les dones i els homes que hi viuen.

Tota acció pública ha de perseguir posar de manifest el valor del bé comú, a més dels objectius concrets que l'han motivada. Els Ajuntaments es troben avui en condicions d'esdevenir els principals promotors del bé comú. La preservació de la via pública, la promoció del respecte als veïns i els mecanismes que impliquin l'individu en l'aplicació de les decisions dels Ajuntaments són instruments que generen civisme i reactiven el sentiment de bé comú. El poder municipal no pot renunciar a l'ús de la proximitat en les seves polítiques de seguretat i de ciutadania.

Tanmateix, la idea de bé comú avui sembla assetjada per tendències mercantilitzadores, que redueixen les fronteres de l'espai públic i erosionen les identitats cíviques. La pròpia noció d'impost comença a ser percebuda per alguns ciutadans com el simple pagament d'una contraprestació pública. Pagar per serveis. Aquesta idea reduccionista perjudica el sentit col·lectiu de la vida del municipi. Com a conseqüència, es pot arribar a perdre la distinció fonamental entre públic i privat.

Davant d'aquesta problemàtica, els Ajuntaments i els seus representants han de reaccionar amb els valors de la transparència, la participació, el diàleg i la responsabilitat com a expressions del bé comú.

El principal patrimoni de les ciutats i els pobles és la seva gent. Les persones que formen part de la població són l'ànima i el motor del municipi. Gent diversa, amb interessos diferents, amb visions distintes d'una mateixa realitat i amb ideals, de vegades confrontats. Per això, és molt important fomentar els valors de la convivència ciutadana i de la pedagogia de la resolució de conflictes. Una ciutadania que sap participar en el debat de les idees, en els projectes i en la discussió amb els altres és una societat amb tots els elements humans per potenciar l'evolució i la transformació del seu municipi. En l'ideari socialista, la seguretat no es pot pensar desvinculada d'una ètica ciutadana de respecte, civisme, interculturalitat i convivència.

Per enfortir i transmetre aquest compromís col·lectiu, l'educació resulta un instrument estratègic central. L'educació estableix els fonaments dels valors democràtics i de convivència. Els primers escenaris educadors de civisme, de ciutadania, de trama de lligams amb la comunitat, són la família i l'escola. Les famílies i l'escola han de treballar conjuntament i amb la col·laboració de les administracions, dotant-les de recursos per enfortir aquests primers escenaris. El civisme i els valors democràtics adquiriran rellevància quan més vinculació hi hagi entre escola i territori, i quan les famílies transmetin aquests valors.

3.6. La convivència exigeix responsabilitat i diàleg

La convivència és l'eix de funcionament de la societat catalana. La seva vigència requereix l'exercici de la responsabilitat –per part dels poders públics i dels ciutadans- i el diàleg basat en la cooperació.

L'assumpció de les responsabilitats individuals esdevé una actitud bàsica de tot ciutadà. Cal defugir la superficialitat d'un civisme mal entès, que entén l'acció cívica de forma desvinculada de la responsabilitat individual i, per tant, de la finalitat última de tota acció pública: la voluntat del ciutadà, definida pel propi ciutadà.

Amb aquesta finalitat, cal preservar la centralitat de l'educació cívica. L'educació entesa, en paraules de Bobbio, com la imposició de deures, no com la petició de drets. Aprendre els deures genera un coneixement responsable dels drets. L'inrevés no garanteix necessàriament una ciutadania responsable. S'ha reiterat sovint la idea de Rafael Campalans "política és pedagogia". I ho és en la mesura que els representants polítics promoguin la transmissió del sentit del deure cívic que vincula l'individu i el seu context.

La cultura de la responsabilitat no es pot entendre des d'una posició autoritària. El diàleg és la peça bàsica per passar de la responsabilitat individual a la convivència

col·lectiva, l'espai on actuen els Ajuntaments. Diàleg vol dir cooperació. No és el poder públic qui ha de dir què vol el ciutadà. De la mateixa forma que el ciutadà no pot gaudir plenament de la seva condició com a tal si no té consciència de les dificultats i dels dilemes reals que envolta la governació del seu barri o del seu poble.

Per tot això, el projecte municipal dels i les socialistes per als propers anys ha de fer realitat el pas de la gestió a la governança. Cal menys administració i més política. La convivència només es pot garantir a través de l'ampliació del paper polític dels individus i de la seva participació en les associacions i en la vida pública dels barris. Només en aquesta situació, l'actuació dels poders públics tindrà efectes reals sobre l'articulació de la convivència pacífica.

3.7. Justícia de Pau, Justícia de Proximitat

Els socialistes sempre hem apostat per la mediació i la resolució de conflictes en una política de ciutadania. Per això, una de les mesures concretes més potents en la configuració de l'espai públic segur i convivencial és l'impuls de la justícia de proximitat. Una iniciativa que ha esdevingut una de les fites pendents i esperades en l'àmbit municipal. Amb el nou Estatut d'Autonomia de Catalunya i la reforma de la LOPJ, aquesta reivindicació impulsada pel consistori barceloní, una justícia més propera als ciutadans, és un objectiu al qual els governs municipals han de dedicar una especial atenció en la propera legislatura local. Igualment, l'Estatut vigent perfila millor l'àmbit de competències que ens ha de permetre millorar la Justícia de Pau.

L'Administració de Justícia està representada en el 94,82% dels municipis de Catalunya mitjançant la Justícia de Pau. Els Ajuntament són els encarregats actualment de gestionar diversos aspectes dels jutjats de pau. Així les despeses de funcionament són a càrrec de l'ajuntament tot i que la llei preveu la participació de l'administració autonòmica. El personal depèn de la corporació local; aquesta designa, i en alguns casos escull, els candidats per ocupar els càrrecs de jutge de pau i de substitut; en els municipis de menys de 7.000 habitants el Ple nomena també els secretaris

És per això que els Ajuntaments, en exercici de les seves competències, poden i han de col·laborar amb el Govern de la Generalitat i amb altres institucions locals propiciant tot allò que contribueixi a millorar la seva eficiència i dignificar la seva imatge i condicions de prestació del servei així com ja s'està fent en l'execució de determinades mesures penals alternatives, com ara, els treballs i les prestacions en benefici de la comunitat.

Cal fomentar, des de l'administració local, la mediació i la submissió a l'arbitratge de les empreses que desenvolupen la seva activitat en l'àmbit de contractació amb els consumidors i usuaris, afavorint en les diferents modalitats de contractació amb l'administració (concursos, concessions administratives ...) a aquelles empreses adherides a la Junta Arbitral de Consum, per tal d'afavorir que els consumidors i usuaris

puguin assolir una ràpida solució de controvèrsies i abaratir els costos de reclamació que en altres casos els dissuadeix de l'exercici dels seus drets.

Aprofitant la potenciació dels Jutjats de Pau, els municipis ampliaran els serveis d'arbitratge, mediació i mesures de resolució alternatives de conflictes, juntament amb aquests, a través de convenis de col.laboració amb la resta d'administracions. Serveis que tindran la seva ubicació en el mateix edifici, essent gestionats de forma unitària, la qual cosa permetrà la resolució dels conflictes ciutadans

Cal per tant impulsar junt amb el Departament de Justícia, entre d'altres, la formació permanent dels jutges i secretaris, informatitzar i connectar en xarxa els jutjats, fomentar l'agrupació de secretaries dels jutjats de pau per tal d'optimitzar els serveis en relació a tots els municipis agrupats i la qualitat d'atenció als seus ciutadans.

Entenem la Justícia de Proximitat com un sistema de resolució de conflictes amb uns criteris de funcionament propis i més aptes per donar resposta a la mena de conflictes que es susciten en les societats urbanes i complexes d'avui. L'objectiu és reforçar la tutela efectiva dels drets dels ciutadans mitjançant un sistema judicial que resolgui les qüestions vinculades amb el comportament quotidià de la ciutadania i millorar el funcionament, rendiments i percepció de legitimitat del sistema institucional. En aquest sentit, la justícia de proximitat haurà de primar la mediació, el diàleg i la conciliació de postures com elements coadjuvants de la seva funció jurisdiccional i per al compliment dels seus objectius. Aquests elements converteixen la justícia de proximitat en instrument clau per poder encarar estratègicament i des de la proximitat el sentit del servei de justícia, clau, per tant, per superar els conflictes que afecten la convivència en els pobles i ciutats.

Els i les socialistes proposem que els municipis que reuneixin unes determinades condicions disposin d'una justícia de proximitat per actuar en matèries denominades d'entitat menor i que afecten bàsicament a la convivència i també cal que disposin de programes de mediació en els que participin el departament de justícia i el govern local per a la resolució de conflictes en una política de ciutadania.

3.8. Línies d'actuació des dels governs locals

Nosaltres creiem que el municipi ha de defensar els interessos propis de la col.lectivitat que representa, defensem que el municipi és la peça clau en l'elaboració de polítiques orientades a donar resposta a les necessitats reals de la ciutadania, i la proximitat l'element fonamental per al seu èxit. Per tant la seguretat és un element clau que defensem com a prioritari, i en el que els ajuntaments han de tenir un paper destacat.

En aquest sentit són necessàries polítiques urbanes integradores i estratègies per intentar actuar sobre les causes de la delinqüència i de la inseguretat i els problemes derivats de la mobilitat i el trànsit. Les polítiques de prevenció i desenvolupament social

seran sempre el motor dels nostres plantejaments en matèria de seguretat. Apostem per crear uns criteris bàsics que tinguin com a eixos d'actuació la prevenció i la participació social o solidària. No obstant, sense descuidar els instruments d'aplicació de la llei en aquelles situacions en què sigui necessari i la reparació dels danys.

És per això que caldrà aplicar les mesures adequades per aquest bon ús de l'espai públic, amb l'objectiu de garantir qualitat de vida i seguretat en el conjunt de la població. Des d'aquesta perspectiva, els socialistes proposem l'adopció de les següents mesures, per a reforçar el paper dels municipis en matèria de seguretat ciutadana i millorar l'actual sistema de seguretat pública:

Un pla educatiu, democràtic, socialitzador, respectuós i inclusiu, seguit d'una bona estratègia comunicativa, clara, senzilla i directa, adreçada a tota la població sobre les normes compartides que regeixen l'espai públic, amb instruments adequats i orientats a la població nouvinguda.

La planificació correcta de les demandes d'espai de la nova i vella població (centres de culte, culturals, ...) és necessari establir uns marcs d'expressió religiosa dins dels nostres principis i valors democràtics i ordenar i regularitzar els centres de culte, en coordinació i cooperació entre les diferents administracions, sense que el govern local tingui tota la responsabilitat.

Una normativa òptima, que tingui com a finalitat la seguretat de la ciutadania i que sigui eficaç per al civisme, la convivència i la seguretat amb l'objectiu que tothom es pugui comportar lliurement sense que això vagi en contra dels drets i llibertats de la resta de ciutadans i ciutadanes. Cal accentuar la mediació i els mecanismes de comunicació entre l'ajuntament i els ciutadans, així com la implicació de les de la convivència.

Sancionar els comportaments incívics, per la qual cosa és fonamental la implicació i coordinació política i tècnica així com reforçar i coordinar l'estructura administrativa perquè sigui eficaç i preveure mecanismes per aplicar la col·laboració social substitutòria com a alternativa a altres tipus de sancions.

La promoció de l'associacionisme sociocultural dels immigrants en el seu àmbit d'acollida, per a la seva orientació, sensibilització i participació en la societat receptora.

La coordinació dels professionals que treballen en el territori i la diversificació de les tasques que realitzen els agents de la policia local són eines imprescindibles per aprofundir en la mediació en el conflicte, en els mecanismes de control de les conductes dels menors al carrer, i amb la presència física i continuada en els barris. Per ajudar a aconseguir-ho, cal la formació en la diversitat dels professionals per desenvolupar de forma adequada les seves funcions en un espai públic que és més complex.

La readaptació d'espais públics a una nova situació de més demanda, com l'ús de les escoles públiques per altres activitats comunitàries, o els espais esportius amb horaris més amplis i major oferta.

4.

NOVES POLÍTIQUES DE CIUTADANIA

4.1. La ciutadania es construeix als pobles i ciutats: ciutadans i ciutadanes més responsables, més compromesos i més capaços

Els nostres pobles i ciutats són l'espai on es manifesten els nostres reptes i oportunitats; on les persones desenvolupen les seves activitats, duen a terme els seus projectes i articulen els seus drets i deures.

Els i les socialistes impulsem governs que promouen relacions de confiança, basades en el diàleg i el respecte a la diferència sempre en el marc dels valors democràtics, i en la pluralitat de les nostres ciutats. Governos que permetin i promoguin l'aportació de visions i de suggeriments per afavorir la construcció d'un projecte de convivència. No ens podem permetre una ciutadania exclusivament consumidora de serveis públics. Apostem per una ciutadania activa, compromesa amb el seu entorn: el seu carrer, la seva plaça, el seu barri i amb els seus veïns i veïnes. Ciutadania crítica, exigent i formada amb un govern que escolta, respon, facilita, incorpora i també decideix i dóna comptes.

Els nivells superiors de govern, l'Estat i la Generalitat, han impulsat, especialment de la mà dels governos progressistes, els quatre pilars de l'Estat del Benestar: l'educació, la salut, les pensions i l'atenció a l'autonomia personal. I són les ciutats i els pobles qui, en gran mesura, contribueixen a desenvolupar aquests quatre pilars.

Paral·lelament s'han desenvolupat, particularment des dels governos locals progressistes, polítiques de ciutadania i també polítiques de proximitat. Ara, en un context de governos de progrés a Catalunya i a l'Estat, els municipis tenen una oportunitat única per fer avançar aquestes noves polítiques. En aquest sentit cal desenvolupar una nova acció pública que posi l'accent a la capacitació de la ciutadania. Polítiques que acompanyin i impulsin el canvi i el progrés social. Aquestes són per exemple les polítiques d'igualtat de gènere, de promoció de la participació ciutadana o de foment de l'associacionisme. En aquest àmbit també podem situar les polítiques d'integració, d'acolliment lingüístic o mediació ciutadana que donen respostes al nou fet migratori. El desenvolupament de la ciutadania activa entre els joves i en particular les polítiques afirmatives de joventut són exemples d'aquest nou

àmbit d'acció pública. També ho són les polítiques dels nous usos socials del temps, el reconeixement i defensa dels drets de col·lectius històricament discriminats com el GLTB, o les polítiques de cooperació i solidaritat.

Estem parlant d'un conjunt de polítiques de ciutadania que encara han de definir les seves fronteres i que tenen un paper clau en el desenvolupament del nostre Estat del Benestar. Ens referim a un nou paradigma de polítiques socials que posa l'accent a les polítiques de les capacitats, és a dir, les que capaciten als administrats pel desenvolupament de la seva ciutadania. Perquè només podrem concertar amb la societat, amb les empreses i les entitats si existeixen els valors d'una ciutadania activa. I per assolir aquest objectiu els governs locals tenen un paper clau.

Les polítiques d'igualtat i ciutadania es basen en el concepte republicà de ciutadania (a diferència dels models de ciutadania lliberal i comunitarista), és a dir, en el fet que la ciutadania comporta drets i deures que es produeixen en l'esfera pública. També en el fet que la ciutadania és una construcció activa i no passiva, determinada per l'estat (lliberal) o per la nació (comunitarista). Es construeix, de forma personal i social, al llarg de la vida de les persones i a través de la cultura política de la societat. La ciutadania republicana exigeix l'afecció pels assumptes públics, té voluntat transformadora i exerceix els drets i els deures amb responsabilitat.

Les polítiques d'igualtat i ciutadania s'orienten a la gestió del conflicte i del canvi social. Fins i tot promouen el canvi social. A més són polítiques que requereixen una important innovació política ja que treballem amb conflictes forts que no es solucionen amb decisions de caràcter administratiu. Les polítiques d'igualtat i ciutadania acompanyen la societat en els canvis socials, fan tasques d'acomodació, de gestió del conflicte, sigui afavorint la participació dels joves en tant que portadors de canvis socials, sigui amb les dones, sigui als barris on es produeixen importants canvis per la immigració i en especial amb col·lectius que requereixen una especial atenció. I l'estratègia fonamental d'aquestes polítiques és enfortir les capacitats de la ciutadania per tal que pugui afrontar de manera autònoma la gestió dels canvis socials existents.

En tercer lloc les polítiques d'igualtat i ciutadania segueixen metodologies de tipus pro-actiu, és a dir, treballen per crear nous escenaris socials que permetin major igualtat.

Les noves demandes ciutadanes es caracteritzen sovint pel seu caràcter simbòlic i polític i manifesten una afirmació i un exercici de ciutadania. En aquest sentit cal interpretar la demanda de lleis i actuacions que reconeguin els drets de determinats col·lectius, o les demandes de posicionament a l'entorn de conflictes globals (la pobresa, la guerra) que superen abastament l'àmbit competencial dels municipis i que no signifiquen en principi una acció de govern tangible.

El reforçament del nostre concepte de ciutadania és clau per a un model de benestar que els i les socialistes impulsem. Un model que vol universalitzar les garanties i que

reclama una major responsabilitat de la societat en el sistema. El concepte de ciutadania supera la condició d'usuari de serveis públics, de contribuent o d'elector per assolir una major responsabilitat en relació a les polítiques públiques. Per tot això el reforçament de la ciutadania és un dels aspectes claus de la nostra estratègia per respondre als canvis socials de la globalització, la immigració o la plena incorporació de les dones, en peu d'igualtat, a tots els àmbits de la societat.

4.2. La igualtat d'oportunitats

El desenvolupament de la llibertat individual i la construcció d'un projecte col·lectiu té un dels seus principis bàsics en una efectiva i real igualtat d'oportunitats. La seva promoció és responsabilitat de tots els nivells de govern. Precisament, la proximitat, el valor més important de l'espai local, facilita la detecció de les desigualtats i la recerca de solucions adaptades, a mida de cada cas, de cada realitat.

Bona part de les polítiques que els governs locals progressistes impulsem tenen entre els seus objectius facilitar i promoure una efectiva igualtat d'oportunitats. En aquest sentit s'orienten les polítiques socials, les actuacions per garantir la seguretat i la convivència, les accions que ordenen l'espai públic i també de forma especial les noves polítiques de ciutadania. Aquestes darreres orientades especialment a potenciar i desenvolupar les capacitats dels individus per a construir el seu projecte vital i per promoure la seva implicació en la construcció de la convivència.

L'assoliment d'una efectiva igualtat d'oportunitats té un primer i decisiu àmbit de concreció a les polítiques d'educació. A través dels principis d'equitat, qualitat i inclusió, es compensen les desigualtats d'individus i de col·lectius. L'acollida de col·lectius nous i el desenvolupament dels alumnes amb necessitats educatives específiques mereixen especial atenció per reduir el risc d'exclusió i afavorir la cohesió social. Per altra banda, l'impuls de polítiques inclusives de persones amb discapacitats i malalties mentals en l'àmbit de l'educació i la seva posterior incorporació al món del treball a través de programes específics són feines compensadores que cal continuar millorant. Aquesta feina compensadora i de suport s'ha de realitzar en tots els centres educatius sostinguts amb fons públics, per afavorir la tasca integradora de les escoles. L'accés a l'educació ha de ser equitatiu, i el servei públic d'educació és, actualment, a través del pacte social i el consens polític establert, el principal actiu de què disposa la societat catalana per aconseguir-ho. L'àmbit municipal esdevé una peça clau en la promoció d'aquestes polítiques d'igualtat en àmbits tan diversos com l'accés a la cultura, en el procés de formació i educació dels nostres ciutadans, o bé per pal·liar la fractura digital. Però l'educació no només és un mecanisme per facilitar la igualtat d'oportunitats sinó també un recurs per formar una ciutadania en valors de convivència i respecte envers els altres que es trobarà dins i fora de l'àmbit escolar una societat cada cop més diversa.

El coneixement de les dues llengües oficials, tal com és plantejat en el nou Estatut d'Autonomia, esdevé un dret i un deure per a totes les ciutadanes i ciutadans de Catalunya però a més constitueix un dels factors claus per a la convivència. L'acollida lingüística i l'oferta de formació de llengües per a totes les persones que arriben als nostres pobles i ciutats formen part de les polítiques actives que desenvolupem els socialistes per a la cohesió social i la igualtat d'oportunitats.

4.3. Drets de les dones i igualtat d'oportunitats

Els i les socialistes hem defensat històricament les polítiques de gènere, equitat i la igualtat. Des dels municipis s'han fet polítiques que des de la transversalitat han millorat la qualitat de vida de la ciutadania i de les dones. El nostre marc d'actuació han estat les ciutats i pobles del país, assumint i posant de relleu problemes i situacions que no afavorien la igualtat en diferents àmbits de la vida quotidiana.

Cal reforçar i estendre les línies de treball que han fet els ajuntaments amb les seves polítiques públiques per a la igualtat d'oportunitats, impulsades des de les Regidories de les dones, i els Plans Municipals per la igualtat: participació i suport a l'associacionisme, estratègies locals per a una millor conciliació laboral i personal, serveis d'assessorament i suport, protocols d'actuació contra la violència, visibilització per fomentar la participació de les dones i per posar de relleu la seva presència i el seu paper històric en la societat.

Des dels ajuntaments s'ha de reforçar especialment l'enfocament de la igualtat d'oportunitats incorporant la perspectiva de gènere en tota l'acció municipal i local, reforçant la idea que la igualtat d'oportunitats de les dones és igualtat per a tots. En el mateix sentit, les accions per la igualtat s'han d'abordar des de la transversalitat de la gestió pública. És a dir, l'adopció de mesures que incorporin una perspectiva d'igualtat de gènere a totes les polítiques, a tots els nivells i a totes les etapes.

Els i les socialistes tenim un compromís per impulsar des dels governs locals les polítiques d'igualtat desenvolupant les següents línies d'actuació: promoure municipis lliures de violència contra les dones esdevenint exemplars en l'acolliment càlid i eficaç; desenvolupar propostes actives d'ocupació i d'igualtat laboral així com de promoció de les dones emprenedores; vetllar per la millora de la participació i representació de les dones en càrrecs de decisió; actuar per combatre l'exclusió social i per frenar les situacions de risc i la pobresa amb rostre de dona; i impulsar la conciliació de la vida personal, laboral i familiar i les propostes de nous usos del temps. Són les dones les que es troben majoritàriament amb el problema de la doble jornada laboral, ja que cada vegada són més les que treballen fora de casa i alhora les que més hores dediquen dins d'aquesta. L'educació en la necessitat que homes i dones comparteixin les tasques de casa és una bona eina per les generacions futures. Però també és necessari l'impuls de campanyes per les generacions d'homes i dones no educades en aquests valors.

La proximitat que dona l'administració local és un element clau per abordar la violència de gènere, en tots els seus nivells, que provoca danys, amenaces i privació de la llibertat. En aquest sentit reforçarem els compromisos polítics que des de l'administració local han començat a generar-se en resposta a aquest problema implementant punts d'atenció i informació per a les dones, que es responsabilitzin del seguiment de la persona al llarg del procés, treballant amb protocols d'actuació contra la violència que aportin respostes clares en cada un dels moments per aconseguir la seva detecció en els inicis de l'assajament tan psíquic com físic, que generin un treball en xarxa de tots els agents socials implicats per a una millor coordinació de la intervenció i, especialment, per a transmetre a les persones afectades que l'administració local és al seu costat defensant els seus drets.

Des dels governs locals haurem de demanar i reclamar al govern que faciliti els recursos perquè qui pateixi violència tingui garantida la seva atenció amb serveis d'acompanyament i atenció adequats arreu del territori català i que s'aprovi la llei contra la violència a Catalunya.

La igualtat d'oportunitats en l'àmbit local també ha de tenir cura de l'àmbit laboral i les polítiques d'ocupació, perquè malgrat la igualtat davant la llei, es donen encara situacions de discriminació laboral. Discriminacions com sous inferiors per les mateixes tasques i nivells de responsabilitat, la baixa presència de dones en càrrecs de gran responsabilitat i la discriminació de les dones en el moment de l'accés a un lloc de feina per la possibilitat de ser mare a determinades edats. En aquest sentit cal incorporar la perspectiva de gènere a les polítiques locals d'ocupació, el suport a dones emprenedores, el foment de l'ocupació, en programes de formació i foment a l'ocupació per a dones amb dificultats per a la inserció laboral, col·laborant estretament amb els centres de formació ocupacional i el teixit empresarial. Alhora que hem de col·laborar amb les empreses perquè puguin desenvolupar les polítiques sobre la conciliació familiar, personal i laboral.

Les administracions locals governades per l'esquerra han volgut donar la paraula a la ciutadania més enllà de la democràcia representativa. En aquest marc, cal que les nostres polítiques locals d'igualtat incorporin a les dones en la presa de decisions del que és públic, considerin la seva representació com a prioritària i garanteixin que la seva presència sigui significativa i s'orienti cap a la paritat en tots aquells àmbits de la vida de les nostres ciutats: la política, la cultural, la social, l'econòmica....

El desenvolupament d'aquestes polítiques des dels governs locals ha de trobar un marc adequat i un reforç decisiu a la futura llei d'igualtat que ha d'impulsar el nou govern de Catalunya.

4.4. Conciliació de la vida laboral i familiar, els nous usos del temps

Conciliar vol dir resoldre les divergències i els conflictes entre els diferents àmbits i responsabilitats que les persones, treballadors i treballadores, assumim en la nostra vida quotidiana. Els àmbits per a aquesta conciliació són diversos, i requereixen mesures tant en les vessants laboral, com social i dels drets parentals o d'atenció a les persones dependents.

Ens cal doncs, fer passos per a la sensibilització social sobre els nous usos del temps que facin que la nostra organització familiar i personal no estigui només focalitzada pel treball i la feina. Però també ens cal sensibilitzar cap a la concepció de la conciliació vinculada a la redistribució i el compartir les tasques domèstiques i aquelles que han estat , de forma tradicional, assumides per les dones. En aquest àmbit, hem de promoure un nou contracte social que permeti a les dones una nova posició en l'àmbit públic i als homes una nova posició en l'àmbit privat.

Els ajuntaments han d'impulsar actuacions que promoguin el respecte a la igualtat d'oportunitats i la conciliació, fent campanyes a homes i dones sobre actituds alternatives en relació al repartiment del treball domèstic, incorporant els valors de les dones a la vida pública, o impulsant propostes per a difondre els valors d'igualtat a les escoles. Sense oblidar, impulsar la consciència i sensibilització pel que fa a la organització del temps de treball, per poder donar als treballadors i treballadores una major flexibilitat per poder conciliar les responsabilitats laborals amb les familiars i personals.

Per altra banda, i tenint en compte que hem reivindicat l'espai públic i els equipaments com a espais de relació cívica, ens toca repensar – des de la transversalitat i plantejant polítiques del temps – el dissenys de l'espai públic de les nostres viles i ciutats, la nostra mobilitat , els horaris dels nostres serveis ... per a fer-los més sensibles a les noves realitats.

Es precisen nous serveis que ajudin a les famílies a l'educació dels seus fills, en un context en el qual encara es produeix el fenomen de la doble jornada i la doble presència, i que sobretot repercuteix en les dones . Apostar per les escoles bressol, l'obertura dels centres per a programes de lleure i esportius durant els temps no escolar i les vacances, són les principals línies d'actuació, com també la creació d'espais i serveis per a pares i mares que ofertin assessorament, espais d'estada, bancs d'intercanvi de temps, etc.

Des dels ajuntaments s'han de garantir no només la prestació dels serveis necessaris als ciutadans del municipi, sinó que aquests serveis han d'oferir-se contemplant la nova realitat social d'incorporació de les dones al món laboral. Els serveis han de prestar-se garantint la cobertura dels horaris laborals. Els socialistes hem de donar un pas més

evolucionant al mateix temps que ho fa la societat; per aquest motiu, en la prestació dels serveis municipals ha de plasmar-se aquesta nova realitat.

Cal afavorir que els membres de la unitat familiar comparteixin més hores de vida familiar i social. Els i les socialistes hem d'apostar per més hores efectives i actives de família.

4.5. Polítiques per a l'emancipació i l'autonomia dels joves: construir ciutadania

La qualitat de la nostra democràcia depèn en bona mesura del grau d'implicació dels ciutadans en els afers públics. En aquest sentit un dels objectius de les polítiques de joventut és precisament la socialització per a una ciutadania activa. Les escoles contribueixen de forma decisiva, però són especialment els governs locals, els més pròxims, els que millor poden ajudar a construir ciutadania entre els i les joves.

La joventut és en si mateixa una afirmació de ciutadania. Els i les socialistes hem de treballar per afavorir el desenvolupament de ciutadanes actives. Una tasca que s'ha de fer des de la proximitat dels barris, pobles i ciutats, allà on efectivament té lloc la socialització dels individus. Des dels governs locals hem de potenciar els equipaments juvenils, les actuacions de dinamització, les accions de prevenció i educació davant les conductes de risc, promoure la participació i l'associacionisme juvenil.

La joventut és un període decisiu en la formació dels ciutadans. Impulsarem des dels governs locals els equipaments culturals, formatius, artístics i esportius que completin la formació acadèmica. I promourem la producció i projecció social i cultural dels joves.

La política de joventut és una competència exclusiva del Govern de la Generalitat i és per tant amb aquesta administració que els ajuntaments han de treballar de manera conjunta i coordinada. Els municipis, per ser les administracions més properes són els que reben més directament les necessitats i demandes de la població juvenil. Els socialistes creiem que les polítiques de joventut han de ser integrals, és a dir que abastin el conjunt d'aspectes que afecten aquest sector de la població; i transversals, les polítiques de joventut han d'estar presents en totes les polítiques del municipi.

L'impuls de les polítiques de joventut des del món local necessita més recursos per desenvolupar projectes integrals mitjançant els Plans Directors de Joventut que han d'actuar com a instruments de coordinació transversal de les polítiques locals.

Les polítiques municipals adreçades als i les joves s'han d'orientar a facilitar el procés d'emancipació, amb accions actives dirigides a aquesta finalitat. No podem entendre l'emancipació juvenil únicament com la transició cap a la vida adulta. Va més enllà, és una etapa plena en la vida i el desenvolupament del jove com a persona que ha de garantir l'exercici de la ciutadania a tots els nivells. La formació, l'ocupació, l'habitatge i la mobilitat han de ser un tot en el recorregut vital de la joventut.

La formació s'ha d'entendre com a primer pilar fonamental per a la vida adulta. Els i les socialistes garantirem xarxes i serveis d'orientació i assessorament individualitzat als i les joves, tant en els seus espais de formació reglada com fora d'ells, així com recursos i accions adreçades a col·lectius de risc que no poden quedar fora de la xarxa, entenent d'aquesta manera la formació com un mecanisme d'igualtat real d'oportunitats. Treballarem també per garantir una connexió real entre la vida econòmica del municipi i la formació professional. Impulsarem una oferta de formació professional d'acord amb les necessitats de l'economia del municipi i que aposti, quan sigui possible, per la innovació, el coneixement i les TIC.

Sens dubte, algunes de les dificultats més grans que troben els i les joves a l'hora d'emancipar-se són aquelles relacionades amb el món laboral. Els ajuntaments hem de garantir plans locals de treball adaptats a la realitat dels diferents municipis i a la realitat dels diferents joves. Els i les socialistes apostem aquí de nou per l'assessorament i l'orientació en drets i deures laborals, en dotar d'eines als joves per desenvolupar habilitats socials a l'hora d'incorporar-se al mercat laboral, en la formació contínua de reciclatge i en el recolzament als i les joves emprenedors i emprenedores, tot promovent plans locals d'assessorament jurídic i econòmic, d'ajudes, crèdits i subvencions, i de "vivers d'empreses".

L'habitatge és el tercer pilar que sustenta el procés d'emancipació juvenil, és el és un dels eixos principals del i la jove per garantir la seva independència i la seva plena autonomia. L' actual problemàtica de l'habitatge és un dels mals més greus de la nostra societat per a l'emancipació juvenil. Els i les socialistes apostem per la creació d'una oferta d'habitatge, tant en règim de lloguer com de compra orientada a les necessitats del jovent: a baix preu i emmarcada en un projecte de ciutat sostenible. Apostem fermament per facilitar l'accés a l'habitatge dels i de les joves a través de la mediació entre propietaris i jovent (borses joves d'habitatge) i a treballar perquè les entitats financeres facin condicions especials (crèdits tous) per tal de facilitar el procés d'emancipació dels i de les joves al municipi. Aquestes mesures han d'anar orientades també a garantir que els i les joves dels nostres municipis no es vegin obligats a marxar de la seva ciutat en contra de la seva voluntat. L'acció política municipal ha de lluitar contra les dinàmiques del mercat que no permeten als i les joves romandre a la seva ciutat o poble. D'aquesta manera, contribuirem certament a una major implicació del jovent dins la seva comunitat, tot desenvolupant i enfortint el seu esperit de ciutadania. A més, els socialistes apostem per models de convivència entre diferents generacions (persones grans i joves compartint pis), així com el lloguer i el foment d'habitatges adequats a les necessitats dels joves (residències i blocs amb espais comuns) com a mecanismes per a l'emancipació.

La mobilitat és el darrer pas per a la consecució de l'emancipació dels joves. La mobilitat aporta als i les joves contacte amb d'altres realitats i altres cultures. Els i les socialistes apostem clarament per aquest model i per això dotarem als i les joves de la informació i els recursos necessaris per tal de potenciar la seva mobilitat com a vehicle

integrador i pedagògic, promocionant activitats internacionals i programes europeus. Els joves que han tingut l'ocasió de gaudir d'experiències internacionals són actius valuosos per als municipis i, per tant, els socialistes hem d'oferir i crear oportunitats per a que aquests joves.

Totes aquestes mesures en matèria de formació, educació, treball, habitatge i mobilitat s'han d'englobar en les Oficines Municipals per a l'Emancipació Juvenil. Un model de gestionar les polítiques d'emancipació, durant tot el seu procés, dels i les joves de manera transversal, descentralitzat i clarament municipalista que parteix de la base de la implicació dels diferents agents socials, econòmics i educatius del municipi. Les Oficines Municipals per a l'Emancipació haurien de ser un punt de referència bàsic i útil per la població juvenil, de tal manera que en aquests espais el jove trobés de manera centralitzada, accessible i amb el seu propi llenguatge tots els recursos que té al seu abast per portar a terme el seu procés d'emancipació.

4.6. Mediació i gestió de conflictes

L'evolució de la societat en els últims temps, ha dut cap a una magnificació dels valors individuals enfront dels col·lectius. La representació de l'èxit social, la competitivitat i l'aïllament progressiu, han dut a una falta de connectivitat i cohesió social que fa cada dia més difícil la vida en comú. La magnificació de petits problemes, la intolerància i la falta de diàleg, fa que el nivell de crispació social s'hagi incrementat en els últims anys.

Els governs locals tenen el paper de motor capaç de crear sinèrgies amb la resta de veïns i altres agents per tal de mitjançar i prevenir situacions de conflicte. Els i les socialistes apostem per potenciar polítiques públiques que recuperin i promocionin el diàleg i la participació com a tècniques de millora de la cohesió social i la convivència. Per això recolzem la mediació com a metodologia de solució de conflictes socials.

La mediació es presenta, en ocasions, com un pas previ necessari tant per poder promoure la participació de determinats col·lectius com per evitar que petits conflictes derivin en situacions d'una major complexitat i tensió social. L'autoritat pública ha de crear escenaris i oportunitats per a la incorporació de la mediació com alternativa a altres tècniques de solució de problemes.

En determinades circumstàncies l'autoritat pública ha de poder configurar-se com part en conflicte, establint amb això un clar paper preventiu, previ a l'exercici d'autoritat, en el qual l'administració acull com a pròpia la legítima reclamació d'un ciutadà en conflicte, i interposa la seva capacitat negociadora i medidora enfront de la part contrària, evitant amb això l'exercici d'autoritat, però advertint de la seva presència i capacitat dissuasòria. En aquest cas, la mediació es configura com una tècnica tant negociadora com coercitiva, però en tot moment sense renunciar al seu caràcter preventiu, educatiu i pedagògic.

4.7. Integració i mediació intercultural

Fa anys que molts governs locals venen treballant en la mediació intercultural i comunitària davant l'arribada de població d'altres països i cultures. Una mediació que ha donat bons resultats, però que necessita de la seva adaptació constant i d'una estratègia compartida perquè sigui realment eficaç. La mediació necessita de formació, d'indicadors clars i d'estratègia. Una mediació que s'ha anat aplicant als serveis: a l'escola, al sistema sanitari, als serveis socials.

La integració dels nousvinguts exigeix un esforç polític i social per garantir la qualitat de la convivència i la cohesió social. Hem de superar les estratègies de tall lliberal que ja han fracassat a Europa. Necessitem un nou model d'integració que promogui la convivència en la diversitat, a partir d'elements culturals, lingüístics i simbòlics compartits. Constitueix una tasca política fonamental elaborar un nucli central de valors i convencions socials democràtiques i progressistes compartides per la ciutadania, independentment de les interaccions entre els col·lectius i les seves cultures d'origen tenint com a referent el marc constitucional i els usos propis de cada entorn. Hem d'assolir un nucli central sobre el que es recolzin els processos d'identificació de la població nousvinguda. La resposta a les incerteses que genera la immigració en molts dels nostres barris requereix un enfocament local. Només des de l'àmbit polític més proper a la ciutadania podem desenvolupar les necessàries polítiques de convivència i de mediació ciutadana.

La comunitat, a través de les associacions i entitats, té també un paper fonamental en la prevenció i resolució de conflictes, la seva implicació és imprescindible. Així cal potenciar el paper socialitzador del moviment associatiu, les entitats de lleure i esportives d'infants i joves, la participació de les persones nousvingudes en els àmbits ciutadans per tal de compartir un projecte comú, i la implicació de les entitats d'aquestes persones amb la comunitat en la prevenció i la resolució de conflictes.

L'evolució de la societat en els últims temps, ha dut cap a una magnificació dels valors individuals enfront dels col·lectius. La representació de l'èxit social, la competitivitat i l'aïllament progressiu, han dut a una falta de connectivitat i cohesió social, que fa cada dia més difícil la vida en comú. La magnificació de petits problemes, la intolerància i la falta de diàleg, fa que el nivell de crispació social s'hagi incrementat en els últims anys.

Els governs locals tenen el paper de motor capaç de crear sinèrgies amb la resta de veïns i altres agents per tal de mitjançar i prevenir situacions de conflicte. Els i les socialistes apostem per potenciar polítiques públiques que recuperin i promocionin el diàleg i la participació com a tècniques de millora de la cohesió social i la convivència. Per això recolzem la mediació com a metodologia de solució de conflictes socials.

La mediació es presenta, en ocasions, com un pas previ necessari, tant per poder promoure la participació de determinats col·lectius com per evitar que petits conflictes derivin en situacions d'una major complexitat i tensió social. L'autoritat pública ha de

crear escenaris i oportunitats per a la incorporació de la mediació com alternativa a altres tècniques de solució de problemes.

En determinades circumstàncies l'autoritat pública ha de poder configurar-se com part en conflicte, establint amb això un clar paper preventiu, previ a l'exercici d'autoritat, en el qual l'administració acull com a pròpia la legítima reclamació d'un ciutadà en conflicte, i interposa la seva capacitat negociadora i medidora enfront de la part contrària, evitant amb això l'exercici d'autoritat, però advertint de la seva presència i capacitat dissuasòria. En aquest cas, la mediació es configura com una tècnica negociadora, preventiva, educativa, pedagògica i d'apropament.

4.8. Igualtat per a persones gais, lesbianes i transsexuals

El lliure exercici de la ciutadania de ple dret per a tothom és un dels principals valors de l'acció política dels i de les socialistes.

Els últims anys han significat la fi de la discriminació jurídica per a les persones homosexuals i transsexuals, amb l'ampliació del matrimoni a les persones del mateix sexe i l'adopció conjunta, la redacció de l'Estatut exhortant els poders públics a lluitar contra l'homofòbia i l'aprovació per part de la Generalitat del Pla per a la no discriminació de les persones homosexuals i transsexuals.

Però encara ens queda molt per fer per aconseguir la plena igualtat social i normalitat del col·lectiu GLTB (gais, lesbianes, transsexuals i bisexuals). És aquí on els Ajuntaments tenen una missió primordial: aconseguir evitar qualsevol mena de discriminació per raó d'orientació sexual o de gènere en qualsevol vila o ciutat de Catalunya.

És per això que cal dotar les Diputacions de programes d'atenció al col·lectiu gai, lèsbic i transsexual, que permetin una dedicació en xarxa dels Ajuntaments cap a les necessitats de les persones homosexuals i transsexuals.

També cal incorporar la igualtat real del col·lectiu GLTB, i la fi de qualsevol mena d'actitud discriminatòria com a objectiu en els plans de govern i d'acció municipal, en tots els àmbits socials de competència municipal, en especial en l'àmbit assistencial, de serveis socials, d'atenció a la joventut, d'accés a la cultura i en aquells espais educatius o projectes de ciutat educadora on intervinguin les autoritats municipals.

Cal destinar especial atenció a les persones grans homosexuals i transsexuals, per evitar qualsevol mena de discriminació i una atenció social digna i respectuosa amb la seva orientació.

També cal establir plans d'actuació i suport per a col·lectius especialment discriminats, com els homes i dones transsexuals, amb suport específic per a superar els prejudicis

laborals que pateixen, i a les dones lesbianes, un col·lectiu encara lluny de la visibilitat i normalitat desitjades.

I també cal incorporar el fet gai, lèsbic i transsexual en els plans de convivència i actuacions amb la població immigrada, evitant qualsevol mena de prejudici cultural o social envers les persones homosexuals o transsexuals.

4.9. Modernització de l'administració: més eficàcia, més transparència, e-govern

Els i les socialistes hem impulsat des del retorn de la democràcia la modernització de l'administració local. Hem fet molt camí, però aquest és un procés de millora permanent, que no admet conformismes ni paràlisis. Necessitem organitzacions dinàmiques i compromeses amb els valors del servei públic; eficaces amb els objectius i eficients en l'ús dels recursos. Cal una administració que sigui propera al ciutadà.

Els i les socialistes tenim també un compromís per incorporar la ciutadania en el disseny de les polítiques, en l'execució i en l'avaluació. Més transparència, més participació i més comunicació són objectius que troben ara un aliat imprescindible a les tecnologies de la informació i la comunicació. Amb les TIC podem oferir a la ciutadania un Ajuntament obert les 24 hores del dia i accessible des de les seves llars.

Amb aquests objectius els i les socialistes promovem una administració local que es regeixi pels principis de:

La voluntat de servei a la comunitat. Aquest valor corporatiu ha de ser participat per tots els membres, des dels càrrecs electes fins al darrer dels treballadors. Cal desenvolupar la carrera professional dels funcionaris, mesures que facilitin poder compaginar la seva vida laboral i la incorporació de joves.

Una administració eficaç. Perquè cal identificar amb rigor les demandes de la ciutadania i donar l'atenció requerida amb la màxima celeritat; i també cal, doncs, anar fent una revisió constant de l'activitat municipal i contrastar-la amb una realitat en permanent evolució, per centrar-nos en allò realment útil i valuós per a la comunitat.

Una administració eficient. La multiplicació dels canals de comunicació permet assolir nous objectius des del punt de vista de l'eficiència de les relacions de l'administració local amb la ciutadania mitjançant: la creació de nous mecanismes de comunicació; la millora dels serveis de comunicació, incorporant la personalització i la interactivitat; i l'aprofitament dels avantatges que comporta la generalització de l'ús de les comunicacions electròniques.

Una administració eficient. Capaç de dotar-se dels recursos necessaris per exercir les seves competències i complir els compromisos adquirits amb la ciutadania. Els

ciutadans i les ciutadanes valoren l'eficiència dels seus ajuntaments segons el nivell d'execució dels plans municipals i la qualitat dels serveis que presten. Per tant, un ajuntament serà tant més eficient quant major sigui la seva capacitat per optimitzar els recursos de què disposa i ampliar-los en cas necessari.

Una administració transparent. En altres paraules, facilitar informació en relació als objectius, els paràmetres, les consideracions i les dades que l'administració té en compte per prendre decisions, de caire general i en cada cas en particular. Una transparència que ha d'avançar especialment en les relacions directes i personalitzades amb els administrats. En aquest sentit impulsarem l'edició de catàlegs i itineraris de serveis municipals perquè la ciutadania pugui saber, abans d'iniciar-la, el procés que ha de seguir la seva demanda, la durada en el temps i les condicions.

Administració oberta, accessible, fàcil. És a dir que l'administració tingui la cura d'adaptar el seu llenguatge al de la ciutadania. També que l'administració faci un esforç permanent i sostingut per donar tota la informació i rebre totes les comunicacions de la ciutadania, processar-les i actuar en conseqüència. En aquest sentit les TIC ofereixen un ampli ventall de recursos per fer-ho possible.

La modernització de l'administració local, per ser efectiva, ha d'anar acompanyada d'una veritable coordinació i col·laboració amb les altres administracions. Moltes demandes de serveis públics que fa la ciutadania, que identifica com un únic servei, han de ser ateses des de les diverses administracions públiques, cosa que provoca un retard considerable en la resolució global de la demanda ciutadana. La solució passa per l'administració en xarxa com a model d'eficàcia i eficiència amb el repte de la interoperabilitat.

4.10. Apropar les decisions a la ciutadania: proximitat i participació com a guies del govern local

El nostre país disposa històricament d'un teixit associatiu ric i divers, que ha estat fonamental per cohesionar els nostres municipis, per articular i vertebrar la nostra societat civil. Des del municipalisme hem de donar suport als processos de millora de les entitats per a enfortir-les i potenciar-les perquè serveixin com a eines de transformació, espai de trobada i de relació de les persones; per defensar, reivindicar, promoure, fer, etc. En definitiva perquè puguin fer el seu paper enfortidor de la societat.

La participació ciutadana és una peça fonamental del sistema democràtic. Una participació activa de la ciutadania enforteix la democràcia. L'evolució de l'exercici d'aquest dret ens ensenya que la participació necessària en les nostres societats complexes no es pot limitar tan sols a les eleccions periòdiques per escollir els representants de les institucions. Cal ampliar aquest dret i aprofundir-lo per incorporar la ciutadania, des del començament mateix del disseny i l'elaboració de les polítiques públiques.

Les necessitats de la nostra societat complexa i les demandes d'una ciutadania més exigent i conscient dels seus drets reclamen l'actuació de governs relacionals que promoguin el debat social per articular les diferents visions que hi ha respecte les polítiques públiques.

D'aquesta manera, la participació ciutadana esdevé no tan sols l'exercici d'un dret fonamental, sinó també l'element clau per connectar l'acció de govern amb les necessitats de les persones i per facilitar l'eficàcia de les polítiques. Les persones tenen dret a participar en el seu benestar, finalitat darrera de l'acció política. La ciutadania té dret a ser poble sobirà i actiu i no solament públic espectador i passiu, i una manera d'aconseguir-ho és implicant-se en l'elaboració i el desenvolupament de les actuacions públiques que els afecten. En aquesta línia, connectem amb les propostes impulsades des de la Unió Europea i el Consell d'Europa.

En aquest moment en què hi ha una tendència al descrèdit de la política, a la deslegitimització dels representants polítics i a un allunyament i desafecció creixent entre aquests representants polítics i la ciutadania, cal que continuem apostant per una participació ciutadana més intensa i de més qualitat.

Per exemple, la incorporació del concepte de transparència en la gestió esdevé fonamental a l'hora de trobar consensos o recollir les demandes dels veïns, elements que sovint poden fer que els processos siguin més ràpids i menys costosos per a l'administració. La ciutadania ja no és una simple receptora dels serveis públics, sinó que ha de tenir la capacitat de dir el que opina sobre el lloc on viu, la gestió que s'hi fa i les polítiques que s'hi implementen, i sembla clar que quan el procés administratiu incorpora elements de recerca activa de consensos les solucions són sempre més implementables per part de l'administració.

Per tal de promoure aquest sentiment de transparència i proximitat, s'ha de generalitzar i impulsar, en la gestió municipal, a través del rendiment de comptes i el retorn dels resultats de tot procés participatiu. A la vegada, impulsar la creació de la figura del defensor o defensora del ciutadà i la ciutadana, consensuada per totes les forces polítiques, la qual actua en defensa dels drets de ciutadania i de la veu del ciutadà i la ciutadana davant l'Ajuntament i els serveis públics que en depenen.

Els ajuntaments, com administració més propera a la ciutadania i via primària de la participació, han d'ésser els promotors d'experiències i processos innovadors, de tècniques, instruments, canals i òrgans que incrementin i millorin la relació de la ciutadania amb els interessos col·lectius.

En aquest sentit els i les socialistes impulsarem des dels governs locals línies d'actuació orientades a la millora i la innovació de l'organització municipal per fer més eficaces les polítiques de participació a través de l'avaluació dels diferents processos i mecanismes de participació. En segon lloc continuarem enfortint el teixit associatiu i la seva capacitat

d'intervenció social. També promourem la capacitat de la ciutadania per a l'exercici del dret a la participació i la seva implicació en les institucions i les associacions. I finalment reforçarem les actuacions que enforteixen el paper estructurador de la comunitat a través dels equipaments i els serveis de proximitat.

Al llarg dels darrers anys els socialistes hem demostrat, des de la nostra pràctica diària als municipis, que és possible incorporar la ciutadania en els assumptes públics. Han estat moltes i diverses les experiències desenvolupades, tant a municipis grans com a municipis petits. Tot i així, encara resta molt camí per recórrer; aprofundir en la qualitat de la nostra democràcia és a la vegada una oportunitat i una necessitat.

La participació dels ciutadans i de les ciutadanes no s'improvisa, necessita de voluntat política, d'una certa visió estratègica; també necessita regles, mecanismes, espais i metodologies. No es possible plantejar receptes, cada realitat municipal presenta elements singulars que caldrà tenir presents: la dimensió, la ubicació territorial, una determinada realitat social i política; la seva tradició i les experiències prèvies. Serà en funció d'aquesta realitat que caldrà apostar per espais, mecanismes i metodologies diferents: audiències públiques, consells de participació sectorials i territorials; l'elaboració participada del PAM i/o del pressupost municipal; etc.

Les TIC ofereixen noves oportunitats als governs locals per a la millora de la democràcia i de la participació en els afers públics a través de mecanismes com els plenaris municipals interactius, àgores digitals, vot electrònic, etc. Ara bé, cal tenir present que no només pel fet que es creï una eina hi haurà una més gran participació. A l'hora d'impulsar una eina de participació es fa imprescindible cercar la complicitat dels qui hi hauran de participar (ciutadania, gestors, etc.), cercant un consens entorn de la mateixa idea de participació.

A més a més, hi ha un factor fonamental que cal no oblidar: la fractura digital. Efectivament, una gran part de la població no té accés a Internet des de casa seva i una altra part, també molt important, no té la capacitat necessària per participar virtualment. És per aquest motiu que es fa gairebé indispensable complementar les accions participatives en suport virtual amb altres de presencials. D'altra banda, no menys important, s'ha de dotar el municipi de punts d'accés a Internet, gratuïts o de baix cost, i on es faciliti la capacitat i la formació en la matèria, per tal que els qui no puguin accedir-hi des de casa per motius geogràfics, de cost o de capacitat, també tinguin l'oportunitat de participar-hi. Així com també cal que es creïn espais wi-fi municipals.

4.11. Uns mitjans de comunicació públics i de proximitat al servei de les noves realitats municipals: ràdio i televisió locals, al servei de les persones

Més de vint-i-cinc anys després dels inicis de la ràdio i la televisió locals, la societat catalana en general i els i les socialistes en particular, ens enfrontem a nous reptes del sector audiovisual local, vinculats a les noves realitats municipals. Gràcies a les polítiques de suport al món local impulsades pels governs socialistes, les ràdios i, sobretot, la televisió local han tingut a Catalunya una empenta extraordinària, un procés que ha culminat amb l'aprovació, el 2005, de la Llei de la comunicació audiovisual a Catalunya i amb l'establiment del nou mapa de les televisions locals en el marc tecnològic emergent de la TDT.

El nou mapa audiovisual suposa la definició d'un nou espai públic de comunicació audiovisual marcat pel reconeixement d'un sistema públic audiovisual local. Els i les socialistes defensem que els ajuntaments, conjuntament amb d'altres institucions locals, exerceixen i han de seguir exercint un paper clau per garantir no només la viabilitat dels projectes locals de comunicació de servei públic i de proximitat, sinó també l'impuls als nous continguts audiovisuals que han de donar resposta a les noves necessitats ciutadanes. En aquest sentit, els governs locals tenen ara l'oportunitat i la responsabilitat de participar directament en la cerca d'un nou model de mitjans de comunicació local, públics i de qualitat, al servei de la informació de proximitat, per a una ciutadania crítica i responsable que enforteixi les polítiques basades en el municipalisme i el principi de subsidiarietat aplicat a la comunicació local.

Les ràdios i televisions locals són motors del sector audiovisual a Catalunya, ja que el nostre país s'ha caracteritzat per tenir un teixit econòmic de petita i mitjana empresa, molt activa. Per això, els i les socialistes defensem que els ajuntaments, a través dels consorcis i de les estructures de coordinació local, han de treballar per impulsar plegats el sector. Defensem que la comunicació local no només exerceix un servei públic, sinó també suposa la creació de llocs de treball, la promoció de la creativitat, i aporta dinamisme a tot el sector audiovisual català, potenciant les anomenades indústries culturals. Tot i mantenir la singularitat de cada municipi, defensem que cal fer una redefinició dels mitjans de comunicació locals existents, revisant i reajustant el seu funcionament estructural i programàtic, així com els seus objectius, en suport de la transmissió de polítiques i valors al servei de les persones.

Per això necessiten disposar d'un reflex real, unificat i eficaç de les audiències i de la implantació al territori amb l'objectiu d'ubicar la ràdio i televisió de proximitat en el sector audiovisual general i en els fòrums i informes de mitjans de comunicació i de política lingüística de les administracions.

Els i les socialistes defensem que des dels governs locals cal una implicació plena en les estructures de coordinació i d'intercanvi de productes i serveis audiovisuals, dels espais de reflexió i mercats de difusió i promoció del sector audiovisual local. Els

mitjans de comunicació local han de col·laborar amb els mitjans generals per a l'impuls conjunt del sector.

Defensem l'aposta per noves i millors tecnologies per avançar decididament cap a l'era digital, per assolir la cohesió social, per atorgar un significat ple al concepte de mitjans de comunicació de proximitat que doni una nova identitat a la televisió local digital davant l'escenari dels nous reptes de governabilitat local.

L'expansió de la xarxa d'Internet ha obert el camí a nous mitjans de comunicació digitals sorgits també amb vocació de servei local però amb els avantatges d'estar en un àmbit tecnològic global. La xarxa està esdevenint el veritable punt on conflueixen tots els formats: televisió, ràdio, música, text. És per això que per als i les socialistes és del tot estratègic impulsar iniciatives de comunicació a Internet, com a vehicle de participació, però també cal garantir l'accés a la informació per evitar la fractura digital.

Els i les socialistes defensem el paper estratègic dels mitjans de comunicació audiovisual generals i els locals en particular per fer front als reptes d'actualització dels programes de planificació lingüística dels governs.

Defensem que estem davant d'una nova etapa històrica en què la intercomprensió i la fraternitat lingüístiques entre els diferents col·lectius de ciutadans ha d'avançar i traduir-se en nous principis d'organització politico-lingüística més equitatius, que compatibilitzin l'autoafirmació amb el respecte i la integració lingüístiques. Els mitjans de comunicació local han de promoure i assolir un pacte del sector pel respecte a la legislació lingüística, però també per al tractament adequat del bilingüisme, de la diversitat dialectal de la llengua catalana, per la qualitat lingüística, i per un tractament adequat de les noves realitats lingüístiques aportades pels nous col·lectius de ciutadans.

5.

TRANSFORMAR I ORDENAR L'ESPAI PÚBLIC. EQUILIBRI TERRITORIAL PER A UN DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE

5.1. Urbanisme compacte, equilibrat i sostenible: la gestió responsable del territori

5.1.1. Per una planificació territorial sostenible i accessible

La política territorial és un dels fonaments de la cohesió social i la qualitat de vida de les persones. Des de la recuperació de la democràcia, els i les socialistes hem promogut un urbanisme racional que respongui a les demandes socials, econòmiques i mediambientals, impulsant un model territorial sostenible i equilibrat. Els i les socialistes hem propiciat un concepte de ciutat mediterrània i compacta, reivindicant un territori on es gaudeix de l'espai públic de qualitat per a les persones, on es resideix i es treballa, on s'adquireixen béns i es reben serveis, on s'estudia i on es gaudeix de l'oci.

La inexistència de plans territorials durant els anys de govern de la dreta a Catalunya va obligar al món local a desenvolupar fórmules pròpies que li permetessin realitzar un model de planificació d'acord a les seves necessitats i perspectives. Uns bons exemples han estat moltes experiències de planificació urbana per tal de promoure habitatge, d'impuls de zones d'activitats econòmiques, de creació d'espai públic i d'equipaments de qualitat així com d'impuls dels propis Plans Estratègics. Aquests han combinat una visió renovada de l'evolució del territori amb mecanismes de participació ciutadana. En aquest sentit els Plans d'Ordenació Urbanística Municipal (POUM) tindran un paper cabdal en aquest procés, en particular per la creixent inquietud social derivada de l'especulació urbanística que exigeix augmentar la participació ciutadana en els processos d'aprovació dels POUM o de la seva revisió.

En una altra perspectiva, la pròpia manca de sòl urbà a l'abast de les petites i mitjanes empreses i per a la construcció d'habitatge ha provocat un augment en el cost del sòl, fet que ha esdevingut també un dels motius del gran encariment del preu de l'habitatge. És prioritari, per tant, fer que augmenti la oferta de sòl al territori però de manera ordenada a fi d'evitar, en la mesura del possible, l'acaparament del mateix per

part de les grans empreses promotores mitjançant una política d'informació exhaustiva i transparent en vers tota la ciutadania i empreses que vulguin accedir a l'adquisició de terreny edificable. Tanmateix, cal articular mesures que impedeixin actes fraudulents als governs municipals en la gestió urbanística.

Els nous reptes d'un territori més sostenible, millor dotat, i més apte per a activitats diverses, exigeix una innovació en el model de planificació, tant en el concepte com en la seva realització. La gestió responsable i transversal del territori ha d'afavorir pobles, viles, barris i uns entramats de ciutats que continguin el que la ciutadania necessita per desenvolupar-se com a persones. Un ideal de ciutat d'acord a un urbanisme de progrés i conforme als requeriments d'aquest nou segle.

L'arribada dels i de les socialistes al govern de la Generalitat ha permès començar a solucionar aquesta manca de planificació territorial a nivell de país fruit de 23 anys de govern de CiU. Durant el darrer trienni s'han posat en marxa models de planificació territorial que s'aproximen a la realitat del món local. No obstant la tasca de planificació començada pel Departament d'Obres Públiques i Territori, els ajuntaments i les institucions locals hauran de participar molt activament en l'elaboració de plans que fixin elements bàsics de planificació municipal. En aquest sentit, és important que els municipis disposin de models de desenvolupament futur consensuats i elaborats amb rigor tècnic. Aquests models, a part d'orientar l'acció política local, han de servir també com a argument per defensar els interessos locals davant de les figures de planejament supralocals. L'objectiu és assegurar per al conjunt de municipis unes infraestructures d'accessibilitat i de mobilitat, uns nuclis urbans enraonadament densos, ben equipats i socialment cohesionats, uns polígons industrials amb control, seguretat i mobilitat en els seus accessos i desplaçaments i un espai públic de qualitat i sostenible. En aquest sentit els POUMS subjectes a properes revisions hauran d'incorporar els criteris abans esmentats.

La millora del territori i de les condicions de vida als municipis catalans, aconseguit en aquests 28 anys, és un fet evident que ens encoratja a prosseguir i perfeccionar la tasca política local.

5.1.2. El territori i la sostenibilitat ambiental dels nostres municipis

Els ajuntaments socialistes portem des de l'arribada de la democràcia, però particularment des dels anys 90, una forta i decidida acció en favor del medi ambient i la sostenibilitat. Les polítiques aplicades en matèria de reciclatge selectiu, control energètic d'equipaments i enllumenat públic, racionalització dels usos de l'aigua, lluita contra la contaminació atmosfèrica, etc., així com l'adhesió a l'agenda 21, en són una bona prova de la nostra compromesa actuació.

L'augment del benestar ha comportat el creixement de la qualitat de vida, però també canvis mediambientals d'impacte negatiu com els índexs de contaminació atmosfèrica,

l'escalfament climàtic, l'augment de la contaminació sonora, els abocaments incontrolats en rius i la mar, etc. Amb l'actual model de desenvolupament i consum del nostre patrimoni i recursos el futur de les noves generacions es pot veure fortament hipotecat.

És necessari, doncs, introduir el criteri de prudència en tota actuació municipal en relació a l'autorització d'activitats públiques o privades, susceptibles de qualsevol forma de contaminació (acústica, atmosfèrica, per emissió de radiacions, en el sòl i subsòl, i de qualsevol altre tipus). I fer més eficaç la incorporació prèvia d'estudis d'impacte ambiental i epidemiològics, elaborats amb independència i estadísticament significatius, garantint la seva divulgació pública a tothom que així ho demanin.

Per això els i les socialistes ens proposem una actuació decidida i compromesa per una major eficiència dels processos econòmics i de consum. La implementació d'un model de desenvolupament sostenible comportarà el replantejament d'hàbits molt arrelats i una reforma profunda de les relacions econòmiques entre regions i països del món.

La Carta d'Aalborg aprovada el 1994 emmarca el paper cabdal de les ciutats i viles vers la sostenibilitat. Les zones urbanes aglutinen en aquests moments gran part de la població mundial, més del 50 %. Òbviament això implica que la gent som els principals generadors de nombrosos impactes sobre el medi ambient. Només des de la responsabilitat de les polítiques ambientals en les zones urbanes es poden invertir els actuals processos contaminants i malbaratadors dels recursos naturals.

Els sectors progressistes, i els socialistes en particular, fem nostre aquest model de desenvolupament, recolzat i refrendat pels grans fòrums internacionals d'aquests últims anys. El desenvolupament sostenible entronca amb el conjunt de les polítiques del partit, sent coherent amb la nostra tradició històrica basada en la llibertat, la justícia i la solidaritat.

La sostenibilitat en la política territorial ha de fer incís en la responsabilitat dels agents socials implicats (des de les empreses que abasteixen les matèries primes fins a la ciutadania en general) en la reducció i valorització de residus. Els nous reptes en aquesta matèria estaran en les fórmules més optimitzades, eficients i eficaces de gestió dels residus, i en un aprofundiment en mesures innovadores en matèria de recollida selectiva.

És fonamental potenciar una mobilitat sostenible, basada en el transport públic i en la intermodalitat, així com l'aplicació de noves tecnologies menys contaminants. Per tot això cal una major implicació i corresponsabilitat de la ciutadania i dels sectors econòmics en la protecció del medi ambient.

La bona gestió de l'aigua des dels Ajuntaments ha de ser prioritat en les polítiques de sostenibilitat que impulsem els i les socialistes. Cal invertir recursos en el manteniment i

renovació de les xarxes d'abastament d'aigües per minimitzar les pèrdues i garantir un bon rendiment de les xarxes municipals. Tanmateix, en el sector agrari cal fer un ús racional de les aigües de reg, impulsant uns sistemes de regadiu que aprofitin al màxim els recursos hídrics.

Els i les socialistes podem presentar un balanç força positiu de la nostra acció de govern en aquests últims anys, amb un intens procés d'elaboració i d'adaptació normativa, de realització d'inversions importants en infraestructures ambientals, de transformació urbanística dels municipis, d'estalvi energètic en els habitatges, i de consolidació d'una posició activa en el marc de les noves iniciatives ambientals europees.

Cal reconèixer explícitament en el planejament urbanístic el paper que han de jugar els espais de transició entre espais urbans i espais oberts, que poden promoure tant el desenvolupament urbanístic sostenible com la protecció dels espais naturals. Els espais de transició són rellevants en tant que delimiten la pressió del món urbà sobre el món natural i alhora canalitzen el pas de l'un a l'altre.

Ara, doncs, correspon intensificar els esforços per progressar acceleradament en el camí de la sostenibilitat. S'ha de contemplar una gestió racional i integral del cicle de l'aigua, el foment d'una nova política d'ocupació del sòl més sostenible, una millora energètica eficient, i una millora de la qualitat de l'aire i de l'entorn que redueixi els processos de contaminació atmosfèrica, acústica i lumínica. Cal també procurar unes ciutats sense sorolls posant mesures necessàries per tal de preservar la intimitat sobretot si afecta als habitatges. En aquest sentit, i amb la finalitat de millorar el medi, cal arbitrar mesures de finançament addicional dels municipis, en funció de la millora dels seus indicadors ambientals, així com de la millora de la conservació del sòl no urbanitzable. Aquests factors influeixen en l'activitat econòmica del municipi i per tant, també s'ha de garantir que es gestionen de forma racional buscant les fórmules que permetin que els interessos ambientals no es contraposen amb l'economia del poble, vila o ciutat, i despleguin mesures específiques orientades a combatre els efectes del canvi climàtic.

En conseqüència, proposem la creació d'un "Pacte per a un cost de l'aigua" que incentivi la nova cultura de l'aigua, incorporant nous sistemes de tram de consum que afavoreixin el consum responsable, tenint en compte el nombre de residents censats a l'habitatge. I a la vegada, oferir ajuts a la posada en funcionament d'energies renovables, en termes de subvencions directes al cost dels permisos i descomptes en l'IBI.

5.1.3. Protegem l'entorn i endrecem l'espai públic

La qualitat i l'encert en el tractament dels espais públics urbans és gairebé un senyal d'identitat de les polítiques locals socialistes i ha estat una eina de modernització del

nostres pobles i ciutats. L'excel·lència dels parcs, jardins, places, passeigs, avingudes i àrees de vianants significa per a la ciutadania qualitat de vida. Hem de seguir fomentant la bondat de l'espai públic en tots els seus atributs: innovació conceptual, durabilitat, pulcritud, adaptació a l'entorn i practicitat, amb la certesa que es tracta d'una funció de la major utilitat social. El món local té un paper capdavanter en la sensibilització de la ciutadania en l'ètica de respecte pel medi natural.

La major part del territori català roman protegit per les lleis i el planejament. Però preservar el sòl no urbanitzable, muntanyes, camps, boscos i litoral, ens obliga també a intervenir en aquells espais que es troben a cavall entre els sistemes naturals i els conjunts urbans. Ens cal fer avui un nou esforç per reconquerir l'equilibri entre l'assentament humà i la natura, relligant l'espai públic urbà i l'entorn natural i agrari que el circumda. Caldrà promoure l'endregament i tractament dels contorns de les viles, pobles i ciutats per establir una millor relació entre l'espai lliure natural, seminatural i periurbà millorant la relació entre els teixits urbans i el camp i els espais oberts. Per assolir aquest objectiu, haurem de treballar mitjançant els instruments urbanístics i les tècniques de recomposició i reconstrucció del paisatge, en aquells llocs que són interstici entre la ciutat i el camp.

5.1.4. Pobles i ciutats acollidores i saludables

Defensem una ètica municipal basada en el servei a les persones. Hem de configurar models territorials i urbanístics adequats a les aspiracions socials, respectuosos amb les condicions naturals del territori i que ens permetin millorar l'habitabilitat, la salubritat i la seguretat dels assentaments.

La feina de fer els pobles i ciutats acollidors i confortables, necessita d'una coordinació i transversalitat a nivell municipal i supramunicipal entre tots els àmbits que conformen els aspectes bàsics de la valoració de la qualitat de vida: medi ambient, transport, serveis sanitaris, urbanisme, cultura, etc. La preocupació per la salut i per la qualitat de vida s'ha de recollir en totes les polítiques de benestar social

5.1.5. Municipis adaptats i accessibles

Els temes d'accessibilitat i d'adaptació afecten a tots els municipis. Les infraestructures, els equipaments, els espais públics i les xarxes viàries han de respondre al repte de planificar la ciutat en una perspectiva d'accessibilitat que pugui garantir la qualitat de vida, el benestar i l'autonomia de les persones i la igualtat d'oportunitats. L'accessibilitat s'ha d'entendre com un dret que garanteix a tothom el màxim de mobilitat en la cadena de desplaçament, incloent edificacions, vies públiques i transports.

La integració i la supressió de barreres a molts pobles i ciutats ha possibilitat un millor accés a l'espai públic a les persones amb discapacitat o problemes de mobilitat. S'ha

de continuar treballant i millorant des d'aquesta perspectiva, en el ben entès que els homes i dones socialistes estem compromesos a tots els municipis a portar endavant el procés d'adaptació i accessibilitat universal, transversalment, mitjançant polítiques d'igualtat, polítiques de planejament, projectes de nova urbanització, polítiques d'inclusió i plans de mobilitat.

5.1.6. Infraestructures per una mobilitat sostenible

La mobilitat ha esdevingut un element clau des del punt de vista de la cohesió territorial, el benestar de les persones i la millora de la competitivitat de les economies locals. Però el seu desenvolupament s'ha de fer en una perspectiva de model sostenible, amb criteris que comporten el compromís social, l'atenció de la demanda ciutadana, l'aposta pel transport públic i la reducció de l'impacte ambiental.

Des d'aquesta perspectiva cal completar i millorar la qualitat del sistema general viari i, sobretot, millorar la interconnexió local i la funció distribuïdora de la xarxa intermèdia, sempre comptant amb l'opinió i necessitats dels municipis. Cal vincular, doncs, el planejament general i el de la mobilitat amb els planejaments locals, garantint la sostenibilitat del sistema en termes d'eficiència i de reducció de costos socials a partir d'una avaluació ambiental estratègica. És imprescindible potenciar i crear noves xarxes de transport públic arreu del territori i especialment el ferrocarril, tant per al transport col·lectiu com per a les mercaderies, fomentant l'extensió i integració funcional de les xarxes. Els esforços realitzats per alcaldes i regidors socialistes per tal de plantejar solucions als problemes ferroviaris han donat alguns resultats puntuals per minimitzar l'impacte del mal servei que pateix el sistema de rodalies. Però estem davant d'un problema de gestió que ve de lluny. Els darrers esdeveniments relacionats amb aquesta xarxa viària demanen una actuació urgent i decidida perquè aquesta infraestructura de transport, que cada dia acosta als seus llocs de treball a milers de treballadors i treballadores, tingui la qualitat de servei adequada.

Des del rol planificador que li pertoca a la Generalitat, cal que la planificació, construcció i gestió d'infraestructures de mobilitat, la construcció i gestió d'intercanviadors i centrals logístiques, i la planificació i gestió dels transport públic i/o col·lectiu, comptin amb el concurs i informació dels ajuntaments i ens territorials, i amb el seguiment estricte del compliment de les mesures de preservació mediambiental. En aquest sentit, també caldrà impulsar la millora de les flotes de les policies locals, els mitjans de transport dels serveis públics de gestió local i empreses que en depenen dels contractes públics, en un sentit de major eficiència energètica i menor contaminació.

Hem de partir d'una concepció integral de la mobilitat en la qual les formes alternatives de desplaçament, a peu o en bicicleta, ja sigui a l'interior de les poblacions com per la xarxa de vies i camins, complementin les formes tradicionals tot essent incorporades als processos de planificació i inversió urbanística i territorial. Hem de fomentar, doncs,

les zones exclusives de vianants, les de prioritat invertida, el sistema de "green ways", l'ampliació de l'espai reservat a vianants i ciclistes en els eixos urbans, l'estacionament soterrat i el *park and ride*. Contribuirem, amb tot això, a aconseguir uns municipis més humanitzats i cohesionats a l'hora que més sostenibles.

5.1.7. Infraestructures de telecomunicació que arribin a tothom

El tema de les telecomunicacions en el món local, durant molt de temps, es va veure reduït als aspectes estrictament urbanístics relacionats amb les llicències d'obres i d'instal·lacions (rases, antenes, etc.) i a la preocupació per millorar aspectes tecnològics relacionats amb l'administració de serveis públics.

Hom observa que els canvis tecnològics han possibilitat la integració dels serveis de veu, Internet i televisió (triple play). També podem afirmar que les majors exigències de participar en la societat del coneixement per raons de capacitació dels recursos humans, competitivitat empresarial, o recerca d'una major igualtat d'oportunitats en la societat digital, modifica de manera important l'escenari de la societat del coneixement en la realitat local.

Les telecomunicacions han passat a formar part essencial de l'agenda del govern local perquè són un element clau de la societat del coneixement i, per tant, de la millora de la qualitat de vida de la ciutadania. Les accions orientades a complementar el mercat per garantir la E-inclusió (tothom ha de tenir capacitat per accedir a les TIC) i la E-competitivitat (com a factor de competència i major eficiència en les activitats econòmiques, socials, culturals, formatives, etc., del municipi) és un aspecte que s'ha tornat prioritari en la política municipal.

En aquesta nova etapa, plenament compromesa amb les tecnologies al territori tal com exigeixen els canvis de l'entorn, caldrà augmentar les competències municipals en més línies d'actuació, entre les quals destaquen una reflexió sobre la fiscalitat de l'activitat i l'ocupació del sòl i subsòl per part dels operadors, una major participació en la definició, planificació i gestió dels serveis que es presten, i un major control i cogestió d'algunes de les franges de continguts, la inclusió de les telecomunicacions com a servei bàsic a la ciutadania i les empreses, i la utilització de les pròpies TIC com elements de millora de les xarxes socials, la participació ciutadana i el govern electrònic.

És per això que des del món local, amb el decidit suport de les administracions supralocals i els propis operadors, s'han d'impulsar, coordinar, i identificar les demandes i donar recolzament a la creació de les xarxes necessàries de banda ampla que possibilitin un desenvolupament significatiu de tot el territori, des del poble més petit a la ciutat més gran.

Els ajuntaments han de tenir una participació activa en la gestió de les infraestructures locals i la gestió del domini públic, potenciant les actuals instal·lacions i incorporant-ne de noves (fibra òptica, xarxa elèctrica, etc.), ja siguin de la pròpia administració bé dels operadors privats que actuen al territori. En aquest sentit caldrà estudiar les possibilitats d'implantació de sistemes WIFI locals que, sense contradir la legislació actual, permetin l'accés del major número de persones a la xarxa. D'igual manera, la plena incorporació de l'e-government es fa una tasca imprescindible. Finalment, caldrà demanar a la Generalitat una aposta decidida de suport a aquest procés per tal d'ajudar a l'acceleració del procés, així com evitar l'inequitat entre la ciutadania de diversos territoris. Així mateix els ajuntaments i consorcis municipals treballaran per incloure en els seus projectes d'infraestructures, com per exemple les carreteres, les obres necessàries per dotar als seus territoris d'infraestructures bàsiques de telecomunicacions com canalitzacions per tubs de fibra òptica o ubicacions per a la instal·lació de antenes que permetin la recepció de la televisió, la ràdio i la telefonia mòbil.

Com a administració més propera, els ajuntaments han de gestionar els conflictes derivats de la implantació de les infraestructures necessàries per a garantir els serveis de telecomunicacions. En el cas de les estacions base de telefonia mòbil, cal fomentar la compartició d'espais perquè els operadors hi instal·lin els seus equips i les seves antenes, garantint que aquestes no produeixin emissions radioelèctriques per sobre del que permet la normativa vigent. Els i les socialistes hem d'apostar per una política on es deixi clar que és més segur disposar d'una xarxa àmplia d'estacions base, on aquestes emetin menys potència, que una xarxa on hi hagin poques instal·lacions, però de més potència d'emissió.

5.2. Barris renovats, barris de primera

El desenvolupament urbanístic de les nostres ciutats, pobles i viles no ha estat uniforme. Mentre nous eixamples perllongaven els límits de la vella ciutat, molts cascos antics han sofert processos importants de degradació, tot afeblint-se des del punt de vista social, econòmic i demogràfic. Paral·lelament, barris i àrees urbanes nascudes en els anys 60, a l'emparament de processos especulatius, han sofert un procés similar de degradació, que ha requerit importants actuacions els primers anys de municipalisme democràtic.

Avui el repte és donar al barri el lloc que li pertoca en la política municipal. El barri representa un element clau per a la identificació de les demandes i necessitats socials més paleses. És un espai excel·lent de recerca de complicitats amb la ciutadania, de realització de polítiques de proximitat, cohesió i convivència, i de major participació ciutadana. El procés iniciat en el tema de barris per molts ajuntaments socialistes durant els darrers anys s'ha demostrat com una actuació necessària en la qual cal seguir apostant amb més recursos i major implicació de la ciutadania.

Amb la “Llei de barris”, impulsada a l’anterior legislatura sota la Presidència de Pasqual Maragall, molts municipis catalans han entrat en un procés de renovació amb una gran necessitat de millora urbana i social. Aquesta llei haurà d’aturar els processos de degradació urbana, rehabilitar el patrimoni dels centres històrics, recuperar el comerç de proximitat i diversificar-lo, rehabilitar habitatges, donar solucions als problemes d’accessibilitat, aparcament, mobilitat i transport. El principal repte actual consisteix en aprofundir en els processos de rehabilitació i remodelació urbana per tal de proporcionar més qualitat a la ciutat preexistent i d’aquesta manera dignificar els barris, pobles i viles, tot facilitant mesures que garanteixin un alt nivell de cohesió social.

Els programes municipals de dinamització econòmica, seguretat, neteja, formació, suport a l’associacionisme... han d’aprofitar l’oportunitat i reforçar el procés de transformació dels nostres barris coordinant les seves accions. La Llei de Barris i els nostres programes de govern municipal han de continuar donant prioritat al consens dels agents implicats per transformar aquests barris amb processos de participació, comunicació i concertació. Especialment s’haurà de treballar en la integració i cohesió dels diferents col·lectius que habiten majoritàriament en aquests entorns (gent gran, persones nouvingudes, joves, etc...). Aquests barris renovats han de garantir la cohesió social per afavorir la convivència cívica i ciutadana, i permetre que tots els seus habitants surtin beneficiats de l’èxit de la transformació.

La Llei de Barris està sent i serà un bon instrument per fer les nostres barris més necessitats, uns barris de primera. Però la realitat municipal en el territori planteja també la resolució de l’encaix que han de tenir les urbanitzacions periurbanes nascudes als anys setanta a moltes ciutats, que malgrat no oferir els serveis ciutadans bàsics, estan cada dia més a prop o en formen part ja dels nuclis urbans. Perquè aquestes urbanitzacions precàries siguin també ciutat, proposem l’aprovació d’una llei d’urbanitzacions de baixa intensitat per tal d’ajudar els governs locals a encaixar aquestes realitats en la resta d’entorn urbà.

La realitat urbana de moltes ciutats de Catalunya implica l’existència de barris desenvolupats durant els anys 60 que, per la seva configuració física i demogràfica, no vénen contemplats en l’actual marc normatiu de la Llei de Barris. Llei que està possibilitant una reforma important de molts indrets de Catalunya. Aquests barris tenen deficiències urbanístiques importants basades en la millora de l’accessibilitat, instal·lació d’escales mecàniques, millora d’espais públics, eliminació de barreres arquitectòniques, centres cívics. Aquestes situacions urbanes tenen el risc de degradar-se si no s’intervé de manera decidida, coordinant esforços entre l’administració local i l’administració autonòmica. Si bé no tenen una especial problemàtica de caràcter social, però sí de caràcter urbanístic, de manera que la no actuació en la seva millora pot produir l’abandonament progressiu de la població resident. Parlem de millorar espais urbans consolidats i molt arrelats a les realitats locals, espais en els quals l’evolució demogràfica ha produït un progressiu envelliment de la població. És per aquest motiu que proposem la creació dels instruments i

programes de col·laboració degudament quantificats, per realitzar un pla global d'intervenció en aquests barris, amb l'objectiu d'evitar la seva degradació.

5.3. Promoure l'accés a l'habitatge: més habitatge protegit i més divers

A mitjans de la passada dècada els preus de l'habitatge iniciaren un accelerat creixement que hores d'ara no s'ha aturat. La inacció dels governs de l'Estat i de la dreta a la Generalitat, incapaços d'aplicar recursos i polítiques correctores al mercat de l'habitatge, ens ha portat a una situació molt delicada, en la qual els grups de població menys afavorits, —joves, nouvinguts, famílies de rendes modestes—, tenen dificultats per accedir a un habitatge digne. La promoció d'habitatge protegit ha passat, en una dècada, de representar a Catalunya la meitat del mercat a situar-se per sota del deu per cent de la producció.

El món local no disposa de competències ni recursos en matèria d'habitatge, més enllà de les corresponents al plantejament i la gestió urbanística. No obstant això, i amb el voluntarisme i anticipació que els caracteritza, van començar a promoure habitatge assequible un lustre abans que s'iniciés l'ascensió de preus, dotant-se dels organismes escaients. Les reformes legals empreses per l'Estat i la Generalitat en els darrers mesos albiren una millora de conjunt de l'actuació pública però resulten insuficients per al món local.

en una perspectiva diversa, però que també assenyala la realitat de l'habitatge, observem un procés important de degradació d'habitatges antics, de problemes d'accessibilitat en determinats habitatges, en particular on viuen gent gran o amb problemes de dependència, factors que conformen aspectes indicatius de la degradació de determinats barris dels nostres municipis.

La Llei d'Urbanisme (2005), promoguda pel govern Maragall, garanteix que l'habitatge de promoció pública representi fins 30% del total dels habitatges de qualsevol nou planejament urbanístic. Es fa necessari un canvi contundent en l'orientació de la política d'habitatge incorporant a les administracions locals en el disseny d'aquesta. El nou Govern de la Generalitat, liderat per un president socialista, José Montilla, s'ha compromès a treballar en cooperació amb els municipis catalans per impulsar un Pla de l'habitatge territorialitzat i concertat amb el sector privat, el sector social i les cooperatives. Això permetrà tornar a assolir i establir una producció d'habitatge de protecció, fins arribar a la meitat de la xifra total de promoció. En una línia complementària caldrà actuar contundentment, i amb suport de la Generalitat, en plans especials que contemplin la rehabilitació dels habitatges en estat de degradació, així com polítiques de suport de la millora de l'accessibilitat i reforma dels edificis per a la instal·lació d'ascensors. Aquesta acció és molt important per complementar les actuacions de reforma i millora que es desenvolupen en el marc de la Llei de Barris

Les administracions públiques han d'incentivar l'ampliació significativa del mercat en règim de lloguer, a través de mesures fiscals que n'afavoreixin la promoció i l'impuls d'experiències com la intermediació i els ajuts directes al llogater i a l'arrendatari que facilitin l'ocupació del parc d'habitatge existent. En aquest, sentit fóra bo estudiar la implantació de serveis d'intermediació d'habitatge de lloguer, tal com han desenvolupat alguns ajuntaments de manera pionera, intervenció que ha servit per dinamitzar el mercat de lloguer i donar garanties a propietaris i llogaters en aquest procés. Caldria també promoure els habitatges protegits en règim de baix preu de lloguer per promoure l'emancipació dels joves, en règim de tutela per a la gent gran en situació de dependència o que no vol estar sola, els habitatges adaptats i accessibles per a les persones amb discapacitat física, psíquica o sensorial, i els habitatges per a nous models de famílies com les monoparentals.

Aquest impuls per augmentar la bossa d'habitatges de lloguer assequible precisa del protagonisme dels ajuntaments, reforçant les seves competències, continuant el treball de la gestió de les bosses públiques de lloguer, però també disposant de competències en matèria d'inspecció, control i sanció. S'ha de continuar incentivant la incorporació al mercat dels pisos buits i a l'hora impedir la sobreocupació dels pisos o locals que posen en perill la convivència.

5.3.1. Impulsant plans territorials d'habitatge i consorcis territorials

Generalitat i ajuntaments s'han de coordinar en l'anàlisi de les necessitats i en els programes per construir nous habitatges. Aquesta possibilitat ja està prevista en la nova Llei del dret a l'habitatge, on es preveu la redacció Pla Territorial d'Habitatge de Catalunya, així com la necessitat que els municipis aprovin els seus propis Plans Locals d'Habitatge. El pla territorial i els plans locals d'habitatge, doncs, han de permetre analitzar i programar les necessitats de sòl urbà destinat a construir nous habitatges. Cal incrementar la promoció d'habitatge protegit, i en aquest sentit cal impulsar que empreses del sector privat, s'especialitzin en aquest mercat. També cal que les empreses públiques d'habitatge, prioritzin la producció i gestió de sòl edificable per l'habitatge protegit, sense abandonar la seva activitat promotora. Per garantir la producció d'habitatge protegit que el Pla Territorial i els Plans Locals estimin necessària, proposem la constitució de consorcis territorials de caràcter voluntari, com a instruments per a coordinar l'acció de les administracions públiques en la promoció i gestió de sòl. Els contractes-programa haurien de ser les eines de relació amb els operadors públics i privats que executin els programes de sòl i construeixin els habitatges.

5.3.2. Polítiques fermes respecte a la sobreocupació d'habitatges

El món local coincideix amb la conveniència i les oportunitats que ens ofereix aquesta Llei de l'Habitatge, que ens ha de donar les eines per resoldre els nous problemes relacionats amb l'habitatge, com és el cas de la sobreocupació, concepte que la nova

Llei defineix encertadament. En aquest sentit volem traslladar al Parlament la nostra reclamació per tal que s'inclogui a la nova llei el fet obligatori el requisit mínim de 8 metres quadrats per a persona en cada pis, actualment regulat com a recomanació pel Decret 259/2003 "sobre requisits mínims d'habitabilitat i de la cèdula d'habitabilitat", exceptuant el cas de les famílies nombroses. Dins de la mateixa perspectiva cal perseguir i sancionar a tothom que es beneficiï econòmicament rellogant habitacions i que provoqui problemes de convivència a les comunitats de veïns. Per tot això els governs locals exigim, per tal de lluitar contra la sobreocupació, que la nova Llei del Dret a l'Habitatge reconegui expressament les competències dels ajuntaments en matèria d'inspecció, control i sanció.

5.3.3. Polítiques actives en matèria de rehabilitació d'habitatges

La Llei de Barris ha estat una bona experiència per a coordinar els ajuntaments i la Generalitat en la millora i rehabilitació dels barris degradats. La implantació de les Àrees de Rehabilitació Integral (ARI), també han demostrat la seva eficiència. Les mesures de rehabilitació contemplades en el Decret 455/2004, són molt coherents, però sovint tenen una aplicació pràctica massa complexa. Entenem que cal fomentar els programes on s'impliquin Generalitat, municipi i veïns (a l'estil de les ARI), simplificant i fent entenedora la tramitació dels expedients de rehabilitació. El finançament de les obres ha de ser compartit entre la Generalitat i els particulars. El municipi ha d'impulsar programes específics. L'objectiu de la rehabilitació és resoldre les patologies estructurals, adequar les xarxes de sanejament i de serveis, adequar els habitatges pel que fa a la seva accessibilitat (ascensors, barreres arquitectòniques) i millorar la confortabilitat (aïllaments tèrmics i acústics). Per tot això creiem necessari impulsar actuacions específiques i en aquest sentit proposem l'elaboració d'una nova Llei de Rehabilitació Integral d'Habitatges, que permeti que en els propers 4 anys siguin rehabilitats 100.000 pisos a Catalunya.

5.4. El teixit productiu com a motor del desenvolupament econòmic local

5.4.1. L'activitat econòmica enforteix els municipis

A Catalunya, des de la recuperació de la democràcia, els ajuntaments han estat especialment actius en les polítiques de promoció econòmica i ocupació. La seva tasca pionera en aquest camp és àmpliament reconeguda, fins i tot per la pròpia UE. L'esforç i el compromís de molts alcaldes i alcaldesses ha estat clau per donar respostes des del món local a unes problemàtiques com crisis econòmiques, desocupació, manca de competitivitat de les economies locals, etc., contra les quals els poders centrals no trobaven mesures suficients, i afectaven de ple els nostres municipis.

La situació econòmica i d'ocupació ha evolucionat des dels 90. Les taxes d'atur i d'ocupació han evolucionat favorablement i la nostra economia cada vegada és més oberta i global. El món municipal es troba avui dia amb nous reptes que han anat

transformant les realitats dels territoris: noves formes d'organització del mercat de treball, major exigència de competitivitat i innovació per part de les empreses, compromís amb els temes de sostenibilitat i qualitat ambiental, exigència d'incorporació de les TIC, formació continuada dels treballadors/es al llarg de tota la vida, i nous escenaris de concertació social.

Per fer front als nous reptes, els municipis han de liderar la implementació de polítiques de desenvolupament econòmic centrades en un apropament de les decisions al territori i en la formulació d'innovadors models de gestió. Aquesta tasca s'ha d'emmarcar en una perspectiva integral de desenvolupament humà, és a dir, local, econòmic, social, cultural, educatiu, laboral i de desenvolupament econòmicament i mediambientalment sostenible, més solidari i socialment responsable. Per això, les polítiques d'ocupació tenen un caràcter transversal ja que afecten àmbits tant diversos com educació, indústria, comerç, benestar social o economia, entre d'altres.

Hem de superar els enfocaments parcials i sectorials, evolucionant cap a una lògica integrada i de visió estratègica de les polítiques de promoció econòmica impulsant a nivell local aspectes que se'n deriven del propi Acord estratègic per a la internacionalització, la qualitat de l'ocupació i la competitivitat de l'economia catalana. En la perspectiva de potenciar nous models de gestió, caldrà impulsar, entre altres, les Agències Locals pel Desenvolupament Econòmic com instruments de realització dels nous enfocaments de desenvolupament local.

Serà doncs necessari aprofundir en les polítiques de descentralització i desconcentració de serveis i competències de la Generalitat. Aquesta actuació s'ha de fer en base a la coordinació entre Generalitat, Ajuntaments i agents socials, per tal de no duplicar estructures, optimitzar els recursos, i assegurar l'eficiència administrativa i econòmica. Entre altres, caldrà continuar amb la reflexió i implementació de les polítiques actives en matèria d'ocupació i els serveis d'intermediació i aprofundir en la modernització i millora del Servei d'Ocupació de Catalunya.

Per tal d'atendre les necessitats de municipis petits i mitjans, caldrà promoure la constitució d'organismes de gestió mancomunats per tal de fer més efectiva les polítiques que es practiquen al territori.

Els models de concertació entre administracions i agents socials són un element fonamental per a la realització d'aquest conjunt de polítiques. L'experiència dels Pactes Locals i Territorials han de continuar contribuint a la reducció de la precarietat laboral, el reforçament de la cohesió social i la inclusió social, millorar la qualitat de l'ocupació i millorar les condicions socioeconòmiques del territori. També es fa necessari acordar polítiques amb recursos econòmics adreçades a les persones que formen part de l'anomenat atur estructural, perquè puguin allargar contractes en el temps o puguin formar part de programes de reinserció laboral, per exemple.

5.4.2. Potenciar una major ocupació, impulsant al màxim la seva qualitat

Catalunya compta avui dia amb un nivell d'ocupació que en molts territoris del país ha superat les fites de Lisboa i amb un índex d'atur que en alguns casos és inferior a la mitja comunitària. En el cas de la taxa d'ocupació de dones està propera a complir els objectius fixats per al 2010 per la UE. Tot i que la taxa d'atur femení continua sent superior a la masculina

Aquesta realitat positiva contrasta amb la precarietat de molts treballadors i treballadores, en particular els més joves, les dones i els majors de 45 anys. Unes condicions laborals insuficients de moltes ocupacions, dificultats en l'accés i la promoció de les dones, un sous femenins més baixos, segregació segons les activitats laborals, una inferior taxa d'emprenedors en relació a la mitjana europea, les deficiències de la política de formació professional al llarg de la vida dels treballadors i la subocupació de molts dels nouvinguts. Aquest fet els relega a condicions més febles dins del mercat de treball.

Caldrà continuar les polítiques d'augment de la taxa d'ocupació, tant dels homes com de les dones, i aprofundir en la reducció de la taxa d'atur. Serà necessari potenciar les línies d'inclusió laboral promovent programes per a la franja de 50 a 64 anys, joves, nouvinguts i dones. Caldrà potenciar els programes de igualtat d'oportunitats, com els de garantia social, de transició al treball, de tallers d'ocupació, d'escoles taller... establint el seguiment i els itineraris personalitzats. Per potenciar una major ocupació cal impulsar també la seva qualitat. Des del treball municipal cal buscar mecanismes per concertar, entre les administracions municipals i nacionals, les necessitats laborals dels territoris amb la seva formació. Analitzar quines són les necessitats formatives de les empreses, dels seus treballadors i treballadores, és important per poder marcar quines han de ser les prioritats. El següent pas és treballar conjuntament per ajudar a fer realitat aquesta formació, amb recursos suficients. De manera complementària als aspectes ja mencionats, serà molt important treballar intensament en la qualitat de l'ocupació, i en aquest sentit els pactes locals i territorials poden aportar elements de concertació que ajudin a millorar de l'estabilitat i qualitat de les condicions de treball. Les entitats locals han d'estar representades en un consell de la formació professional, entesa aquesta com inicial i contínua, al ser els ajuntaments els veritables coneixedors del seu entorn i de les branques professionals més adients a la seva àrea d'influència.

Cal continuar desenvolupant programes d'ocupació i de foment i suport de creació d'empreses adreçades a les dones, així com programes per a la millora de la conciliació de la vida familiar i laboral, plans d'igualtat a les empreses, programes que tendeixin a millorar la percepció i posició social de la dona dins de l'empresa. En aquest sentit hem de potenciar els programes que tendeixen a millorar les condicions necessàries per a la conciliació de la vida familiar, personal i professional. Cal disposar de mecanismes sancionadors contra els empresaris que fan servir treballadors sense

contracte o en condicions laborals que no respecten la legislació laboral (horaris excessius, condicions laborals perilloses, etc.)

Els serveis locals d'ocupació han d'actuar des de la perspectiva de "desenvolupament econòmic local", és a dir, incorporant de manera integrada i integral les característiques de l'oferta i la demanda de treball en el disseny de les actuacions locals. A tal efecte, es proposa que es configuren com a referent i com a mecanisme integrador dels diferents dispositius existents al territori destinats de manera exclusiva a la inserció laboral de persones en risc d'exclusió, amb l'objectiu d'evitar duplicitats de recursos i afavorir la coordinació entre els diferents agents. En la mateixa línia es fa necessària la disposició de recursos suficients i complets per respondre a les diverses necessitats associades a la dinamització del mercat de treball (prospecció d'empreses, borses de treball, clubs de feina especialistes en dones, joves, malalts mentals, immigrants, ..., plans d'ocupació, empreses d'inserció, etc.).

També caldrà fomentar actuacions comunitàries locals o supramunicipals per desenvolupar activitats econòmiques combinades amb les necessitats de les persones de cada territori: empreses per atendre a les necessitats de les persones –lleis de dependència, llocs de treball en empreses d'inserció per a col·lectius amb especials necessitats, mercats tutelats i clàusules socials, conservació del medi ambient, etc.

5.4.3. Impulsar una planificació urbanística dinamitzadora del desenvolupament local

La política de promoció econòmica i de desenvolupament local requereix uns municipis que gaudeixin d'activitats diverses, disposin de sòl per a la implantació d'empreses, ajudin als joves a romandre al territori i disposin de bones infraestructures i xarxes de comunicació. També cal que potenciïn la formació per a l'ocupació, la innovació i la cooperació inter-empresarial, i el desenvolupament d'empreses competitives que atreguin talent i inversions. Els Plans Estratègics de Desenvolupament Econòmic permetran potenciar clusters per al foment de noves activitats que aportin valor afegit i més i millor ocupació.

Caldrà donar suport als sectors emergents, especialment aquells intensius en mà d'obra, i que es basin en les capacitats dels territoris i en particular aquells vinculats a la societat del coneixement. Serà important acompanyar i impulsar el trànsit de productes amb poc valor afegit cap a d'altres que incorporin coneixement i innovació i on la tradició i el saber fer local representin un avantatge competitiu; i això per tots els sectors econòmics.

A més, s'han d'impulsar mesures que permetin la diversificació econòmica al territori, el traçat d'infraestructures i xarxes de TIC, la disposició de sòl industrial i de serveis, la creació de xarxes de comunicació dins del país i amb l'exterior, i les infraestructures que facilitin la mobilitat de persones i mercaderies. En aquest sentit, caldrà

desenvolupar accions de millora integral als polígons i establir mesures d'idoneïtat a les noves zones d'activitat econòmica amb un impacte ambiental acceptable.

Per millorar el capital humà de la ciutadania s'ha de fer incidència en la necessitat de la coordinació de la formació professional, la formació ocupacional i la formació contínua. Això implicarà la creació de consorcis al territori, on estiguin representats les institucions educatives, les associacions d'empresaris, els sindicats i el govern local per ajustar l'oferta formativa a les necessitats reals de les empreses.

En aquest sentit, caldrà promoure nou sòl industrial o de serveis amb alt valor afegit amb equipaments i gestió de tot tipus de serveis comuns que facilitin la instal·lació d'empreses innovadores, complementàries, altament competitives i amb voluntat de permanença. Es busca així millorar l'entorn en el que operen les empreses, tan pel que fa als serveis bàsics, inclosos els de manteniment de les infraestructures bàsiques, com els serveis avançats, promovent o acompanyant la creació o consolidació de centres de serveis de proximitat.

5.4.4. Donar suport als emprenedors i a les emprenedores i als autònoms i a les autònomes al servei de municipis més dinàmics

Catalunya ha viscut en els darrers anys un creixement molt important de la iniciativa emprenedora. La creació d'empresa, els nous emprenedors i emprenedores, l'autoocupació han demostrat que també potencien la igualtat d'oportunitats i la cohesió social. Per donar resposta a les demandes ciutadanes de suport a la iniciativa empresarial, molts governs locals i agents socials han implementat polítiques seguint les recomanacions europees en matèria de foment de l'esperit emprenedor. Els principals instruments de suport a aquestes iniciatives fan referència a la millora dels processos de llançament, creixement i consolidació de la creació d'empreses i de suport als treballadors autònoms.

Cal completar aquestes actuacions amb l'impuls d'espais de suport logístic i tecnològic a la creació d'empreses en els diferents sectors i activitats emergents, i els serveis a les persones. Aprofitant l'aprovació de l'Estatut del Treball Autònom, potenciarem el reconeixement social i professional d'aquest col·lectiu. També caldrà la promoció d'espais que facilitin la concertació, la cooperació i l'associacionisme entre els propis autònoms. Caldrà potenciar la creació d'empreses en els sectors emergents dels serveis a la persona, de les indústries culturals i de comunicació, de les iniciatives de lleure, de les iniciatives mediambientals, de les TIC i del turisme de negocis. Dins d'aquest marc, s'haurà de donar un suport especial als joves i a les dones emprenedores, als col·lectius de nouvinguts i al personal que ha patit processos de reconversió.

Cal continuar amb el foment de la cultura emprenedora, ja des de l'ensenyament secundari, amb la realització de seminaris, accions i campanyes de difusió de generació d'idees empresarials i creació d'empreses.

Caldrà continuar amb l'enfortiment dels dispositius locals d'atenció i acompanyament a les iniciatives empresarials, garantint la dotació dels recursos i estructures necessàries per tal d'oferir un servei de qualitat i ajustat a les necessitats dels emprenedors i emprenedores. També, caldrà promoure instruments de finançament que facilitin la creació i consolidació de noves iniciatives empresarials, promovent la creació d'empreses a les universitats i en sectors emergents. I, en la mateixa línia, reforçar els mecanismes de suport a la consolidació d'empreses facilitant programes i eines (formació específica, allotjament en vivers i centres d'empresa, etc.), així com apropant el recursos d'altres administracions a les empreses del territori. S'hauran de potenciar noves eines d'incubació, espais de cooperació entre emprenedors, empreses i inversor, i impulsar instruments de finançament (microcrédits, capital risc, business angel,...) Per dur a terme aquestes actuacions cal concertar polítiques i estratègies entre ajuntaments i Generalitat per delimitar itineraris i competències.

5.4.5. Donar suport a les pimes i a l'economia social i cooperativa, fomentant el creixement, l'ocupació i la innovació.

Les pimes, micro pimes i les empreses cooperatives i de l'economia social són elements claus en el desenvolupament de la cohesió social i territorial de Catalunya, expressada essencialment en el marc local. La interacció entre el món local i la petita empresa, el comerç, els emprenedors i l'economia cooperativa és fonamental per a la creació i manteniment de l'ocupació i per l'aportació de valor afegit a la innovació en el medi local.

Caldrà impulsar línies de suport a les pimes dins de les Agències Locals pel Desenvolupament Econòmic o dels Serveis Municipals respectius, sent aquests els referents locals dels programes impulsats pel CIDEM. Caldrà generar i recolzar els espais físics d'innovació i millora de la competitivitat (Centres d'Empresa, Centres de Suport, etc.) per a les pimes, gestionats per aquestes agències o serveis, en concertació amb totes les institucions i agents. A més, aquestes Agències o Serveis incentivaran la transmissió de la informació dels diferents programes d'ajuda a la innovació que fa la Direcció General de Política de la Pime, CDTI, ICO i altres del Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç.

Caldrà promocionar l'aplicació d'instruments de RSE a les pimes en concertació amb els agents locals per tal de fer una economia local més sostenible i responsable, així com potenciar plans de promoció i difusió de l'Economia Social i Cooperativa al món local que permeti fer-la visible a la societat, valoritzant-ne el seu paper.

Hem de tenir present la necessitat de promoure l'emprenedoria social al territori, potenciant mesures de sensibilització a la comunitat, així com de creació de noves experiències, de consolidació de les ja existents i de potenciació de les empreses d'inserció sociolaboral que estan treballant al medi local, destacant el seu rol important en les polítiques de cohesió social.

Estratègicament i en coherència amb l'Acord Estratègic per a la competitivitat i el foment de l'ocupació i el conjunt de polítiques industrials, és important que a escala local es realitzin accions destinades a acompanyar i impulsar el trànsit productes amb poc valor afegit de sectors bàsicament industrials, cap a altres productes dins el mateix sector o en altres complementaris que incorporin coneixement i innovació i, en els quals, la tradició i el saber fer local representin una avantatge competitiva. Això es podrà fer en bona mesura afavorint, amb petites infraestructures i equipaments, la recerca i la innovació i la seva transferència a la petita i mitjana empresa, impulsant alhora Plans locals d'innovació integrals i integrats en el conjunt de polítiques de desenvolupament econòmic.

5.4.6. Promoure un comerç proper per a barris acollidors i cohesionats i un consum responsable

5.4.6.1. Un Comerç proper per als barris acollidors i cohesionats

Els i les socialistes sempre hem entès la necessitat de potenciar un model de ciutat compacta, complexa, diversificada, sostenible, i cohesionada socialment. En aquest model, el comerç de proximitat i el comerç en general es converteix en el element vertebrador, jugant un paper determinant. Sabem que el comerç a Catalunya i a Europa és un dels principals sectors motors de l'economia i de la creació d'ocupació, sent un element fonamental en la qualitat de vida dels ciutadans, ja sigui com a treballadors, consumidors, receptors de serveis, i sobretot com a residents.

Cal, doncs, preservar i potenciar els models comercials de proximitat, en particular els eixos comercials, com a instruments cabdals de qualitat de l'espai comú de les ciutats, viles i pobles. Dins d'aquest context els PTSEC (Pla territorial sectorial d'equipaments comercials) han de servir per trobar les claus per posar a disposició dels consumidors una oferta de formats equilibrada. Complementàriament, els PDCU (Pla de Dinamització del Comerç Urbà), ens ha permetre fomentar i consolidar els formats comercials, així com la dinamització i el foment del comerç en el nostre territori.

Per aquestes raons impulsarem els POEC,s (Programes d'Orientació per als Equipaments Comercials), en el marc de les competències municipals i que han de seguir sent l'eina de definició del model comercial urbà, així com de consolidació dels equipaments comercials a nivell local.

Caldrà treballar per la qualitat i la competitivitat del comerç i dels seus professionals com una activitat empresarial eficient i pròspera, promovent la formació i el suport tècnic, així com la formació en les llengües oficials dels professionals en el marc d'una activitat empresarial, a l'activitat dels comerciants. En un sentit complementari cal fomentar el pacte entre comerciants i consumidors en tant que destinatari final de les nostres polítiques.

Impulsarem la conformació dels eixos comercials urbans, la qual cosa ha de comportar una participació activa del sector comercial mitjançant la implicació de tots els seus agents en les zones delimitades, no fonamentada únicament en l'associacionisme voluntari i promoure iniciatives legislatives per assegurar-ne el finançament. Els ajuntaments, mitjançant els seus projectes d'obra urbana, adequaran els eixos comercials per tal de facilitar l'accés als vianants, classificar el trànsit i promoure una xarxa de mobilitat sostenible.

Una de les mesures principals partirà del plantejament al Departament del Comerç del Govern de la Generalitat: la cogestió de programes d'ajuts específics per al comerç detallista mitjançant la diagnosi de posicionament de mercat; assessorament estratègic i financer; prospecció de mercats potencials i acompanyament a l'expansió de l'empresa de comerç.

Dins d'aquest context cal donar suport a la modernització dels Mercats Municipals des d'una posició no proteccionista, de corresponsabilitat i de foment de la proximitat. Aquesta modernització vol respondre a la demanda dels consumidors, partint del fet de la seva funció com a eix de centralitat en el territori. En una perspectiva concurrent caldrà enfortir els mercats a l'aire lliure i no sedentaris.

Dins de les polítiques transversals al territori, cal articular mecanismes d'atenció singular per als nouvinguts regularitzats, a fi i efecte de garantir la seva integració en el món del comerç en igualtat de drets i deures que la resta de ciutadans.

5.4.6.2. Els consum al servei del ciutadans i ciutadanes

El primer objectiu dels socialistes en l'àmbit del consum és impulsar la coordinació entre el moviment consumerista per fomentar estructures fortes de defensa dels interessos dels consumidors i usuaris. En aquest sentit s'articularan propostes que facin les aportacions de les organitzacions del sector, així com el foment del treball en xarxa. Els municipis, al mateix temps que altres iniciatives tipus de moviment associatiu, buscaran mecanismes de reconeixement i de col·laboració per fomentar l'augment del nombre de participants articulant polítiques informatives i divulgatives.

En aquesta mateixa línia, les Oficines Municipals d'Informació al Consumidor OMIC, treballaran per facilitar que la gestió a desenvolupar, sigui entre altres amb la col·laboració de les d'associacions de consumidors del territori. Els ajuntaments per tal

de facilitar els drets dels consumidors a una informació veraç i entenedora sobre les característiques i els preus dels productes i dels serveis, amb col·laboració amb altres administracions, realitzaran campanyes informatives prèvies a les campanyes d'inspecció que periòdicament es duran a terme com un mecanisme de control del compliment de la legislació vigent en matèria de defensa dels drets dels consumidors i usuaris.

També periòdicament i en col·laboració amb les associacions de consumidors del territori, realitzarà campanyes de divulgació i sensibilització del sistema arbitral de consum dirigides al comerç local. En els casos en els que els ajuntaments, per les seves característiques, no puguin assumir al creació d'un servei propi com l'OMIC, establiran altres sistemes d'atenció: telefònics, per correu postal o electrònic, OMICs ambulants, etc. En col·laboració amb el moviment consumerista del territori, els ajuntaments desenvoluparan conjuntament amb el teixit comercial, sessions informatives i formatives sobre la legislació vigent en matèria de defensa dels consumidors.

Dins d'aquest context es promouran codis de bones pràctiques municipals donant exemple tant en la defensa dels drets dels ciutadans-consumidors com en la promoció del consum responsable.

Caldrà, doncs, potenciar la cooperació amb les associacions de consumidors; desenvolupar i ampliar el marc de cooperació amb les associacions locals de consumidors, de manera que els ajuntaments incrementin l'eficàcia de les seves polítiques en l'àmbit del consum i tinguin interlocutors el més representatius i dinàmics possible; impulsar una pedagogia del consum responsable; desenvolupar accions de comunicació i exemplaritzants per difondre el concepte de consum responsable entre la població, difonent valors associats al respecte a l'entorn i al medi ambient, el comerç just, la cooperació amb els països menys desenvolupats; potenciar el servei de mediació i potenciar el servei de mediació com una eina ràpida, equitativa i segura per a la resolució de conflictes o contenciosos relacionats amb el consum, dins de l'àmbit d'actuació de les Juntes Arbitrals de Consum.

Els ajuntaments, en col·laboració amb altres administracions, realitzaran campanyes informatives prèvies a les campanyes d'inspecció que periòdicament es duran a terme com un mecanisme de control del compliment de la legislació vigent en matèria de defensa dels drets dels consumidors. Caldrà potenciar el servei de mediació com una eina ràpida, equitativa i segura per a la resolució de conflictes o contenciosos relacionats amb el consum, dins de l'àmbit d'actuació de les Juntes Arbitrals de Consum.

5.4.7. Impulsar un turisme emprenedor, sostenible i enriquidor del territori

La presència d'un número creixent de turistes a Catalunya ens planteja la necessitat d'una aposta de preparació del país de cara a una de les indústries més importants del segle XXI. El sector turístic viu un procés de canvi: canvis en la demanda (més flexible, més volàtil), canvis en el mapa internacional per l'increment de les destinacions competidores, canvis en els processos de promoció i sobretot de comercialització, canvis en les operacions i els processos de producció turística, canvis derivats per la incorporació de les tecnologies de la informació i la comunicació. En els processos de transformació dels models turístics, l'escala local hi juga un paper central. Les innovacions més efectives del turisme català en els darrers 20 anys han tingut lloc en escenaris locals, que han identificat els principals objectius estratègics i els han assolit normalment amb un pacte (explícit o implícit) entre administració i sector privat.

Hi ha un model turístic català integral com recorda el Pla Estratègic però format per una pluralitat de productes i destinacions organitzada en grups d'empreses i institucions operatives. Per això, l'administració local en l'àmbit del turisme haurà de ser competitiva amb la seva gestió així com amb la diversitat. La viabilitat del sector turístic català es basarà en la capacitat de transformar la competència en preus per la competència en producte.

La capacitat d'incorporar valor afegit a l'oferta és la clau de volta de la pervivència del turisme català. La millora dels productes turístics s'ha de centrar en quatre grans estratègies: la incorporació dels elements propis del país (el paisatge, la cultura, el patrimoni) en l'impuls de l'estructura turística del país; la millora de l'eficiència en els serveis públics (espai urbà, tractament d'aigües); l'increment dels processos de qualitat en la prestació dels serveis turístics; i a la vegada s'ha de coordinar amb el Pla Estratègic del Turisme a Catalunya 2005-2010.

Proposem la redacció per part de la Generalitat de manuals de disseny del paisatge en tres àmbits: els paisatges del litoral, els paisatges rurals i els paisatges de muntanya. També proposem una anàlisi de les necessitats objectives de l'oferta recreativa d'alt impacte ecològic (ports, camps de golf), equipaments recreatius de tamany mitjà, complexos temàtics; una estructura de producte més oberta, que obri i integri el patrimoni natural i cultural del país a l'oferta turística del litoral; i una política de promoció més efectiva, basada en la captació de segments i mercats clau (turisme familiar, mercat espanyol). És en aquest context que demanarem a la Generalitat que impulsi un procés d'adequació i millora de les platges catalanes, en la millora de les condicions ambientals de les platges (sorra i aigua) i dels equipaments de platja (infantils, esportius, nàutics), la racionalització dels plans d'ordenació dels usos públics; la prestació de serveis d'oci i recreatius de qualitat, la millora de l'accessibilitat a les platges i la reducció de la pressió dels vehicles a primera línia de mar, l'especialització de les platges per mercats i productes amb polítiques de segmentació (familiars,

esportives, naturistes, de relax) i una promoció integral del mapa de platges de Catalunya basada en aquests criteris.

Demanarem que el Pla del Turisme Cultural de Catalunya (PTCC), contempli entre d'altres, l'adequació dels monuments i dels conjunts arqueològics del país, la potenciació dels museus bàsics de les nostres Ciutats, el Pla d'Inversions basat en el PTCC orientat sobretot a la valorització turística dels recursos culturals, tant d'elements patrimonials materials i com d'elements patrimonials immaterials.

Apostem per un increment de l'ús turístic de la natura amb criteris sostenibles, amb una política turística que accepti la diversitat dels escenaris rurals, i recolzant les iniciatives que recull el Pla Muntanya com l'oferta complementària.

Proposem la potenciació de subsectors competitius i estratègics com són: el turisme de congressos, seminaris i convencions, el turisme de salut, el turisme de creuers, el turisme gastronòmic i enològic, el turisme esportiu i el shopping.

Donarem a conèixer els beneficis del turisme pel conjunt de la població i farem un programa que permeti complementar i equilibrar les activitats turístiques amb les necessitats del conjunt de la població resident.

Per tal d'implementar propostes de qualitat en matèria de platges, turisme rural, equipaments i serveis turístics, oferta de neu, etc. caldrà una major coordinació amb els serveis de Medi Ambient, del Medi Rural i de Planificació Territorial.

5.5. Les realitats metropolitanes necessiten d'ens metropolitans de gestió de serveis

L'espai de les ciutats al segle XXI serà en molts casos metropolità, responent a les necessitats socials, econòmiques i demogràfiques actuals. Ara és el moment de superar les barreres que dificulten la interacció entre els municipis que conformen els espais metropolitans, mitjançant models basats en la cooperació, la col·laboració, el consens i la solidaritat intermunicipal.

El futur d'aquestes àrees metropolitanes passa per saber combinar proximitat i ambició, creixement i redistribució, cohesió i pluralitat, convivència i diversitat. Implica pensar en el ciutadà, en el seu entorn proper, en el seu barri, i actuar en una dimensió superior, moltes vegades metropolitana. Als reptes actuals de fer la ciutat més humana, més cohesionada, i més convivencial s'ha d'afegir la necessitat de fer-la més competitiva, dinàmica i emprenedora. I això serà possible en clau d'àmbit metropolità, per tenir la força i la capacitat necessària per aquest repte.

A Catalunya existeixen diferents àmbits metropolitans que requereixen un tractament institucional diferenciat. Els socialistes ens comprometem a afrontar els problemes de gestió pública específics d'aquestes àrees.

En relació als municipis que no formen part d'aquestes àrees metropolitanes cal procurar que el desenvolupament metropolità no condicioni ni impacti negativament en les necessitats de planificació i gestió territorial, mediambiental i de mobilitat d'aquests municipis, amb identitats diverses.

5.5.1. L'Àrea Metropolitana de Barcelona: un ens local únic per gestionar els serveis metropolitans

L'àrea metropolitana de Barcelona és l'àmbit territorial que comparteixen la ciutat de Barcelona i els prop de quaranta municipis que l'envolten; representen com a espai un format complex, dinàmic, i amb forta necessitat de coordinació i complementaritat que, si bé només representa el dos per cent del territori català, viuen prop de la meitat de la població de Catalunya.

La realitat metropolitana de Barcelona és un fet incontestable expressat en la fortalesa i el dinamisme econòmic, en la seva realitat social, mediambiental i de mobilitat, i en la capacitat per generar activitats de tota mena, tant de treball, d'estudis o d'esbarjo. Només l'actitud políticament limitada i curta de mires dels governs autonòmics de CiU, han percebut els esforços de cooperació entre els municipis metropolitans com la voluntat de crear un contrapès i van d'imposar, mitjançant les lleis d'ordenació territorial, una administració metropolitana insuficient i fragmentada.

Aquesta situació de fragmentació institucional pot comportar el risc de crear desequilibris que dificulten el desenvolupament d'actuacions integrades o el ple accés de la igualtat d'oportunitats entre la ciutadania. Els socialistes sostenim i sostindrem que la coordinació entre els municipis representa un avantatge estratègic i competitiu per a la millora de les condicions de vida de les ciutadans i ciutadanes que viuen a les ciutats de l'àrea metropolitana i per tant cal superar aquesta situació d'injustícia generada fa 20 anys.

L'espai metropolità, entès com a "ciutat de ciutats" metropolitana, es conforma avui com un espai de cohesió social, convivència, model de serveis de proximitat, solidaritat i projecte comú per un entorn sostenible. Aquest fet no és una mera situació declarativa, sinó resultat de dècades de col·laboració i d'intens treball en comú en els organismes metropolitans.

La tasca empresa pels ajuntaments metropolitans de manera absolutament voluntarista ha aportat significatius avantatges que es materialitzen en un significat contingut de serveis públics, particularment lligats als temes de mobilitat i medi ambient, i un nombre important d'intervencions de vertebració territorial i construcció d'obra pública. A més ha permès desplegar gran quantitat de projectes comuns, desenvolupat a la llum de les necessitats i demandes d'una societat més complexa, diversa i plural, que ha

d'estar preparada per als nous reptes que els presenten. En aquest sentit podem afirmar que l'àrea metropolitana de Barcelona s'ha convertit en un dels territoris més dinàmics de la Unió Europea.

Aquesta realitat, que s'expressa en la decidida voluntat de coordinació i cooperació entre els municipis del territori metropolità exigeix aprofundir en eficàcia i eficiència per continuar treballant pel benestar, la cohesió social i territorial, la igualtat d'oportunitats i la sostenibilitat dels municipis. Per tot això cal, amb la major celeritat possible, reconèixer la realitat institucional de l'Àrea Metropolitana de Barcelona mitjançant un tractament singular, i un model de gestió específic que, tot respectant les identitats dels diferents municipis i de les comunitats que les conformen, permeti definir les estratègies i els objectius conjunts, facilitant una gestió integrada i eficient dels serveis públics comuns.

El futur govern metropolità ha de ser un únic ens local, conformat pels prop de quaranta municipis que ja en formen part de les actuals entitats. Com a organisme ha de concentrar les competències i funcions de les actuals institucions metropolitanes i incorporar aquelles que siguin el resultat de l'aplicació del principi de subsidiarietat i els criteris de coordinació, economia i eficàcia en la prestació dels serveis públics de tal manera que es puguin donar respostes efectives i consensuades, al si del territori metropolità de Barcelona, i a les necessitats i reptes que se'ns presenten.

5.6. Serveis de qualitat per a tots els ciutadans independentment d'on visquin

5.6.1. Una aposta per la qualitat de vida en els pobles i la Catalunya rural

La igualtat i la justícia social formen el tronc bàsic del projecte socialista. Aquesta voluntat té una vinculació directa amb la possibilitat de tota la ciutadania d'accedir als serveis locals bàsics de manera equitativa, sense que el lloc de residència sigui un impediment. La realitat dels petits municipis es troba encara lluny d'aquest objectiu. Trobem massa sovint encara pobles amb importants dèficits de serveis de tota mena: de transport, d'atenció a les persones grans o amb dependència, d'accés a les TIC...

El projecte socialista de reforçament dels governs locals, que ara té més recolzament legislatiu, es basa en dos grans línies. D'una banda, apoderar els ajuntaments amb competències i un millor finançament, i d'altra, establir uns governs locals intermedis que el Nou Estatut preveu que seran les vegueries. Aquests governs locals intermedis que substituiran a les diputacions tenen per objectiu principal permetre que la prestació de serveis de proximitat sigui homogènia en el territori, facilitant a aquells municipis que no tinguin prou capacitat les eines necessàries perquè es pugui prestar determinats serveis. Seguint l'experiència desenvolupada per la Diputació de Barcelona i mitjançant les xarxes de serveis locals podem assolir l'objectiu d'estendre els serveis de qualitat a tots els indrets del país, a les zones urbanes i a les zones rurals.

El nou Estatut suposa l'aplicació del principi de subsidiarietat a Catalunya. Els socialistes volem que aquest procés serveixi per millorar la prestació de serveis als ciutadans i crear més benestar i més cohesió. L'objectiu últim és generar més benestar, més riquesa i més cohesió a nivell local. Els socialistes estem convençuts que és necessari, -una vegada es resolguin els dèficits històrics de finançament local- plantejar un traspàs de determinades competències i serveis cap a l'esfera local. Aquests procés apropià els serveis al territori, implicarà als usuaris en la seva prestació i millorarà la seva qualitat.

En la majoria dels serveis als quals ens referim (educació, ocupació, habitatge, immigració, etc.) els govern locals no tenen, actualment, competències. L'Estatut possibilita un marc perquè els govern locals puguin estar en condicions en el futur de prestat aquests serveis. Per tant, els socialistes creiem necessari endegar aquest procés de resituació a nivell local de serveis, tal com ocorre en altres països europeus, amb l'objectiu de fer possible la redistribució de la despesa pública cap als ajuntaments.

5.6.2. Els socialistes defensem que els governs locals gestionin el territori pensant en l'equilibri i en la cohesió

La força del país és la força de cada punt del seu territori. El territori, en tant que bé públic, necessita d'una política per cohesionar, equilibrar i garantir que tota la ciutadania participi i gaudeixi de la millora i creixement del país, tant en entorns urbans com rurals. Els ajuntaments catalans són avui governs essencials per a la millora del país i del benestar de la seva gent. Això es percep de manera molt notòria en entorns clarament urbans. No obstant, fora dels àmbits metropolitans, més del 70 per cent dels municipis tenen una grandària que no supera els 2 milers d'habitants.

Per tal de garantir la cohesió territorial i la igualtat dels ciutadans és fonamental que aquests municipis tinguin els recursos necessaris per proveir els serveis essencials a la seva ciutadania. La reforma de les lleis territorials, en el marc establert pel nou Estatut, han de reforçar els governs locals. En aquest sentit, la creació dels governs locals de segon grau, els Consell de Vegueria, sobre la base de la reforma de les actuals diputacions, és una oportunitat per establir un nivell intermedi de govern local que permeti millorar els serveis locals i la gestió del territori treballant concertadament amb la xarxa de municipis. Ajuntaments i vegueries han de formar un autèntic sistema local que doni resposta als reptes de la gestió pública en proximitat.

D'altra banda, a més de les previsions que fixa l'Estatut de Catalunya, la reforma dels Consells Comarcals ha d'anar en la línia de convertir-los en ens clarament locals per a la mancomunació voluntària de serveis i actuacions municipals.

L'objectiu és que tothom gaudeixi de les oportunitats de desenvolupament que comporta unes millors infraestructures de transport i comunicació. L'extensió de les infraestructures s'ha de fer en un marc que en minimitzi els seus impactes negatius al

territori i a les persones. És per això que proposem una nova política de peatges o d'infraestructures públiques que evitin l'actual discriminació entre territoris per poder comunicar-se amb els grans centres de serveis.

5.6.3. Els municipis petits davant el repte del segle XXI

Als municipis petits es treballa per voluntariat, sovint en condicions precàries, amb manca d'un suport que es pugui adaptar a les diverses realitats socials i laborals dels electes, amb un conjunt d'obstacles solament superats per la força de voluntat dels electes, el compromís i la complicitat de la ciutadania.

A Catalunya hi ha més de 800 municipis que disposen de representants públics en unes condicions diferents als grans i mitjans municipis i que cal, des d'una política d'esquerres, donar un estatus i suport al mateix nivell que els demana la seva condició d'electe i la qualitat del servei que s'espera d'ells. És per això que el PSC es compromet a treballar en la dignificació de la figura dels representants públics.

Cal posar a l'abast dels ciutadans que ens representen els recursos i suports necessaris per poder desenvolupar el seu encàrrec amb les garanties de qualitat i dignitat que qualsevol ciutadà vol per al seus representants, independentment del nombre d'habitants del seu territori. Creació d'equips d'assessorament tècnic (enginyers, arquitectes, advocats) que treballin i gestionin directament amb i per a l'ajuntament. Serveis que ara per ara ofereix la Diputació, prèvia petició, i que cal posar a l'abast de tothom que ho necessiti a fi i efecte de garantir un exercici de qualitat del govern local.

Cal fer una auditoria real de les necessitats bàsiques de tots els municipis i cobrir-les de manera urgent i solidària. No podem permetre que a Catalunya hi hagi municipis on les necessitats bàsiques i obligatòries per llei encara no estiguin garantides. Per tant s'haurà de vetllar perquè tots els municipis i nuclis disseminats tinguin els serveis bàsics de sanitat, educació, espais permanents per impartir formació polivalent i dotat de noves tecnologies, serveis socials i atenció a la gent gran a una distància màxima de 30 minuts i a 60 minuts de serveis mínims d'oci i cultura, amb una xarxa de transport públic eficient.

S'hauria de garantir que tots els territoris tinguin accés a les polítiques de foment de les noves activitats emergents. L'impuls i creació, on sigui possible o concorciades entre diversos municipis, d'Agències Locals pel Desenvolupament Econòmic ha de contribuir a aquesta línia i garantir un alt nivell de serveis en el camp de desenvolupament econòmic local.

Cal plantejar seriosament el finançament dels petits municipis. Amb la creació dels equips tècnics es pot ajudar a millorar en l'accessibilitat a les subvencions però hi segueix havent el problema de la destinació marcada, de la paperassa a omplir i el

pagament després de molt temps de fer l'obra. En aquest sentit, és necessari introduir canvis en les lleis de bases de règim local que tinguin en compte les característiques i dificultats dels petits ajuntaments, per tal de facilitar el seu funcionament i el seu finançament.

Caldrà que es modifiquin els índexs d'utilització de serveis per tal de facilitar la continuïtat d'aquells situats en l'àmbit rural que no poden competir en nombre i ús amb els urbans. Tots els plans de subvencions seran modificats per introduir-hi el factor rural, per fer viable i factible determinades accions i activitats que venen exigides en funció del nombre de participants. Garantir, amb els mitjans que calgui, la capacitat de desenvolupar l'autoritat que tenen encomanats els representants públics. Les competències en ordre públic, ordenació vial i seguretat ciutadana han d'anar acompanyades d'un reforçament de l'autoritat real i dels medis per exercir-la. Garantir l'accés dels representants públics a la participació administrativa.

És a dir: qualsevol representant públic ha de poder participar en el procés d'elaboració de les lleis i documentació que l'implica ja sigui directament o indirectament. També cal garantir la possibilitat real de formació per a càrrecs electes. El sistema de finançament municipal ha de contemplar diversos aspectes que sovint s'obliden i són font de despeses insostenibles: dispersió de nuclis, alt valor ecològic i mediambiental del territori, la manca de serveis bàsics, les mancances de comunicació i infraestructures, capacitat d'engegar projectes innovadors i de futur, desequilibris en la piràmide d'edat receptor de migracions, etc. Per això proposem:

a) Demanar a la Generalitat de Catalunya que faci una llei de finançament del petits municipis, similar a la Llei de Barris, destinada a afavorir el desenvolupament de petits municipis, d'acord amb les seves característiques de funcionament i les seves possibilitats de desenvolupament. Podran participar tots els municipis menors de 5.000 habitants i que reuneixin característiques excepcionals com poden ser: dispersió de nuclis, manca de serveis bàsics, entorn rural a protegir, projectes innovadors en potenciació del medi ambient i sostenibilitat, complementació de serveis que no ofereix l'administració central però que són bàsics...

b) Per desenvolupar aquests projectes es destinarà un màxim de quatre milions d'euros per legislatura i sempre condicionats al desenvolupament total del projecte i la seva correcta justificació. Queden exclosos d'aquesta subvenció objectius que no estiguin d'acord ni amb la realitat municipal i l'entorn, ni amb les possibilitats de manteniment, ús o explotació racional.

5.6.4. Societat del coneixement al món rural i als municipis petits

La convergència de serveis que es deriven de la societat del coneixement (veu, Internet, tv) implica la necessitat de capacitats creixents de banda ampla. L'estratègia de

desenvolupament de qualsevol territori ha de passar inexorablement per resoldre la qüestió de disposar de la banda ampla pel conjunt de la ciutadania i empreses. Això en el món rural i dels pobles petits i mitjans és encara més necessari per reduir distàncies i sistemes de comunicació, en la perspectiva d'una major cohesió i una millora de la competitivitat econòmica del territori, la creació de llocs de treball de més qualitat i, en conseqüència l'augment del benestar de la ciutadania.

Partint del fet que l'administració ha d'assegurar la igualtat d'oportunitats d'accés a les tecnologies de la societat del coneixement, la consecució d'aquest objectiu implica l'actuació en el mercat per tal d'evitar el risc de fractura digital que pot afectar a molts indrets del territori, en particular els pobles petits i el món rural. Per tot això, el desenvolupament de les xarxes de telecomunicació és un objectiu clar en la perspectiva de desenvolupament del territori més dispers i allunyat de les grans xarxes ja establertes. Les infraestructures TIC, doncs, són un element clau al món rural.

Cal tenir molt en consideració un model basat en les telecomunicacions sense fils o amb mitjans no guiats com a solució per a la implantació de serveis de banda ampla en el territori, sobretot per a situacions rurals o d'aïllament, tot comptant amb un suport decisiu dels ens supra-locales (Generalitat, Diputacions, Consells Comarcals) en la realització d'aquestes actuacions.

www.municipals2007.cat
socialistes.cat

